

**HỘI ĐỒNG CHỈ ĐẠO XUẤT BẢN
SÁCH XÃ, PHƯỜNG, THỊ TRẤN**

HỎI - ĐÁP VỀ SINH HOẠT CHI BỘ Ở CƠ SỞ

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA SỰ THẬT

HỎI - ĐÁP
VỀ SINH HOẠT
CHI BỘ Ở CƠ SỞ

HỘI ĐỒNG CHỈ ĐẠO XUẤT BẢN

Chủ tịch Hội đồng

Phó Trưởng Ban Tuyên giáo Trung ương

LÊ MẠNH HÙNG

Phó Chủ tịch Hội đồng

Q. Giám đốc - Tổng Biên tập

Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật

PHẠM CHÍ THÀNH

Thành viên

VŨ TRỌNG LÂM

NGUYỄN ĐỨC TÀI

TRẦN THANH LÂM

NGUYỄN HOÀI ANH

TS. LÊ THỊ HÀ - ThS. TRẦN THỊ KIM DUNG
(Đồng chủ biên)

HỎI - ĐÁP VỀ SINH HOẠT CHI BỘ Ở CƠ SỞ

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA SỰ THẬT
Hà Nội - 2019

TẬP THỂ TÁC GIẢ

TS. LÊ THỊ HÀ (Chủ biên)

ThS. TRẦN THỊ KIM DUNG (Đồng Chủ biên)

TS. NGUYỄN TÁC LŨY

TS. NGUYỄN THỊ HỒNG HẠNH

ThS. HÀ VĂN LUYẾN

ThS. HÀ THỊ BÍCH THỦY

ThS. VÕ THỊ TÚ OANH

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Chủ tịch Hồ Chí Minh từng nói: “Chi bộ là nền móng của Đảng, chi bộ tốt thì mọi việc sẽ tốt”¹. Chi bộ là hạt nhân lãnh đạo chính trị ở cơ sở. Để nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của chi bộ, thì một trong những nội dung quan trọng là nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ. Sinh hoạt chi bộ là các hoạt động tập thể của đảng viên trong chi bộ để thảo luận và quyết định những vấn đề cần thiết, gồm các cuộc họp chi bộ thường kỳ, hội nghị chi bộ và đại hội chi bộ. Qua đó, chi bộ thực hiện vai trò lãnh đạo với tư cách là hạt nhân lãnh đạo ở cơ sở, đồng thời phát huy được trí tuệ tập thể của các đảng viên trong thảo luận và quyết định những vấn đề cần thiết về xây dựng Đảng và thực hiện nhiệm vụ chính trị của chi bộ.

Căn cứ vào Điều lệ Đảng được thông qua từ Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI của Đảng, Quy định số 29-QĐ/TW ngày 25/7/2016 của Bộ Chính trị về thi hành Điều lệ Đảng và các văn bản hiện hành, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật xuất bản cuốn sách

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, t.15, tr.278.

Hỏi - đáp về sinh hoạt chi bộ ở cơ sở. Cuốn sách bao gồm ba phần chính:

Phần I: Những vấn đề lý luận về sinh hoạt chi bộ.

Phần II: Nghiệp vụ về sinh hoạt chi bộ theo quy định hiện hành.

Phần III: Xử lý một số tình huống trong sinh hoạt chi bộ.

Dưới dạng câu hỏi và trả lời, cuốn sách giới thiệu hệ thống các quy định của Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Bộ Chính trị, Ban Bí thư và các văn bản hướng dẫn của các cơ quan có thẩm quyền về những nội dung nêu trên.

Xin trân trọng giới thiệu cuốn sách cùng bạn đọc.

Tháng 9 năm 2019

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA SỰ THẬT

Phần I

NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VỀ SINH HOẠT CHI BỘ

Câu hỏi 1: Hãy cho biết vị trí, vai trò của chi bộ và các loại hình chi bộ?

Trả lời:

**** Vị trí của chi bộ:***

Khoản 1, Điều 24 Điều lệ Đảng (thông qua tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI của Đảng) quy định: “Chi bộ trực thuộc đảng ủy cơ sở được tổ chức theo nơi làm việc hoặc nơi ở của đảng viên; mỗi chi bộ ít nhất có ba đảng viên chính thức. Chi bộ đông đảng viên có thể chia thành nhiều tổ đảng; tổ đảng bầu tổ trưởng, nếu cần thì bầu tổ phó; tổ đảng hoạt động dưới sự chỉ đạo của chi ủy”¹.

Chi bộ (chi bộ trực thuộc) không phải là một trong bốn cấp của hệ thống tổ chức bộ máy của Đảng Cộng sản Việt Nam. Chi bộ (chi bộ trực

1. *Điều lệ Đảng Cộng sản Việt Nam*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, tr.41.

thuộc) được tổ chức theo nơi làm việc hoặc nơi ở của đảng viên; mỗi chi bộ ít nhất có 3 đảng viên chính thức. Chi bộ đông đảng viên có thể chia thành nhiều tổ đảng; tổ đảng bầu tổ trưởng, nếu cần thì bầu tổ phó; tổ đảng hoạt động dưới sự chỉ đạo của chi ủy.

Chi bộ trực thuộc đảng ủy cơ sở là bộ phận cấu thành tổ chức cơ sở đảng - đảng bộ cơ sở; là cầu nối giữa Đảng với quần chúng nhân dân, là khâu trọng yếu duy trì mối liên hệ giữa Đảng với nhân dân - nền tảng sức mạnh của Đảng, bởi đây là tổ chức đảng gần dân nhất, sát với nhân dân nhất, trực tiếp tiếp xúc với nhân dân và đưa đường lối, chủ trương, nghị quyết của các cấp ủy đảng tới nhân dân, trực tiếp lãnh đạo nhân dân và nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của quần chúng nhân dân để phản ánh với Đảng. Chủ tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh: “Tác dụng của chi bộ là cực kỳ quan trọng, vì nó là sợi dây chuyên để liên hệ Đảng với quần chúng”¹.

** Vai trò của chi bộ:*

Khoản 2, Điều 24 Điều lệ Đảng quy định: “Chi bộ lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ chính trị của đơn vị; giáo dục, quản lý và phân công công tác cho đảng viên; làm công tác vận động quần chúng và công tác phát triển đảng viên; kiểm tra, giám sát

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.8, tr.288.

thi hành kỷ luật đảng viên; thu, nộp đảng phí. Chi bộ, chi ủy họp thường lệ mỗi tháng một lần”¹.

Với quy định trên, chi bộ là hạt nhân lãnh đạo chính trị ở cơ sở; trực tiếp lãnh đạo thực hiện xây dựng nội bộ đảng cả về chính trị, tư tưởng, tổ chức và đạo đức; giáo dục đảng viên, phân công nhiệm vụ cho đảng viên và làm tốt công tác quản lý đảng viên; trực tiếp thực hiện quy trình các bước phát triển đảng viên mới để giới thiệu cấp ủy các cấp xem xét kết nạp đảng viên; làm tốt công tác vận động quần chúng nhân dân, đưa nghị quyết của các cấp ủy đảng vào cuộc sống, thực hiện tốt vai trò cầu nối giữa Đảng với nhân dân; thực hiện kiểm tra, giám sát thi hành kỷ luật đảng viên theo đúng chức năng, nhiệm vụ và thẩm quyền thi hành kỷ luật của Đảng. Chi bộ có trong sạch, vững mạnh, có năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu thì tổ chức cơ sở đảng mới đảm bảo năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu và mới đạt trong sạch, vững mạnh.

Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn quan tâm đến chi bộ, Người nhiều lần nhắc nhở: “Chi bộ là gốc rễ của Đảng ở trong quần chúng, chi bộ tốt thì mọi chính sách của Đảng đều được thi hành tốt, mọi công việc đều tiến bộ không ngừng, trái lại nếu chi bộ kém thì công việc không trôi chảy”². Người ví

1. Điều lệ Đảng Cộng sản Việt Nam, Sđd, tr.41.

2. Hồ Chí Minh: Toàn tập, Sđd, t.14, tr.193.

chi bộ như cái máy phát điện cho các ngọn đèn, máy phát điện càng khỏe thì đèn càng sáng. Vì vậy, xây dựng, chỉnh đốn, củng cố, nâng cao vai trò lãnh đạo của chi bộ đảng là rất quan trọng. Đối với chi bộ, Người khẳng định chi bộ là cái gốc của đảng bộ và chi bộ mạnh hay yếu, công tác chi bộ tốt hay xấu ảnh hưởng rất lớn đến việc chỉ đạo của chi bộ. “Tác dụng của chi bộ là cực kỳ quan trọng, vì nó là sợi dây chuyền để liên hệ Đảng với quần chúng... Các chi bộ mạnh tức là Đảng mạnh. Các chi ủy vững tức là chi bộ mạnh”¹.

Các chi bộ được lập ra ở các đơn vị hành chính, kinh tế, công tác hay một cụm dân cư, theo nơi làm việc hay nơi ở của đảng viên, thông qua hoạt động của đảng viên, hoạt động của chi bộ mà giáo dục cho nhân dân nắm vững, hiểu rõ từng chủ trương, nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, đi sâu nắm vững tâm tư nguyện vọng của nhân dân để giải đáp hoặc phản ánh lên cấp trên để bổ sung, hoàn chỉnh nghị quyết. Các chi bộ, đảng viên còn phải tổ chức, hướng dẫn cho nhân dân thực hiện thắng lợi đường lối, chủ trương, nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, nhiệm vụ chính trị của cơ sở, vì vậy mà khẳng định rằng năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của Đảng có được tăng

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.8, tr.188-189.

cường, vai trò lãnh đạo của Đảng trước nhân dân có được coi trọng hay không, ý Đảng có gặp lòng dân hay không hoàn toàn phụ thuộc vào vai trò của các chi bộ.

** Các loại hình chi bộ:*

Khoản 2, Điều 21 Điều lệ Đảng quy định: “Ở xã, phường, thị trấn có từ ba đảng viên chính thức trở lên, lập tổ chức cơ sở đảng (trực thuộc cấp ủy cấp huyện). Ở cơ quan, doanh nghiệp, hợp tác xã, đơn vị sự nghiệp, đơn vị quân đội, công an và các đơn vị khác có từ ba đảng viên chính thức trở lên, lập tổ chức đảng (tổ chức cơ sở đảng hoặc chi bộ trực thuộc đảng ủy cơ sở); cấp ủy cấp trên trực tiếp xem xét, quyết định việc tổ chức đảng đó trực thuộc cấp ủy cấp trên nào cho phù hợp; nếu chưa đủ ba đảng viên chính thức thì cấp ủy cấp trên trực tiếp giới thiệu đảng viên sinh hoạt ở tổ chức cơ sở đảng thích hợp”¹.

Khoản 3, Điều 21 Điều lệ Đảng quy định: “Tổ chức cơ sở đảng dưới ba mươi đảng viên, lập chi bộ cơ sở, có các tổ đảng trực thuộc”².

Khoản 4, Điều 21 Điều lệ Đảng quy định: “Tổ chức cơ sở đảng có từ ba mươi đảng viên trở lên, lập đảng bộ cơ sở, có các chi bộ trực thuộc đảng ủy”³.

1, 2, 3. *Điều lệ Đảng Cộng sản Việt Nam, Sđd*, tr.35-36, 36, 36.

Như vậy, chi bộ sẽ có hai loại hình cơ bản và chủ yếu là: chi bộ trực thuộc và chi bộ cơ sở.

Chi bộ trực thuộc: Là chi bộ được thành lập khi đủ ba đảng viên chính thức, thuộc các đảng bộ xã, phường, thị trấn, các đảng bộ cơ quan, doanh nghiệp, hợp tác xã, đơn vị sự nghiệp, đơn vị quân đội, công an và các đơn vị khác. Trong các chi bộ trực thuộc các đảng ủy (còn gọi là thuộc các đảng bộ) nếu đông đảng viên thì có thể lập các tổ đảng.

Chi bộ cơ sở: Là một trong hai loại hình tổ chức cơ sở đảng là đảng bộ cơ sở và chi bộ cơ sở. Chi bộ cơ sở đặt dưới sự lãnh đạo của các cấp ủy huyện, quận, thị xã, thành phố trực thuộc tỉnh hoặc tương đương. Trường hợp có đông đảng viên, có thể thành lập các tổ đảng.

Câu hỏi 2: Thế nào là sinh hoạt chi bộ? Tại sao phải duy trì tổ chức sinh hoạt chi bộ?

Trả lời:

**** Sinh hoạt chi bộ:***

Theo *Đại từ điển tiếng Việt*, “sinh hoạt” là những hoạt động tập thể của một tổ chức: sinh hoạt câu lạc bộ, sinh hoạt chi đoàn, sinh hoạt tổ đảng; tiến hành những hoạt động tập thể; sinh hoạt văn nghệ tại câu lạc bộ¹.

1. Xem Nguyễn Như Ý (Chủ biên): *Đại từ điển tiếng Việt*, Nxb. Văn hóa - Thông tin, Hà Nội, 1998, tr.1446.

Sách tra cứu các mục từ về tổ chức phân tích rõ hơn về khái niệm “sinh hoạt đảng”: “sinh hoạt đảng là sự gắn kết về trách nhiệm chính trị và tình đồng chí của người đảng viên của Đảng Cộng sản Việt Nam. Sinh hoạt đảng trực tiếp và thường xuyên nhất là ở các chi bộ, ở hội nghị đảng viên và hội nghị đại biểu đảng bộ các cấp giữa nhiệm kỳ, ở đại hội đảng viên và đại hội đại biểu đảng bộ thường kỳ hay bất thường ở các cấp, ở hội nghị thường kỳ hay bất thường của cấp ủy các cấp”¹. Định nghĩa này bàn về sinh hoạt đảng ở tất cả các tổ chức đảng các cấp trong toàn Đảng và coi đại hội và hội nghị đảng các cấp là một hình thức sinh hoạt đảng.

Hiện nay, nhiều cấp ủy và đảng viên coi sinh hoạt chi bộ là họp chi bộ và thường gọi là họp chi bộ để phân biệt sinh hoạt chi bộ với đại hội chi bộ định kỳ và hội nghị chi bộ 6 tháng đầu năm, cuối năm, giữa nhiệm kỳ hoặc hội nghị chi bộ về một nội dung nào đó. Nhiều cấp ủy và đảng viên lại gọi sinh hoạt chi bộ là hội nghị chi bộ.

Những cách hiểu và cách gọi sinh hoạt chi bộ nêu trên, đều có những điểm hợp lý, song chưa đạt được sự đồng tình cao của các cấp ủy và đảng viên

1. *Sách tra cứu các cụm từ về tổ chức*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2004, tr.590-591.

trong toàn Đảng. Nếu gọi các cuộc họp chi bộ thường kỳ là các hội nghị chi bộ sẽ không phân biệt được các cuộc sinh hoạt chi bộ với các hội nghị chi bộ 6 tháng đầu năm, cuối năm, hội nghị chi bộ giữa nhiệm kỳ... Trên thực tế, các hội nghị chi bộ khác rất nhiều với các cuộc họp chi bộ thường kỳ về nội dung, phạm vi và quy mô vấn đề được thảo luận và quyết định. Đại hội chi bộ lại càng khác biệt rất lớn so với các hội nghị chi bộ và với các cuộc họp chi bộ thường kỳ cả về nội dung, hình thức tổ chức và quy mô những vấn đề được bàn bạc, thảo luận và quyết định.

Từ những phân tích trên, có thể đi đến khái niệm: *Sinh hoạt chi bộ là các hoạt động tập thể của đảng viên trong chi bộ để thảo luận và quyết định những vấn đề cần thiết, gồm các cuộc họp chi bộ thường kỳ (có thể gọi là các cuộc sinh hoạt chi bộ thường kỳ), các hội nghị chi bộ và đại hội chi bộ.*

* Cần phải duy trì tổ chức sinh hoạt chi bộ, vì:

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn quan tâm đến việc đổi mới và nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ, Người khẳng định: “Chi bộ là nền móng của Đảng, chi bộ tốt thì mọi việc sẽ tốt”¹. Do đó, phải không ngừng nâng cao chất

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.15, tr.278.

lượng các kỳ họp chi bộ, chất lượng sinh hoạt chi bộ tác động trực tiếp đến chất lượng lãnh đạo và xây dựng nội bộ Đảng. Sinh hoạt chi bộ phải thực sự dân chủ để mọi đảng viên bày tỏ hết ý kiến của mình, không được biến sinh hoạt chi bộ thành câu lạc bộ hoặc chỉ là hội nghị thông báo, thông tin, mặc dù đó là cần thiết. Sinh hoạt chi bộ mang đầy đủ tính lãnh đạo, tính giáo dục, tính chiến đấu, theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, sinh hoạt chi bộ là lúc tổ chức đội ngũ, phân công, quản lý, giáo dục, rèn luyện đảng viên, là nơi thực thi dân chủ cụ thể. Chi bộ còn là cái gốc rễ của Đảng ở trong quần chúng, chi bộ là tổ chức bám dân, gần dân, sát dân, hiểu dân, thực sự là tổ chức lãnh đạo nhân dân hành động cách mạng. Không được biến chi bộ thành tổ chức phe phái, họ hàng, địa phương, cục bộ. Trong chi bộ phải chăm lo giáo dục đảng viên, như vậy để họ ở đâu, làm bất cứ việc gì cũng phát huy được tính tiên phong gương mẫu đối với quần chúng, thể hiện tinh thần đầu tàu gương mẫu của đảng viên cộng sản. Tất cả các việc đó thể hiện thông qua sinh hoạt chi bộ.

Thông qua sinh hoạt chi bộ, làm cho mọi đảng viên nâng cao ý thức trách nhiệm, tích cực học tập, tu dưỡng, rèn luyện và giúp đỡ nhau cùng tiến bộ, thực hiện tốt bốn nhiệm vụ đảng viên và

nhệm vụ cụ thể do cấp trên và chi bộ giao; cấp ủy nắm chắc tình hình đảng viên, có biện pháp cụ thể để xây dựng chi bộ trong sạch, vững mạnh, nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng, của chi bộ và nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên.

Câu hỏi 3: Hãy cho biết mục đích, ý nghĩa, yêu cầu của sinh hoạt chi bộ?

Trả lời:

** Mục đích của sinh hoạt chi bộ:*

Khoản 2, Điều 24 Điều lệ Đảng quy định: “Chi bộ lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ chính trị của đơn vị; giáo dục, quản lý và phân công công tác cho đảng viên; làm công tác vận động quần chúng và công tác phát triển đảng viên; kiểm tra, giám sát thi hành kỷ luật đảng viên; thu, nộp đảng phí. Chi bộ, chi ủy họp thường lệ mỗi tháng một lần”¹.

Như vậy, mục đích của sinh hoạt chi bộ là để thực hiện vai trò lãnh đạo của chi bộ với tư cách là hạt nhân lãnh đạo chính trị ở cơ sở theo đúng chức năng và nhiệm vụ của từng loại hình chi bộ; đồng thời, thông qua sinh hoạt chi bộ để phát huy trí tuệ tập thể của toàn thể đảng viên trong thảo

1. *Điều lệ Đảng Cộng sản Việt Nam, Sđd, tr.41.*

luận và quyết định những vấn đề cần thiết về xây dựng Đảng và thực hiện nhiệm vụ chính trị của chi bộ, phát huy vai trò lãnh đạo của tập thể, tinh thần tiên phong, gương mẫu của đảng viên và thực hiện các nguyên tắc trong tổ chức và hoạt động của Đảng.

** Ý nghĩa của sinh hoạt chi bộ:*

Một là, đối với tổ chức đảng: Sinh hoạt chi bộ có ý nghĩa rất quan trọng trong việc xây dựng nội bộ Đảng trong sạch, vững mạnh, nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu, đảm bảo tổ chức đảng và toàn Đảng giữ vững vị trí lãnh đạo cách mạng đi đến thắng lợi vẻ vang.

Các chi bộ trực tiếp tiến hành các hoạt động xây dựng nội bộ Đảng, gồm: bàn bạc, thảo luận và quyết định những chủ trương, giải pháp về giáo dục, rèn luyện đảng viên, phân công công việc và quản lý đảng viên, kết nạp đảng viên, đưa người không đủ tư cách đảng viên ra khỏi Đảng...

Sinh hoạt chi bộ là nguyên tắc xây dựng Đảng trong hoạt động lãnh đạo của Đảng và là yêu cầu bắt buộc đối với mọi đảng viên, là điều kiện để giữ vững và phát huy tính tập thể trong hoạt động lãnh đạo của Đảng và phát huy nguyên tắc tập trung dân chủ. Sinh hoạt chi bộ có chất lượng còn là nhân tố rất quan trọng để nâng cao chất lượng của tổ chức cơ sở đảng, đồng thời, góp phần nâng

cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của tổ chức đảng cấp trên.

Sinh hoạt chi bộ có chất lượng còn là nhân tố rất quan trọng để nâng cao chất lượng của tổ chức cơ sở đảng, đồng thời, góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của tổ chức đảng cấp trên. Chi bộ vững mạnh, có năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu cao, hoàn thành tốt nhiệm vụ thì tổ chức đảng cấp trên sẽ vững mạnh, hoàn thành tốt nhiệm vụ, ngược lại nếu chi bộ yếu kém thì tổ chức đảng cấp trên không thể vững mạnh.

Hai là, đối với nhiệm vụ chính trị: Sinh hoạt chi bộ có ý nghĩa rất to lớn đối với việc thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị của chi bộ và đường lối, nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, nghị quyết, chỉ thị của tổ chức đảng cấp trên.

Ba là, đối với mối quan hệ với nhân dân: Sinh hoạt chi bộ ở cơ sở là hoạt động không thể thiếu nhằm tăng cường quan hệ mật thiết giữa chi bộ với nhân dân.

Bốn là, đối với đảng viên: Sinh hoạt chi bộ là cơ sở để giáo dục, rèn luyện, nâng cao trình độ, năng lực công tác, phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống cho đội ngũ đảng viên, là cơ sở cho đảng viên phát huy năng lực sáng tạo thực hiện tốt nhiệm vụ chính trị được giao.

** Yêu cầu của sinh hoạt chi bộ:*

Khoản 2, Điều 24 Điều lệ Đảng quy định: “Chi bộ, chi ủy họp thường lệ mỗi tháng một lần”¹.

Khoản 1, Điều 8 Điều lệ Đảng quy định: “Đảng viên bỏ sinh hoạt chi bộ hoặc không đóng đảng phí ba tháng trong năm mà không có lý do chính đáng; đảng viên giảm sút ý chí phấn đấu, không làm nhiệm vụ đảng viên, đã được chi bộ giáo dục mà không tiến bộ thì chi bộ xem xét, đề nghị lên cấp có thẩm quyền xóa tên trong danh sách đảng viên”².

Như vậy, theo quy định của Điều lệ Đảng Cộng sản Việt Nam, chi bộ phải thực hiện nghiêm túc chế độ sinh hoạt chi bộ thường kỳ, 1 lần/tháng; đảng viên phải tham gia sinh hoạt chi bộ theo quy định của Điều lệ Đảng 1 lần/tháng, nếu đảng viên bỏ sinh hoạt chi bộ hoặc không đóng đảng phí ba tháng trong năm mà không có lý do chính đáng thì chi bộ đề nghị lên cấp có thẩm quyền xóa tên trong danh sách đảng viên. Đồng thời, trong sinh hoạt chi bộ, yêu cầu chi bộ làm tốt công tác quản lý đảng viên, giáo dục, rèn luyện đảng viên, đưa những đảng viên không đủ tư cách ra khỏi Đảng.

Bên cạnh đó, Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW ngày 06/7/2018 của Ban Tổ chức Trung ương một

1, 2. Điều lệ Đảng Cộng sản Việt Nam, Sđd, tr.41, 15-16.

số vấn đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ yêu cầu: Nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các cấp ủy, tổ chức đảng, bí thư chi bộ và đảng viên về mục đích, ý nghĩa, tầm quan trọng của sinh hoạt chi bộ. Phát huy ưu điểm, khắc phục hạn chế, khuyết điểm trong sinh hoạt chi bộ; đưa việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong sinh hoạt chi bộ; tự phê bình và phê bình theo tinh thần các Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI, khóa XII trở thành nội dung thường xuyên trong sinh hoạt chi bộ; góp phần xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh; chi ủy phải chuẩn bị tốt và thường xuyên đổi mới nội dung sinh hoạt bảo đảm đúng quy định, hướng dẫn của cấp trên, phù hợp với tình hình, đặc điểm của chi bộ; nâng cao hiệu quả lãnh đạo thực hiện nghị quyết của chi bộ.

Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW yêu cầu các cấp ủy, tổ chức đảng cần tiếp tục quán triệt sâu sắc các nghị quyết, chỉ thị, hướng dẫn của Trung ương về sinh hoạt chi bộ; tăng cường lãnh đạo, hướng dẫn, kiểm tra, giám sát việc chấp hành nguyên tắc tổ chức và các hoạt động của Đảng, thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ, tự phê bình và phê bình, giữ gìn kỷ cương, kỷ luật trong Đảng, bảo đảm tính lãnh đạo, tính giáo dục, tính chiến đấu trong sinh hoạt chi bộ.

Câu hỏi 4: Căn cứ những tiêu chí nào để đánh giá một buổi sinh hoạt chi bộ tốt?

Trả lời:

Theo mục II.3 Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW ngày 06/7/2018 của Ban Tổ chức Trung ương một số vấn đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ, chất lượng sinh hoạt chi bộ được đánh giá trên khung tiêu chí sau:

Một là, tỷ lệ đảng viên dự sinh hoạt chi bộ:

Đảng viên dự sinh hoạt đạt tỷ lệ trên 85% và không có đảng viên vắng mặt không có lý do hoặc đảng viên vắng mặt có lý do quá 3 lần liên tiếp trong năm (trừ trường hợp được miễn công tác, sinh hoạt đảng theo quy định và đảng viên trong lực lượng vũ trang làm nhiệm vụ đặc biệt).

Hai là, công tác chuẩn bị sinh hoạt chi bộ:

- Bí thư hoặc phó bí thư chi bộ trực tiếp chuẩn bị nội dung sinh hoạt.

- Hội chi ủy (bí thư, phó bí thư ở những nơi không có chi ủy) trước khi sinh hoạt chi bộ.

- Nội dung sinh hoạt được chuẩn bị đúng, đủ theo hướng dẫn của cấp ủy cấp trên; xác định được nội dung trọng tâm cần trao đổi, thảo luận để chi bộ lãnh đạo, chỉ đạo giải quyết kịp thời, nhất là những vấn đề mới nổi lên có tính cấp bách ở địa phương, cơ quan, đơn vị.

- Xây dựng dự thảo nghị quyết của chi bộ.

Ba là, tổ chức sinh hoạt chi bộ:

- Thời điểm tổ chức sinh hoạt đúng quy định của cấp ủy có thẩm quyền.

- Thực hiện đầy đủ nội dung, trình tự buổi sinh hoạt chi bộ theo quy định. Phương pháp điều hành của người chủ trì sinh hoạt, hiệu quả.

- Có biểu dương đảng viên tiêu biểu trong tháng; nhắc nhở, phê bình đảng viên chưa hoàn thành nhiệm vụ được giao, đảng viên không thực hiện đúng cam kết tu dưỡng, rèn luyện, phấn đấu hằng năm hoặc có khuyết điểm trong thực hiện chủ trương, nghị quyết, chỉ thị, quy định của Đảng và cấp ủy cấp trên nhưng chưa đến mức phải xử lý kỷ luật (nếu có).

- Có nhiều đảng viên tham gia phát biểu ý kiến.

- Thời gian sinh hoạt chi bộ: Phải bảo đảm từ 90 phút trở lên. Nếu kết hợp sinh hoạt chuyên đề với sinh hoạt chi bộ thường kỳ trong cùng một buổi thì phải bảo đảm thời gian tối thiểu 120 phút. Đối với chi bộ có quá ít đảng viên thì cấp ủy có thẩm quyền quy định cụ thể thời gian sinh hoạt.

- Sổ biên bản sinh hoạt chi bộ ghi chép đầy đủ diễn biến của buổi sinh hoạt và được lưu giữ, bảo quản lâu dài để làm tài liệu tham khảo, giáo dục truyền thống cho đảng viên.

Bốn là, thực hiện nguyên tắc tổ chức, sinh hoạt đảng:

- Thực hiện đúng nguyên tắc tập trung dân chủ trong sinh hoạt chi bộ.

- Chi ủy, đảng viên nghiêm túc, thực sự cầu thị khi tự phê bình và phê bình.

- Sinh hoạt bảo đảm tính lãnh đạo, tính giáo dục, tính chiến đấu. Cương quyết chống bệnh thành tích, dĩ hòa vi quý, nể nang, né tránh, ngại va chạm, thấy đúng không dám bảo vệ, thấy sai không dám đấu tranh.

Năm là, kết quả lãnh đạo thực hiện kết luận hoặc nghị quyết của chi bộ:

Kết luận hoặc nghị quyết của chi bộ được lãnh đạo, tổ chức thực hiện đạt kết quả tốt.

Câu hỏi 5: Nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ là gì? Những yếu tố nào quyết định chất lượng sinh hoạt chi bộ?

Trả lời:

** Nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ:*

Nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ là thực hiện đồng bộ các giải pháp về chuẩn bị sinh hoạt chi bộ; điều hành sinh hoạt chi bộ; nâng cao ý thức, trách nhiệm của đảng viên đối với sinh hoạt chi bộ; đổi mới về nội dung, hình thức sinh hoạt chi bộ; về sự chỉ đạo, kiểm tra, giám sát của cấp ủy cấp trên trực tiếp và các cấp ủy đảng đối với sinh hoạt chi bộ, làm cho chất lượng sinh hoạt chi bộ trong những năm tới cao hơn chất lượng hiện tại.

Thường xuyên phải nâng cao sinh hoạt chi bộ, qua đó làm cho mọi đảng viên nâng cao ý thức trách nhiệm, tích cực học tập, tu dưỡng rèn luyện và giúp đỡ nhau cùng tiến bộ, thực hiện tốt bốn nhiệm vụ đảng viên và nhiệm vụ cụ thể do cấp trên và chi bộ giao; cấp ủy nắm chắc tình hình đảng viên, có biện pháp cụ thể để xây dựng chi bộ trong sạch, vững mạnh, nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng, của chi bộ và nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên.

** Những yếu tố quyết định chất lượng sinh hoạt chi bộ:*

Một là, nhận thức, trách nhiệm của các cấp ủy, tổ chức đảng, bí thư chi bộ và đảng viên về mục đích, ý nghĩa, tầm quan trọng của sinh hoạt chi bộ. Phát huy ưu điểm, khắc phục hạn chế, khuyết điểm trong sinh hoạt chi bộ. Đưa việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; tự phê bình và phê bình theo tinh thần các Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI, khóa XII trở thành nội dung thường xuyên trong sinh hoạt chi bộ; góp phần xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh.

Hai là, việc quán triệt sâu sắc các nghị quyết, chỉ thị, hướng dẫn của Trung ương về sinh hoạt chi bộ của các cấp ủy, tổ chức đảng; tăng cường

lãnh đạo, hướng dẫn, kiểm tra, giám sát việc chấp hành nguyên tắc tổ chức và sinh hoạt đảng, thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ, tự phê bình và phê bình, giữ gìn kỷ cương, kỷ luật trong Đảng, bảo đảm tính lãnh đạo, tính giáo dục, tính chiến đấu trong sinh hoạt chi bộ.

Ba là, việc chuẩn bị tốt và thường xuyên đổi mới của chi ủy về nội dung sinh hoạt bảo đảm đúng quy định, hướng dẫn của cấp trên, phù hợp với tình hình, đặc điểm của chi bộ; nâng cao hiệu quả lãnh đạo thực hiện nghị quyết của chi bộ. Mỗi đảng viên, nhất là đảng viên giữ chức vụ lãnh đạo, quản lý và bí thư chi bộ phải nêu cao vai trò tiên phong gương mẫu trong sinh hoạt chi bộ, giữ gìn sự đoàn kết thống nhất, tình yêu thương đồng chí, tích cực tham gia đóng góp ý kiến trong các buổi sinh hoạt và thực hiện tốt nhiệm vụ được chi bộ phân công.

Câu hỏi 6: Nguyên tắc tập trung dân chủ được thể hiện như thế nào trong sinh hoạt chi bộ?

Trả lời:

Chi bộ, chi ủy, đảng viên trong chi bộ phải nắm được nội dung cơ bản của nguyên tắc tập trung dân chủ được quy định tại Điều 9, Chương II Điều lệ Đảng Cộng sản Việt Nam, gồm sáu nội dung:

1. Cơ quan lãnh đạo các cấp của Đảng do bầu cử lập ra, thực hiện tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách.

2. Cơ quan lãnh đạo cao nhất của Đảng là Đại hội đại biểu toàn quốc. Cơ quan lãnh đạo ở mỗi cấp là đại hội đại biểu hoặc đại hội đảng viên. Giữa hai kỳ đại hội, cơ quan lãnh đạo của Đảng là Ban Chấp hành Trung ương, ở mỗi cấp là ban chấp hành đảng bộ, chi bộ (gọi tắt là cấp ủy).

3. Cấp ủy các cấp báo cáo và chịu trách nhiệm về hoạt động của mình trước đại hội cùng cấp, trước cấp ủy cấp trên và cấp dưới; định kỳ thông báo tình hình hoạt động của mình đến các tổ chức đảng trực thuộc, thực hiện tự phê bình và phê bình.

4. Tổ chức đảng và đảng viên phải chấp hành nghị quyết của Đảng. Thiểu số phục tùng đa số, cấp dưới phục tùng cấp trên, cá nhân phục tùng tổ chức, các tổ chức trong toàn Đảng phục tùng Đại hội đại biểu toàn quốc và Ban Chấp hành Trung ương.

5. Nghị quyết của các cơ quan lãnh đạo của Đảng chỉ có giá trị thi hành khi có hơn một nửa số thành viên trong cơ quan đó tán thành. Trước khi biểu quyết, mỗi thành viên được phát biểu ý kiến của mình. Đảng viên có ý kiến thuộc về thiểu số được quyền bảo lưu và báo cáo lên cấp ủy cấp trên cho đến Đại hội đại biểu toàn quốc, song phải chấp hành nghiêm chỉnh nghị quyết, không được truyền

bá ý kiến trái với nghị quyết của Đảng. Cấp ủy có thẩm quyền nghiên cứu xem xét ý kiến đó; không phân biệt đối xử với đảng viên có ý kiến thuộc về thiểu số.

6. Tổ chức đảng quyết định các vấn đề thuộc phạm vi quyền hạn của mình, song không được trái với nguyên tắc, đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước và nghị quyết của cấp trên¹.

Trong sinh hoạt chi bộ, nguyên tắc tập trung dân chủ được thể hiện:

Tập trung dân chủ là nguyên tắc cơ bản đảm bảo cho sự thống nhất ý chí và hành động, tạo nên sức mạnh của Đảng, đảm bảo sự tồn tại và phát triển bền vững của Đảng. Sinh hoạt chi bộ là một trong những hình thức hoạt động chủ yếu của chi bộ, vì vậy, quy định thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ trong sinh hoạt chi bộ bao gồm:

Một là, về quy chế làm việc của chi bộ.

Việc chấp hành nguyên tắc tập trung dân chủ trong sinh hoạt chi bộ được thể hiện ở việc chi bộ phải xây dựng và thực hiện nghiêm túc quy chế làm việc. Căn cứ vào quy định của Điều lệ Đảng, quy chế làm việc của cấp ủy cấp trên, chi bộ xây dựng quy chế làm việc, sinh hoạt chi bộ đảm bảo nguyên tắc tập trung dân chủ, thực hiện đúng

1. Xem *Điều lệ Đảng Cộng sản Việt Nam*, Sđd, tr.17-19.

trách nhiệm và quyền hạn được giao. Chi bộ báo cáo với tổ chức đảng cấp trên về quy chế làm việc của chi bộ.

Hai là, về chế độ thực hiện tự phê bình và phê bình.

Tự phê bình và phê bình là nguyên tắc được thực hiện thường xuyên trong sinh hoạt chi bộ. Để thực hiện tốt tự phê bình và phê bình trong sinh hoạt chi bộ, cần phải thực hiện nghiêm các quy định sau:

- Báo cáo kiểm điểm của chi ủy, chi bộ trong hoạt động lãnh đạo của chi bộ cần xin ý kiến của cấp ủy cấp trên trực tiếp và đảng viên trong sinh hoạt chi bộ để xây dựng thành nghị quyết của chi bộ, tiếp tục thực hiện sự lãnh đạo của chi bộ trong thời gian tới.

- Chi ủy, chi bộ tổ chức lấy ý kiến đóng góp của các tổ chức, đoàn thể thuộc phạm vi lãnh đạo của chi bộ, phát huy vai trò đóng góp ý kiến tham gia xây dựng Đảng của nhân dân.

- Đảng viên có quyền tham gia ý kiến đóng góp cho tổ chức đảng (chi bộ) và đảng viên trong thực hiện nguyên tắc tự phê bình và phê bình tổ chức đảng và đảng viên, nhưng phải tuân theo kỷ luật phát ngôn và các kết luận của tổ chức theo đa số quá bán; không được phản ánh những thông tin trái với kết luận của chi bộ ra bên ngoài tổ chức đảng.

Ba là, về thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ đối với đảng viên, chi ủy viên trong sinh hoạt chi bộ.

Phát huy trí tuệ của toàn thể đảng viên trong chi bộ thông qua việc thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ. Các đồng chí trong cấp ủy, đảng viên trong chi bộ đa số đã tích cực, trách nhiệm trong thảo luận, phát biểu ý kiến để xây dựng nghị quyết, chương trình hành động của chi bộ, các ý kiến thuộc về thiếu số được quyền bảo lưu, cấp ủy, bí thư chi bộ quan tâm giải quyết những băn khoăn, kịp thời giải thích, giải quyết thỏa đáng đối với những đảng viên có ý kiến thuộc về thiếu số. Sau khi bàn bạc, thảo luận và kết luận theo đa số, phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng đảng viên.

Bốn là, về thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ đối với chủ tọa điều hành cuộc họp.

Bí thư chi bộ có vị trí, vai trò quan trọng, là người đứng đầu chi bộ, có trách nhiệm lãnh đạo mọi mặt công tác của chi bộ và chịu trách nhiệm cao nhất trước cấp ủy cấp trên về sự lãnh đạo, chỉ đạo của chi bộ trên các lĩnh vực. Vì vậy, bí thư chi bộ trong hoạt động lãnh đạo, chỉ đạo phải thể hiện sự gương mẫu chấp hành nghị quyết, quy định của Đảng; bản lĩnh chính trị, tinh thần quyết đoán, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm về quyết định của mình. Luôn lắng nghe, tiếp thu

ý kiến góp ý của đảng viên; thẳng thắn phê bình những hạn chế, khuyết điểm của cấp dưới và chỉ đạo nghiêm túc khắc phục. Từ đó đã tạo được bầu không khí dân chủ trong sinh hoạt chi bộ, xây dựng được uy tín, thể hiện được vai trò trung tâm quy tụ sự đoàn kết, duy trì kỷ luật, kỷ cương trong chi bộ.

Bí thư chủ trì, điều hành các cuộc họp đảm bảo nguyên tắc tập trung dân chủ; các vấn đề trình tại cuộc họp đều được thảo luận dân chủ, các ý kiến góp ý được xem xét, tiếp thu đầy đủ; đối với những ý kiến khác nhau được thảo luận kỹ trước khi đi đến thống nhất. Sau khi thảo luận dân chủ, bí thư chi bộ đưa ra ý kiến kết luận cuộc họp, kết luận chính xác, cụ thể từng vấn đề để đảng viên và chi bộ triển khai thực hiện.

Năm là, về thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ trong việc ra nghị quyết.

Trước khi biểu quyết thông qua nghị quyết, nội dung của nghị quyết phải được lấy ý kiến góp ý của đông đảo đảng viên trong các kỳ sinh hoạt chi bộ.

Khi biểu quyết thông qua, “Nghị quyết của các cơ quan lãnh đạo của Đảng chỉ có giá trị thi hành khi có hơn một nửa số thành viên trong cơ quan đó tán thành”¹ được cụ thể hóa như sau:

1. *Điều lệ Đảng Cộng sản Việt Nam, Sdd*, tr.18.

Số thành viên của đại hội đảng viên, hội nghị đảng viên là tổng số đảng viên chính thức trong đảng bộ, chi bộ được triệu tập (trừ số đảng viên đã được giới thiệu sinh hoạt tạm thời ở đảng bộ khác và đảng viên đã được miễn công tác và sinh hoạt đảng không có mặt ở đại hội (nếu đảng viên đó có mặt ở đại hội, hội nghị đảng viên, tham gia bầu cử, biểu quyết thì vẫn tính), số đảng viên bị đình chỉ sinh hoạt đảng, bị khởi tố, truy tố, tạm giam, đảng viên chính thức vắng mặt suốt thời gian đại hội có lý do chính đáng được cấp ủy triệu tập đại hội đồng ý)¹.

Trường hợp kết nạp đảng viên, công nhận đảng viên chính thức, xóa tên đảng viên, khai trừ đảng viên thì phải được ít nhất hai phần ba số thành viên của tổ chức đảng nhất trí đề nghị và được cấp ủy cấp trên có thẩm quyền quyết định với sự nhất trí của trên một nửa số thành viên².

Câu hỏi 7: Những điểm mới của Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW ngày 06/7/2018 của Ban Tổ chức Trung ương về một số vấn đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ so với Hướng dẫn số 09-HD/BTCTW ngày 02/3/2012 của Ban Tổ chức Trung ương về nội dung sinh hoạt chi bộ là gì?

1, 2. Quy định số 29-QĐ/TW ngày 25/7/2016 của Ban Chấp hành Trung ương về thi hành Điều lệ Đảng, tr.14-15, 15.

Trả lời:

Ngày 06/7/2018, Ban Tổ chức Trung ương đã ban hành Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW (sau đây viết tắt là Hướng dẫn số 12) một số vấn đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ. Hướng dẫn số 12 là sự cụ thể hóa việc thực hiện Kết luận số 18-KL/TW ngày 22/9/2017 của Ban Bí thư khóa XII về tiếp tục đẩy mạnh thực hiện Chỉ thị số 10-CT/TW của Ban Bí thư khóa X về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ trong tình hình mới.

Cũng như các hướng dẫn trước đó, Hướng dẫn số 12 tiếp tục làm rõ mục đích, yêu cầu của việc nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các cấp ủy, tổ chức đảng, bí thư chi bộ, cán bộ, đảng viên về mục đích, ý nghĩa và vai trò quan trọng của sinh hoạt chi bộ và đưa việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; tự phê bình và phê bình theo tinh thần các Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI, khóa XII trở thành nội dung thường xuyên trong sinh hoạt chi bộ.

Điểm đáng chú ý là, trong Hướng dẫn số 12 có một số điểm mới so với các hướng dẫn trước đó về sinh hoạt chi bộ (Hướng dẫn số 05-HD/BTCTW ngày 25/5/2007 của Ban Tổ chức Trung ương về nội dung sinh hoạt chi bộ trong các loại hình tổ chức cơ sở đảng, Công văn số 3731-CV/BTCTW ngày 16/4/2008 của Ban Tổ chức Trung ương về việc hướng dẫn bổ sung một số nội dung sinh

hoạt chi bộ gắn với việc thực hiện Cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”, Hướng dẫn số 09-HD/BTCTW ngày 02/3/2012 của Ban Tổ chức Trung ương về nội dung sinh hoạt chi bộ), cụ thể như sau:

Thứ nhất, Hướng dẫn số 12 đã đưa ra “khung tiêu chí đánh giá chất lượng sinh hoạt chi bộ”.

Lần đầu tiên trong văn bản hướng dẫn của Trung ương đã xây dựng và ban hành một số tiêu chí khung để làm cơ sở thống nhất chung trong đánh giá một buổi sinh hoạt chi bộ thường kỳ đạt chất lượng cho các chi bộ phấn đấu, cấp ủy cấp trên kiểm tra, giám sát. Khung tiêu chí đó là: tỷ lệ đảng viên dự sinh hoạt chi bộ; công tác chuẩn bị sinh hoạt chi bộ; tổ chức sinh hoạt chi bộ; thực hiện nguyên tắc tổ chức, sinh hoạt đảng và kết quả lãnh đạo thực hiện kết luận hoặc nghị quyết của chi bộ.

Đây là những tiêu chí chung, là cơ sở để đánh giá chất lượng sinh hoạt chi bộ một cách đồng bộ, thống nhất trong cả nước. Các tiêu chí trên giúp cho công tác kiểm tra, giám sát của các cấp ủy, ủy ban kiểm tra các cấp được thuận lợi và thực chất hơn; giúp cho việc đánh giá, xếp loại chất lượng chi bộ hàng năm đúng, sát hơn với thực tế. Điều đó cho thấy, việc quan tâm đánh giá, phân loại tổ chức cơ sở đảng đã đi vào thực chất và cụ thể hơn, tương xứng với chức năng, nhiệm vụ, vị trí, vai trò của chi bộ trong tình hình mới.

Hướng dẫn số 12 đã đưa ra những tiêu chí mang tính định lượng cụ thể rất thuận lợi cho việc đánh giá, như tỷ lệ đảng viên dự sinh hoạt từ 85% trở lên và không có đảng viên vắng mặt không có lý do hoặc đảng viên vắng mặt có lý do quá ba lần liên tiếp trong năm (trừ trường hợp được miễn công tác, sinh hoạt đảng theo quy định và đảng viên trong lực lượng vũ trang làm nhiệm vụ đặc biệt); có nhiều đảng viên tham gia phát biểu ý kiến; thời gian sinh hoạt phải bảo đảm từ 90 phút trở lên. Nếu kết hợp sinh hoạt chuyên đề với sinh hoạt chi bộ thường kỳ trong cùng một buổi thì phải bảo đảm thời gian tối thiểu 120 phút. Yêu cầu đối với sổ biên bản sinh hoạt chi bộ ghi chép đầy đủ diễn biến của buổi sinh hoạt và được lưu giữ, bảo quản lâu dài để làm tài liệu tham khảo, giáo dục truyền thống cho đảng viên.

Thứ hai, sinh hoạt chuyên đề đã được quan tâm đúng mức hơn, được hướng dẫn cụ thể, chi tiết hơn.

Nếu như Hướng dẫn số 09 chỉ mới đề cập một số nội dung gợi ý sinh hoạt chuyên đề, thì trong Hướng dẫn số 12, nội dung sinh hoạt chuyên đề đã được bổ sung một số nội dung gợi ý mang tính “trọng tâm” trong công tác xây dựng Đảng hiện nay, như: về các giải pháp phòng, chống, khắc phục, sửa chữa các biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện

“tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ; về học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh theo hướng dẫn của Trung ương và cấp ủy, tổ chức đảng cấp trên... Sinh hoạt chuyên đề được hướng dẫn chi tiết và khá đầy đủ từ công tác chuẩn bị, các bước sinh hoạt, gồm mở đầu, tiến hành sinh hoạt đến kết luận. Hướng dẫn số 12 cũng yêu cầu rất rõ “nếu kết hợp sinh hoạt chuyên đề với sinh hoạt chi bộ thường kỳ trong cùng một buổi thì phải đảm bảo thời gian tối thiểu là 120 phút”.

Thứ ba, trong quy trình sinh hoạt cũng được quy định cụ thể, chi tiết hơn.

Trong phần chuẩn bị sinh hoạt, so với các hướng dẫn trước, Hướng dẫn số 12 có thêm nội dung: “thông báo thời gian, địa điểm, nội dung sinh hoạt chi bộ đến cấp ủy viên cấp trên được phân công theo dõi chi bộ. Chi bộ có điều kiện gửi trước tài liệu sinh hoạt cho đảng viên để nghiên cứu, chuẩn bị nội dung phát biểu ý kiến”.

Trong các bước sinh hoạt, ở phần mở đầu trong Hướng dẫn số 12 đã bỏ nội dung “Chi bộ thực hiện việc thu nộp đảng phí hằng tháng của đảng viên” trong Hướng dẫn số 09, thay vào đó là tuyên bố lý do, giới thiệu đại biểu (nếu có), thể hiện sự trang trọng trong sinh hoạt chi bộ.

Phần kết thúc được hướng dẫn chặt chẽ và chi tiết hơn, trong đó bí thư chi bộ bên cạnh việc tổng

hợp các ý kiến phát biểu tại buổi sinh hoạt, còn phải lưu ý đến những ý kiến tiếp thu để bổ sung, hoàn thiện nội dung sinh hoạt chi bộ; phân công nhiệm vụ cho đảng viên nhưng phải quy định thời gian hoàn thành.

Một điểm rất mới so với quy định trước đó là phải đánh giá chất lượng buổi sinh hoạt, và trình bày biên bản sinh hoạt chi bộ. Đây cũng là một khâu ít được thực hiện trong thực tế sinh hoạt chi bộ, do không đánh giá chất lượng buổi sinh hoạt nên có thể lần sinh hoạt sau vẫn mắc phải những lỗi của lần sinh hoạt trước, khiến cho sinh hoạt bị nhàm chán, kém hiệu quả.

Thứ tư, trong nội dung sinh hoạt chi bộ có sự phân định rõ nội dung công tác chính trị, tư tưởng và nội dung thực hiện nhiệm vụ chính trị.

Trong nội dung thực hiện nhiệm vụ chính trị, Hướng dẫn số 12 nhấn mạnh việc đánh giá việc thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI về một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay, Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ gắn với thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; đồng thời đưa thêm nội dung

“đảng viên, nhất là người đứng đầu liên hệ, đánh giá việc thực hiện nội dung đã cam kết theo Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII” vào nội dung sinh hoạt thường kỳ chứ không chỉ đánh giá nội dung này trong hội nghị đánh giá, phân loại đảng viên cuối năm, hay đánh giá cán bộ trước khi giới thiệu, ứng cử, bổ nhiệm, bổ nhiệm lại như trước đây.

Công tác lãnh đạo đạt hiệu quả hay không thể hiện ở kết quả lãnh đạo chính quyền, các đoàn thể chính trị - xã hội, đây cũng là một trong những nội dung được quy định trong nội dung sinh hoạt thường kỳ.

Có thể nói, những nội dung được bổ sung trong Hướng dẫn số 12 là sự phát triển mới trong nhận thức của Đảng về vấn đề nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ, đó là những kinh nghiệm được đúc rút từ thực tế trong thời gian qua và đây cũng là cơ sở nghiên cứu lý luận trong công tác xây dựng Đảng trong thời gian tới theo đúng tinh thần Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng phải “coi trọng tổng kết thực tiễn, nghiên cứu lý luận...”¹.

1. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2016, tr.69.

Phần II

**NGHIỆP VỤ VỀ SINH HOẠT CHI BỘ
THEO QUY ĐỊNH HIỆN HÀNH**

**I- NỘI DUNG, QUY TRÌNH
SINH HOẠT CHI BỘ THƯỜNG KỲ**

Câu hỏi 8: Chi bộ sinh hoạt thường kỳ tập trung vào những nội dung chủ yếu nào?

Trả lời:

Chi bộ cơ sở là hạt nhân chính trị của Đảng, là nơi trực tiếp lãnh đạo cơ sở thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; tham gia xây dựng và thực hiện có hiệu quả các chương trình, kế hoạch công tác của chi bộ và của cấp ủy cấp trên. Thông qua sinh hoạt chi bộ thường kỳ, đảng viên sẽ nhận thức sâu sắc về vị trí, vai trò của chi bộ góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng và chất lượng đội ngũ đảng viên.

Thực hiện Kết luận số 18-KL/TW ngày 22/9/2017 của Ban Bí thư khóa XII về tiếp tục đẩy mạnh

thực hiện Chỉ thị số 10-CT/TW của Ban Bí thư khóa X “Về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ” trong tình hình mới, ngày 06/7/2018, Ban Tổ chức Trung ương ban hành Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW một số vấn đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ.

Về nội dung sinh hoạt thường kỳ của chi bộ, điểm 2.1, mục 2, phần II Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW quy định như sau:

Căn cứ Điều lệ Đảng, định hướng của cấp trên, tình hình, đặc điểm của chi bộ và kết quả thực hiện nhiệm vụ chính trị, hằng tháng chi bộ sinh hoạt bao gồm các nội dung chủ yếu sau:

a) Về công tác chính trị, tư tưởng:

- Lựa chọn những nội dung thời sự trong nước, quốc tế, các vấn đề của địa phương, cơ quan, đơn vị sát với tình hình và phù hợp chức năng, nhiệm vụ của chi bộ để phổ biến, trao đổi.

- Thông báo kịp thời chủ trương, các văn bản của Đảng, Nhà nước, của cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội các cấp cần phổ biến đến chi bộ.

- Đánh giá tình hình tư tưởng của đảng viên, quần chúng thuộc phạm vi lãnh đạo của chi bộ; những vấn đề chi bộ cần quan tâm. Kịp thời định hướng nhận thức, tư tưởng cho đảng viên.

b) Về thực hiện nhiệm vụ chính trị:

- Đánh giá kết quả công tác lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ chính trị trong tháng của chi bộ và việc thực hiện nhiệm vụ của đảng viên; chỉ rõ ưu điểm, hạn chế, khuyết điểm và nguyên nhân để đề ra biện pháp khắc phục.

- Đánh giá việc thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI về một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay, Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ gắn với thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh.

- Đảng viên, nhất là người đứng đầu liên hệ, đánh giá việc thực hiện nội dung đã cam kết theo Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII; về những điều đảng viên không được làm và trách nhiệm nêu gương theo quy định của Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị; về chống chạy chức, chạy quyền và chống chủ nghĩa cá nhân, quan liêu, xa rời quần chúng.

- Kết quả lãnh đạo chính quyền, các đoàn thể chính trị - xã hội.

- Xác định nhiệm vụ của chi bộ tháng tiếp theo và biện pháp lãnh đạo, chỉ đạo; phân công nhiệm vụ cho đảng viên.

Câu hỏi 9: Công tác chuẩn bị đối với sinh hoạt chi bộ thường kỳ được thực hiện như thế nào?

Trả lời:

Công tác chuẩn bị đối với sinh hoạt chi bộ thường kỳ là một khâu quan trọng nhằm nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ. Mục II.1.1.a Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW ngày 06/7/2018 của Ban Tổ chức Trung ương một số vấn đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ xác định công tác chuẩn bị đối với sinh hoạt chi bộ thường kỳ bao gồm những nội dung sau:

- Bí thư hoặc phó bí thư chi bộ chuẩn bị nội dung sinh hoạt, dự thảo nghị quyết (nếu có) hoặc dự kiến nội dung kết luận của buổi sinh hoạt.

- Họp chi ủy (bí thư, phó bí thư ở những nơi không có chi ủy) để thống nhất nội dung sinh hoạt, đánh giá kết quả công tác lãnh đạo của chi bộ trong tháng, dự kiến nhiệm vụ của tháng tiếp theo; xác định những nội dung trọng tâm cần trao đổi, thảo luận, biểu quyết tại chi bộ; cho ý kiến về dự thảo nghị quyết (nếu có).

- Thông báo thời gian, địa điểm, nội dung sinh hoạt chi bộ đến đảng viên và cấp ủy viên cấp trên

được phân công theo dõi chi bộ. Chi bộ có điều kiện gửi trước tài liệu sinh hoạt cho đảng viên để nghiên cứu, chuẩn bị nội dung phát biểu ý kiến.

Câu hỏi 10: Quy trình (cách thức) tổ chức sinh hoạt thường kỳ của chi bộ được tiến hành như thế nào?

Trả lời:

Ngày 06/7/2018, Ban Tổ chức Trung ương ban hành Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW một số vấn đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ, thay thế Hướng dẫn số 09-HD/BTCTW ngày 02/3/2012 về nội dung sinh hoạt chi bộ. Theo đó, việc tổ chức sinh hoạt thường kỳ của chi bộ được thực hiện theo ba bước tại mục II.1.2 Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW như sau:

a) Mở đầu

- Tuyên bố lý do, giới thiệu đại biểu (nếu có).
- Cử thư ký ghi biên bản sinh hoạt chi bộ.
- Thông báo tình hình đảng viên: Số đảng viên có mặt, vắng mặt (có lý do, không có lý do).
- Thông qua nội dung, chương trình sinh hoạt chi bộ.

b) Tiến hành sinh hoạt

- Bí thư chi bộ báo cáo nội dung sinh hoạt đã được chi ủy chuẩn bị và gợi ý thảo luận.

- Đảng viên phát biểu ý kiến, tập trung trao đổi, thảo luận nội dung trọng tâm liên quan trực tiếp đến hoạt động của chi bộ; tự phê bình kết quả thực hiện nhiệm vụ được giao; góp ý, phê bình đối với đảng viên trong chi bộ.

- Bí thư chi bộ cung cấp thông tin và định hướng để làm rõ những vấn đề đảng viên quan tâm, tạo bầu không khí dân chủ, cởi mở, khuyến khích đảng viên tham gia đóng góp ý kiến để buổi sinh hoạt đạt hiệu quả.

c) Kết thúc

Bí thư chi bộ thực hiện các nội dung chủ yếu sau:

- Tổng hợp các ý kiến phát biểu tại buổi sinh hoạt; những ý kiến tiếp thu để bổ sung, hoàn thiện nội dung sinh hoạt chi bộ; phân công nhiệm vụ cho đảng viên và quy định thời gian hoàn thành.

- Định hướng tư tưởng đối với đảng viên; giải quyết hoặc phản ánh với cấp có thẩm quyền về tâm tư, nguyện vọng, những đề xuất, kiến nghị của đảng viên.

- Thông qua nghị quyết hoặc kết luận.

- Đánh giá chất lượng buổi sinh hoạt.

- Thư ký trình bày biên bản sinh hoạt chi bộ.

Cần lưu ý, không tổ chức sinh hoạt chuyên môn lồng ghép với sinh hoạt chi bộ. Việc tổ chức sinh hoạt chuyên đề không thay thế sinh hoạt chi bộ

thường kỳ; nếu chi bộ khó khăn về thời gian, địa điểm có thể kết hợp sinh hoạt chuyên đề với sinh hoạt chi bộ thường kỳ trong cùng một buổi, nhưng phải thực hiện lần lượt, sinh hoạt thường kỳ xong mới sinh hoạt chuyên đề hoặc ngược lại.

Câu hỏi 11: Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh có phải là nội dung bắt buộc trong sinh hoạt thường xuyên của chi bộ không?

Trả lời:

Ngày 14/5/2011, Bộ Chính trị ra Chỉ thị số 03-CT/TW tiếp tục đẩy mạnh việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh. Sau 5 năm thực hiện, nhằm phát huy những kết quả đã đạt được và khắc phục những hạn chế trong việc thực hiện Chỉ thị số 03-CT/TW, ngày 15/5/2016, Bộ Chính trị ban hành Chỉ thị số 05-CT/TW về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Chỉ thị nêu rõ: Đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh là một nội dung quan trọng của công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng; góp phần xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh về chính trị, tư tưởng, tổ chức và đạo đức, xây dựng đội ngũ cán bộ, nhất là đội ngũ cán bộ cấp chiến lược đủ năng lực, phẩm chất, ngang tầm nhiệm vụ; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy

thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống và những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ, đẩy mạnh đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí, quan liêu. Do đó, phải đưa việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh vào chương trình, kế hoạch hành động thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng, nghị quyết của cấp ủy và nội dung sinh hoạt thường xuyên của chi bộ, gắn với các cuộc vận động, các phong trào thi đua yêu nước.

Vì vậy, việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh là nội dung bắt buộc trong sinh hoạt thường xuyên của chi bộ nhằm góp phần nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ, năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng, nhận thức và hành động của cán bộ, đảng viên.

Câu hỏi 12: Cho biết những nội dung chủ yếu về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh được tổ chức học tập, quán triệt trong sinh hoạt chi bộ?

Trả lời:

Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh nêu rõ nhiệm vụ của cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền,

tổ chức chính trị - xã hội các cấp trong việc tổ chức học tập, quán triệt và thực hiện học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về các nội dung chủ yếu sau:

- Hệ thống quan điểm, tư tưởng Hồ Chí Minh về giải phóng dân tộc, giải phóng giai cấp, giải phóng xã hội và con người; về độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội; về kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại; về sức mạnh của nhân dân, về khối đại đoàn kết toàn dân tộc; về quyền làm chủ của nhân dân, xây dựng Nhà nước của dân, do dân, vì dân; về quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân, xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân; về xây dựng, phát triển kinh tế và văn hóa, không ngừng nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân; về đạo đức cách mạng; về chăm lo, bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau; về xây dựng Đảng,...

- Các quan điểm và tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh về: tuyệt đối trung thành, kiên định lý tưởng cách mạng, đặt lợi ích của Đảng, của đất nước, dân tộc lên trên tất cả; hết lòng, hết sức phục vụ Tổ quốc, phụng sự nhân dân, tận trung với nước, tận hiếu với dân; hết lòng yêu thương đồng bào, đồng chí, yêu thương con người; cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, thật sự là công bộc của nhân dân, kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân, cơ hội,...

- Phong cách Hồ Chí Minh, phản ánh những giá trị cốt lõi trong tư tưởng, đạo đức của Người và được thể hiện vô cùng sinh động, tự nhiên, độc đáo, có sức thu hút, cảm hóa kỳ diệu trong hoạt động, ứng xử hàng ngày. Đó là phong cách tư duy độc lập, tự chủ, sáng tạo, luôn gắn chặt lý luận với thực tiễn; phong cách làm việc dân chủ, khoa học, kỷ lưỡng, cụ thể, tới nơi, tới chốn; phong cách ứng xử văn hóa, tinh tế, đầy tính nhân văn, thấm đậm tinh thần yêu dân, trọng dân, vì dân; phong cách nói đi đôi với làm, đi vào lòng người; nói và viết ngắn gọn, dễ hiểu, dễ nhớ, dễ làm; phong cách sống thanh cao, trong sạch, giản dị; phong cách quần chúng, dân chủ, tự mình nêu gương...

Chi bộ cơ sở là tổ chức cơ sở đảng, là nền tảng của Đảng, là hạt nhân chính trị ở cơ sở. Do đó, cần quán triệt nội dung học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong sinh hoạt chi bộ nhằm nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ và nhận thức cho cán bộ, đảng viên.

Câu hỏi 13: Quy trình, cách thức thực hiện nội dung học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong sinh hoạt chi bộ được quy định như thế nào?

Trả lời:

Thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị, việc học tập và làm theo tư

tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh được đưa vào chương trình, kế hoạch hành động thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng, nghị quyết của cấp ủy và nội dung sinh hoạt định kỳ của chi bộ; gắn với các cuộc vận động, phong trào thi đua yêu nước, việc thực hiện nhiệm vụ chính trị và giải quyết các vấn đề bức xúc, nổi cộm ở từng địa phương, cơ quan, đơn vị.

Theo đó, trong sinh hoạt chi bộ, quy trình, cách thức thực hiện nội dung học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh được tiến hành như sau:

- Chi bộ tổ chức học tập, quán triệt, tuyên truyền sâu rộng, thường xuyên và có hệ thống bằng nhiều hình thức phong phú, sinh động, các nội dung chủ yếu về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong toàn chi bộ.

- + Việc nghiên cứu, liên hệ theo chuyên đề, chọn nội dung tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh để học tập làm theo ở chi bộ, do chi ủy chịu trách nhiệm xây dựng kế hoạch, tổ chức thực hiện.

- + Từng chi bộ định kỳ tổ chức sinh hoạt về những nội dung có liên quan trực tiếp tới nhiệm vụ chính trị của chi bộ và các đảng viên của chi bộ; thảo luận, trao đổi về các giải pháp khắc phục những hạn chế, khuyết điểm (nếu có) và đề ra phương hướng phấn đấu; đánh giá kết quả làm theo; báo cáo kết quả với cấp ủy cấp trên.

- Xây dựng kế hoạch học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh:

+ Mỗi đảng viên liên hệ bản thân, xây dựng kế hoạch tu dưỡng, rèn luyện, đề ra phương hướng phấn đấu làm theo, giải pháp khắc phục những hạn chế, khuyết điểm của mình trong quá trình công tác, sinh hoạt hằng ngày, trong phong cách làm việc và trong phong cách lãnh đạo (đối với đảng viên giữ cương vị lãnh đạo, quản lý, nhất là với người đứng đầu), chọn một số nội dung cụ thể, đăng ký thực hiện.

+ Kết quả học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh được báo cáo bằng văn bản trong kỳ sinh hoạt chi bộ.

II- NỘI DUNG, QUY TRÌNH SINH HOẠT CHI BỘ CHUYÊN ĐỀ, BẤT THƯỜNG

Câu hỏi 14: Khi nào chi bộ tiến hành sinh hoạt chuyên đề hoặc sinh hoạt bất thường?

Trả lời:

- *Đối với sinh hoạt chuyên đề:* Mục II.2.2 Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW ngày 06/7/2018 của Ban Tổ chức Trung ương một số vấn đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ, quy định về sinh hoạt chuyên đề như sau: “Căn cứ chỉ thị, nghị quyết và định hướng của cấp trên, tình hình, đặc điểm của chi bộ, mỗi quý ít nhất một lần chi bộ tổ chức sinh hoạt”.

- *Đối với sinh hoạt bất thường*: Khoản 6, Điều 22 Điều lệ Đảng Cộng sản Việt Nam quy định: “Chi bộ cơ sở họp thường lệ mỗi tháng một lần; họp bất thường khi cần”¹; khoản 2, Điều 24 Điều lệ Đảng Cộng sản Việt Nam quy định: “Chi bộ, chi ủy họp thường lệ mỗi tháng một lần”².

Như vậy, đối với sinh hoạt chuyên đề, chi bộ tiến hành sinh hoạt 3 tháng/lần. Đối với sinh hoạt bất thường, chi bộ tổ chức họp khi cần thiết.

Câu hỏi 15: Chi bộ nên lựa chọn nội dung nào để tổ chức sinh hoạt chuyên đề?

Trả lời:

Mục II.2.2 Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW ngày 06/7/2018 của Ban Tổ chức Trung ương một số vấn đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ, quy định nội dung sinh hoạt chuyên đề như sau: Căn cứ nghị quyết, chỉ thị và định hướng của cấp trên, tình hình, đặc điểm của chi bộ, mỗi quý ít nhất một lần chi bộ tổ chức sinh hoạt theo các nhóm vấn đề sau:

- Về học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh theo hướng dẫn của Trung ương và cấp ủy, tổ chức đảng cấp trên.

- Về các giải pháp nâng cao trình độ lý luận chính trị, chuyên môn nghiệp vụ, năng lực công tác của đội ngũ cán bộ, đảng viên.

1, 2. *Điều lệ Đảng Cộng sản Việt Nam, Sđd*, tr.39, 41.

- Về triển khai thực hiện các chỉ thị, nghị quyết, quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước liên quan trực tiếp đến sự lãnh đạo, chỉ đạo của chi bộ.

- Về các giải pháp phòng, chống, khắc phục, sửa chữa các biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong chi bộ.

- Về công tác xây dựng Đảng, xây dựng hệ thống chính trị, xây dựng cơ quan, đơn vị vững mạnh; đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, quan liêu, xa dân, cá nhân chủ nghĩa ở địa phương, cơ quan, đơn vị.

- Về việc nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác chuyên môn của cơ quan, đơn vị, chi bộ.

- Về giáo dục truyền thống cách mạng, truyền thống của địa phương, cơ quan, đơn vị cho cán bộ, đảng viên.

- Những nội dung khác theo đặc điểm của từng loại hình chi bộ.

Câu hỏi 16: Công tác chuẩn bị sinh hoạt chuyên đề của chi bộ được thực hiện như thế nào?

Trả lời:

Mục II.1.1.b Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW ngày 06/7/2018 của Ban Tổ chức Trung ương một số vấn đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ,

quy định công tác chuẩn bị sinh hoạt chuyên đề của chi bộ như sau:

- Hằng năm, chi bộ xây dựng kế hoạch sinh hoạt chuyên đề để tổ chức thực hiện và báo cáo cấp ủy cấp trên trực tiếp theo dõi, chỉ đạo.

- Chi bộ phân công đảng viên có khả năng biên tập, am hiểu nội dung liên quan đến chuyên đề để chuẩn bị bằng văn bản. Đối với chi bộ do điều kiện khó khăn không thể chuẩn bị chuyên đề sinh hoạt bằng văn bản, cấp ủy cấp trên trực tiếp chỉ đạo, hướng dẫn cách thức sinh hoạt nhưng phải bảo đảm chất lượng.

- Bí thư chi bộ trao đổi về mục đích, yêu cầu, nội dung, phương pháp thực hiện chuyên đề với đảng viên được phân công. Dự thảo chuyên đề phải được chi ủy hoặc bí thư chi bộ thông qua và gửi cho đảng viên trước khi tổ chức sinh hoạt.

Câu hỏi 17: Quy trình (cách thức) tổ chức sinh hoạt chuyên đề của chi bộ được tiến hành như thế nào?

Trả lời:

Mục II.1.2 Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW ngày 06/7/2018 của Ban Tổ chức Trung ương một số vấn đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ, quy định quy trình (cách thức) tổ chức sinh hoạt chuyên đề của chi bộ như sau:

a) Mở đầu

- Tuyên bố lý do, giới thiệu đại biểu (nếu có).
- Cử thư ký ghi biên bản sinh hoạt chi bộ.
- Thông báo tình hình đảng viên: số đảng viên có mặt, vắng mặt (có lý do, không có lý do).
- Thông qua nội dung, chương trình sinh hoạt chi bộ.

b) Tiến hành sinh hoạt

- Bí thư chi bộ nêu mục đích, yêu cầu buổi sinh hoạt chuyên đề.

- Đảng viên được phân công chuẩn bị, trình bày dự thảo chuyên đề.

- Các đảng viên phát biểu, nêu nhận thức của cá nhân đối với chuyên đề và tác dụng của chuyên đề đối với bản thân; liên hệ với chi bộ, cơ quan, đơn vị, địa phương; trao đổi, đóng góp ý kiến để hoàn thiện dự thảo chuyên đề.

- Đảng viên được phân công chuẩn bị chuyên đề tiếp thu ý kiến tham gia để hoàn thiện. Chuyên đề sau khi hoàn thiện phải gửi đảng viên trong chi bộ (chi bộ đông đảng viên có thể gửi tới tổ đảng) để nghiên cứu, học tập và báo cáo cấp ủy cấp trên trực tiếp.

c) Kết thúc

Bí thư chi bộ đánh giá việc chuẩn bị, chất lượng của chuyên đề; ý nghĩa, tác dụng của chuyên đề đối với chi bộ, đảng viên. Kết luận các nội dung cần tiếp thu để bổ sung, hoàn thiện dự thảo chuyên đề.

Câu hỏi 18: Nội dung, quy trình (cách thức) tổ chức sinh hoạt bất thường của chi bộ được quy định như thế nào?

Trả lời:

Căn cứ Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW ngày 06/7/2018 của Ban Tổ chức Trung ương một số vấn đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ, quy định về sinh hoạt chuyên đề, nội dung tổ chức sinh hoạt bất thường của chi bộ như sau:

Căn cứ vào tình hình, yêu cầu cụ thể của chi bộ, cấp ủy chi bộ họp thống nhất nội dung sinh hoạt chi bộ bất thường. Nội dung sinh hoạt bất thường phải liên quan trực tiếp đến chức năng, nhiệm vụ của chi bộ hoặc theo yêu cầu của cấp ủy cấp trên và cần phải được thực hiện, giải quyết ngay, trong thời gian sớm nhất.

Quy trình tổ chức sinh hoạt bất thường của chi bộ:

- *Mở đầu:*

- + Tuyên bố lý do, giới thiệu đại biểu (nếu có).
- + Cử thư ký ghi biên bản sinh hoạt chi bộ.
- + Thông báo tình hình đảng viên: số đảng viên có mặt, vắng mặt (có lý do, không có lý do).
- + Thông qua nội dung, chương trình sinh hoạt chi bộ.

- *Tiến hành sinh hoạt:*

- + Bí thư chi bộ nêu mục đích, yêu cầu buổi sinh hoạt bất thường.

+ Bí thư hoặc phó bí thư trình bày nội dung sinh hoạt bất thường.

+ Các đảng viên phát biểu, đóng góp ý kiến để hoàn thiện nội dung sinh hoạt.

- *Kết thúc:*

Bí thư chỉ bộ đánh giá công tác chuẩn bị, chất lượng của nội dung sinh hoạt. Kết luận các nội dung cần tiếp thu để bổ sung, hoàn thiện dự thảo các nội dung.

Câu hỏi 19: Có thể lồng ghép sinh hoạt chuyên đề hoặc sinh hoạt bất thường với sinh hoạt thường kỳ của chi bộ được không?

Trả lời:

Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW ngày 06/7/2018 của Ban Tổ chức Trung ương một số vấn đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ, quy định:

- “Không tổ chức sinh hoạt chuyên môn lồng ghép với sinh hoạt chi bộ. Việc tổ chức sinh hoạt chuyên đề không thay thế sinh hoạt chi bộ thường kỳ; nếu chi bộ khó khăn về thời gian, địa điểm có thể kết hợp sinh hoạt chuyên đề với sinh hoạt chi bộ thường kỳ trong cùng một buổi, nhưng phải thực hiện lần lượt, sinh hoạt thường kỳ xong mới sinh hoạt chuyên đề hoặc ngược lại” (mục II.1.2.c Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW).

“... Thời gian sinh hoạt chi bộ: Phải bảo đảm từ 90 phút trở lên. Nếu kết hợp sinh hoạt chuyên đề

với sinh hoạt chi bộ thường kỳ trong cùng một buổi thì phải bảo đảm thời gian tối thiểu 120 phút. Đối với chi bộ có quá ít đảng viên thì cấp ủy có thẩm quyền quy định cụ thể thời gian sinh hoạt” (mục II.3.3 Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW).

Do đó, không thể lồng ghép sinh hoạt chuyên đề hoặc sinh hoạt bất thường với sinh hoạt thường kỳ của chi bộ được.

III- NỘI DUNG SINH HOẠT CƠ BẢN CỦA CÁC LOẠI HÌNH CHI BỘ

Câu hỏi 20: Cho biết những nội dung sinh hoạt cơ bản của loại hình chi bộ thôn, xóm, ấp, bản, tổ dân phố... là gì?

Trả lời:

Ngoài những nội dung thực hiện chung đối với các loại hình chi bộ theo Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW ngày 06/7/2018 của Ban Tổ chức Trung ương một số vấn đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ, đối với chi bộ dân cư thôn, xóm, ấp, bản, tổ dân phố... nội dung sinh hoạt tập trung vào các vấn đề sau:

- Sự lãnh đạo của chi bộ và vai trò, trách nhiệm của đảng viên trong việc thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế, xây dựng nông thôn mới, việc chuyển dịch cơ cấu kinh tế và áp dụng các tiến bộ khoa học - công nghệ vào sản xuất; thực hiện

nghĩa vụ đối với Nhà nước; công tác xóa đói, giảm nghèo và các hoạt động nhân đạo, từ thiện; thực hiện chính sách đối với người có công và nhiệm vụ phát triển văn hóa - xã hội, nâng cao đời sống của nhân dân...

- Việc thực hiện Quy chế dân chủ ở cơ sở và cuộc vận động xây dựng thôn, làng, ấp, bản, tổ dân phố, khu phố, cụm dân cư; tình hình an ninh - chính trị, trật tự an toàn xã hội và việc giải quyết những kiến nghị, tố cáo, tranh chấp xảy ra trên địa bàn.

- Việc đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí; công tác quản lý, sử dụng đất đai và quản lý xây dựng đô thị; bảo đảm vệ sinh môi trường, an toàn giao thông, đấu tranh phòng, chống các tệ nạn xã hội.

- Việc bồi dưỡng, giúp đỡ quần chúng, giáo dục thế hệ trẻ tạo nguồn phát triển đảng viên ở khu dân cư; việc quản lý đảng viên đi làm ăn xa...

Câu hỏi 21: Cho biết những nội dung sinh hoạt cơ bản của loại hình chi bộ trong cơ quan hành chính, đơn vị sự nghiệp là gì?

Trả lời:

Ngoài những nội dung thực hiện chung đối với các loại hình chi bộ theo Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW ngày 06/7/2018 của Ban Tổ chức Trung ương một số vấn đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ,

đối với chi bộ cơ quan hành chính, đơn vị sự nghiệp, nội dung sinh hoạt tập trung vào các vấn đề sau:

- Sự lãnh đạo của chi bộ và tinh thần chủ động, sáng tạo, ý thức trách nhiệm của đảng viên trong việc thực hiện nhiệm vụ chính trị, công tác chuyên môn của cơ quan, đơn vị và chức trách, nhiệm vụ được giao của từng cán bộ, đảng viên.

- Việc xây dựng và thực hiện các quy định, quy chế, nội quy của cơ quan, đơn vị; tiến độ và chất lượng thực hiện các nhiệm vụ được giao (nghiên cứu, tham mưu; giảng dạy, học tập, khám chữa bệnh, thực hiện các đề tài, đề án nghiên cứu khoa học...).

- Việc phòng, chống quan liêu, tham nhũng, thực hành tiết kiệm, chống lãng phí, tiêu cực (trong thực hiện nhiệm vụ của công chức, viên chức; trong giảng dạy, học tập, nghiên cứu khoa học, trong khám, chữa bệnh...).

- Việc thực hiện Quy chế dân chủ ở cơ sở và Quy định của Bộ Chính trị về đảng viên đang công tác thường xuyên giữ mối liên hệ với cấp ủy, chi bộ và gương mẫu thực hiện nghĩa vụ công dân nơi cư trú.

- Công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ và việc tự nghiên cứu, học tập nâng cao trình độ, kiến thức của cán bộ, đảng viên.

Công tác tạo nguồn phát triển đảng viên...

Câu hỏi 22: Cho biết những nội dung sinh hoạt cơ bản của loại hình chi bộ trong các doanh nghiệp là gì?

Trả lời:

Ngoài những nội dung thực hiện chung đối với các loại hình chi bộ theo Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW ngày 06/7/2018 của Ban Tổ chức Trung ương một số vấn đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ, đối với chi bộ doanh nghiệp, nội dung sinh hoạt tập trung vào các vấn đề sau:

** Đối với chi bộ trong các doanh nghiệp nhà nước:*

- Sự lãnh đạo của chi bộ và vai trò, ý thức trách nhiệm của đảng viên trong việc xây dựng và thực hiện nhiệm vụ sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp theo đúng chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

- Việc thực hiện chủ trương cổ phần hóa doanh nghiệp nhà nước.

- Tình hình tổ chức, hoạt động của các đoàn thể, quần chúng và đời sống, việc làm của người lao động.

- Việc xây dựng và thực hiện Quy chế dân chủ ở cơ sở và trách nhiệm tham gia các hoạt động xã hội của doanh nghiệp.

- Việc đấu tranh phòng, chống tham nhũng,

lãng phí trong hoạt động sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp.

Việc thực hiện quy định về đảng viên đang công tác thường xuyên giữ mối liên hệ với cấp ủy, chi bộ và gương mẫu thực hiện nghĩa vụ công dân nơi cư trú.

- Việc tự nghiên cứu, học tập nâng cao trình độ, kiến thức, tay nghề của cán bộ, đảng viên, người lao động.

** Đối với chi bộ trong doanh nghiệp có vốn nhà nước, doanh nghiệp có vốn nhà nước liên doanh với nước ngoài:*

- Vai trò, trách nhiệm của chi bộ và đảng viên trong việc tham gia xây dựng, thực hiện nhiệm vụ sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp.

- Việc xây dựng và thực hiện nội quy, quy chế, quy định, điều lệ của doanh nghiệp; việc thực hiện các hợp đồng lao động và thỏa ước lao động tập thể.

- Tình hình đời sống, việc làm của người lao động; mối quan hệ giữa người lao động và người sử dụng lao động, giữa người Việt Nam và người nước ngoài trong doanh nghiệp (nếu có).

- Công tác xây dựng, củng cố tổ chức và chất lượng hoạt động của các đoàn thể quần chúng, nhất là tổ chức công đoàn trong doanh nghiệp; công tác bồi dưỡng, giúp đỡ, tạo nguồn phát triển đảng viên...

** Đối với chi bộ trong doanh nghiệp tư nhân, doanh nghiệp 100% vốn nước ngoài:*

- Vai trò của chi bộ và trách nhiệm của đảng viên trong việc thực hiện nhiệm vụ sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp.

- Việc chấp hành chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và thực hiện nội quy, quy chế, quy định, điều lệ của doanh nghiệp.

- Tình hình đời sống, việc làm của người lao động; việc thực hiện các hợp đồng lao động, thỏa ước lao động; mối quan hệ giữa người lao động và người sử dụng lao động, giữa người Việt Nam với người nước ngoài (nếu có).

- Việc tuyên truyền, vận động xây dựng, củng cố, phát triển tổ chức đảng và các đoàn thể quần chúng trong doanh nghiệp; công tác bồi dưỡng, giúp đỡ, tạo nguồn phát triển đảng viên.

Câu hỏi 23: Cho biết những nội dung sinh hoạt cơ bản của loại hình chi bộ trong lực lượng vũ trang là gì?

Trả lời:

Ngoài những nội dung thực hiện chung đối với các loại hình chi bộ theo Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW ngày 06/7/2018 của Ban Tổ chức Trung ương một số vấn đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ, đối với chi bộ trong lực lượng vũ trang, chi ủy, chi

bộ căn cứ vào chức năng, nhiệm vụ chính trị của từng loại hình chi bộ để xác định nội dung sinh hoạt cho phù hợp. Chú ý một số nội dung sau:

- Sự lãnh đạo của chi bộ trong việc bồi dưỡng, giáo dục, phát huy truyền thống tốt đẹp của lực lượng vũ trang nhân dân; xây dựng chi bộ trong sạch, vững mạnh gắn với xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện.

- Quán triệt cho đảng viên, cán bộ, chiến sĩ nắm vững nhiệm vụ chính trị của đơn vị, thực hiện nghiêm các nghị quyết, chỉ thị, mệnh lệnh của cấp trên.

- Việc thực hiện điều lệnh, điều lệ và ý thức tổ chức, chấp hành kỷ cương, kỷ luật của quân đội, công an; xây dựng nền nếp chính quy, hiện đại, sẵn sàng chiến đấu và phục vụ chiến đấu, hoàn thành xuất sắc các nhiệm vụ được giao.

IV- VAI TRÒ, TRÁCH NHIỆM CỦA CÁC CHỦ THỂ TRONG SINH HOẠT CHI BỘ

Câu hỏi 24: Tại sao đảng viên phải sinh hoạt ở một chi bộ nhất định?

Trả lời:

Trong tác phẩm *Một bước tiến, hai bước lùi* V.I. Lênin viết: “Tất cả những người nào thừa nhận cương lĩnh của đảng và ủng hộ đảng bằng những phương tiện vật chất cũng như bằng cách

tự mình tham gia một trong những tổ chức của đảng, thì được coi là đảng viên của đảng”¹. Trong tác phẩm này, V.I. Lênin nêu lên ba tiêu chuẩn đối với đảng viên gồm: thừa nhận cương lĩnh của đảng, ủng hộ đảng bằng những phương tiện vật chất và tham gia vào một trong những tổ chức của đảng. Đây là ba tiêu chuẩn cơ bản và quan trọng nhất của người đảng viên qua các thời kỳ cách mạng được V.I. Lênin nhấn mạnh và yêu cầu các tổ chức đảng phải tổ chức thực hiện nghiêm túc.

V.I. Lênin đặc biệt nhấn mạnh đến tính tổ chức, ông yêu cầu: đảng viên của đảng cộng sản phải tự mình tham gia vào một trong những tổ chức của đảng, nghĩa là phải “khép mình” vào tổ chức, chịu sự kiểm tra, giám sát của tổ chức, đặt lợi ích của đảng lên trên hết, trước hết. Trong tác phẩm: *Một bước tiến, hai bước lùi* viết năm 1904, V.I. Lênin đã phê phán mạnh mẽ tiêu chuẩn đảng viên do Máctốp trình bày rằng: người đảng viên phải giúp đỡ đảng một cách đều đặn, dưới sự chỉ đạo của một trong những tổ chức đảng nhưng không gia nhập vào bất kỳ tổ chức nào của đảng. V.I. Lênin mạnh mẽ phê phán: “Nói rằng các đảng viên công tác dưới sự kiểm soát và chỉ đạo của

1. V.I. Lênin: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2005, t.8, tr.268.

các cơ quan đảng, thì đó là điều dĩ nhiên, không thể nào khác thế được, chỉ những người nào thích nói để mà không nói gì cả, thích nhét vào “điều lệ” vô số những câu nói suông và những công thức quan liêu chủ nghĩa (tức là những công thức vô ích cho công tác nhưng hình như cần thiết để khoa trương), chỉ những người ấy mới nói về điều đó... người ta đặt câu hỏi: liệu các cơ quan của đảng có thể thực sự chỉ đạo những đảng viên không gia nhập một tổ chức nào của đảng được không?”¹. Rõ ràng điều đó là không thể, làm sao đảng có thể lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý đảng viên của mình khi người đó không gia nhập vào một tổ chức nào đó của đảng và làm sao đảng viên có thể hiểu rõ, hoàn thành tốt nhiệm vụ của mình khi không tham gia sinh hoạt trong tổ chức của đảng. Đây chính là tính đảng khác với tính vô tổ chức của bọn cơ hội. Tính tổ chức của người đảng viên cũng là một trong những nhân tố góp phần tạo nên sự tiên phong của các đảng cộng sản, V.I. Lênin viết: “tôi muốn trình bày một cách tuyệt đối rõ ràng và chính xác rằng tôi muốn và tôi đòi hỏi đảng, đội tiên phong của giai cấp, phải hết sức có tổ chức, rằng đảng chỉ nên thu nhận những phần tử ít nhất cũng phải chấp nhận một tính tổ chức tối thiểu”².

1, 2. V.I. Lênin: *Toàn tập, Sđd*, t.8, tr.268-269, 286.

Như vậy, đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam phải sinh hoạt ở một chi bộ nhất định, đảng viên phải sinh hoạt trong tổ chức đảng, chịu sự kiểm tra, giám sát của tổ chức, đặt lợi ích của Đảng lên trên hết, trước hết.

Câu hỏi 25: Đảng viên có trách nhiệm, nghĩa vụ như thế nào trong sinh hoạt chi bộ?

Trả lời:

Hướng dẫn số 09-HD/BTCTW ngày 02/3/2012 của Ban Tổ chức Trung ương về nội dung sinh hoạt chi bộ tuy không đặt ra yêu cầu về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ cho các đảng viên nhưng trên thực tế tất cả các đảng viên, dù là đảng viên có chức vụ hay không, đều có trách nhiệm, nghĩa vụ nhất định trong các cuộc sinh hoạt chi bộ. Trách nhiệm, nghĩa vụ đó thể hiện ở các mặt sau:

Thứ nhất, dự họp đầy đủ và đúng giờ. Mỗi đảng viên nên xem sinh hoạt chi bộ là một nhiệm vụ quan trọng, không phải để đảm bảo các kỳ trong năm, đóng đảng phí đầy đủ, hay thậm chí có mặt để không bị phê bình... mà chính là một trong những điều kiện đầu tiên để thể hiện tư cách đảng viên. Có dự sinh hoạt, công việc mới nắm được đầy đủ tình hình hoạt động của chi bộ, của cơ quan, đơn vị, mới tham gia xây dựng nghị quyết và phương hướng hoạt động của chi bộ, mới thực hiện

yêu cầu tự phê bình và phê bình... Có dự sinh hoạt, đảng viên mới có điều kiện đầy đủ để thể hiện năng lực lãnh đạo, tính chiến đấu của cá nhân đảng viên và tổ chức đảng. Do đó, phải tránh viện cớ công tác hay lý do cá nhân để vắng họp, rồi buổi họp nửa chừng hoặc đến trễ.

Thứ hai, tích cực phát biểu. Phát biểu không phải chỉ để bày tỏ quan điểm, chính kiến đối với các vấn đề của Đảng, của chi bộ, của cơ quan, đơn vị mà còn đóng góp, hiến kế, phê bình... các vấn đề và các cá nhân của chi bộ. Nếu giả định, trong một cuộc họp chi bộ, chỉ có người chủ trì nói, các đảng viên khác chỉ nghe và biểu quyết thì cuộc họp sẽ tẻ nhạt thế nào và chất lượng ra sao. Rõ ràng, nếu đảng viên không bày tỏ chính kiến thì cách nào đó cũng đồng nghĩa với việc thấy đúng không bảo vệ, thấy sai không đấu tranh, thấy dở không góp ý, hiến kế, thấy tích cực không động viên, khích lệ. Như vậy, vai trò của đảng viên không được thể hiện hoặc thể hiện mờ nhạt. Do đó, trong suốt cuộc họp, mỗi đảng viên phải chuẩn bị ý kiến để phát biểu và mạnh dạn thể hiện quan điểm của mình trên tinh thần góp ý, xây dựng một cách thẳng thắn, có tính chiến đấu và trách nhiệm.

Thứ ba, thực hiện tốt việc tự phê bình và phê bình. Tự phê bình và phê bình là một trong những nguyên tắc quan trọng và có tính sống còn

đối với hoạt động của Đảng nói chung và tổ chức đảng nói riêng. Tự phê bình và phê bình là nêu cả mặt tốt lẫn chưa tốt của bản thân và của các đảng viên khác trong chi bộ trên tinh thần cầu thị, thẳng thắn với tính chất góp ý, xây dựng, nhằm tự sửa chữa và giúp đồng chí mình sửa chữa, khắc phục các hạn chế, thiếu sót, sai lầm. Nếu trong các kỳ sinh hoạt, đảng viên chỉ nói một chiều, chỉ có khen mà không chê (vuốt đuôi), chỉ khen người này mà không khen người khác, chỉ có chê mà không khen, chỉ chê người này mà không chê người khác... thì chi bộ như là nơi để mọi người “diễn” với nhau hoặc là diễn đàn để đấu đá, phê phán. Những cuộc sinh hoạt kiểu đó có thể xem là thất bại và gây nguy hiểm cho năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu và sự phát triển của chi bộ. Do đó, các đảng viên cần mạnh dạn tự phê bình những hạn chế, khuyết điểm của bản thân, phê bình các thiếu sót, sai lầm của đảng viên khác, của chi bộ và chân thành biểu dương, khen ngợi những mặt mạnh, tiến bộ, thành tích của đồng chí mình.

Thứ tư, chấp hành sự phân công của chi bộ. Để thực hiện các công việc, nhiệm vụ của chi bộ theo chức năng và sự chỉ đạo của cấp trên, cần có sự phân công cụ thể đối với các cá nhân trong chi bộ, trong cơ quan, đơn vị. Sinh hoạt chi bộ không phải để bàn suông mà là sau khi bàn phải có người trực

tiếp thực hiện các định hướng, các công việc đã được vạch ra và thảo luận. Với tinh thần tiên phong, gương mẫu, các đảng viên phải mạnh dạn nhận các nhiệm vụ được phân công trong điều kiện cụ thể của mình (năng lực, thời gian, hoàn cảnh cụ thể...). Trong một số trường hợp, các đảng viên có thể xung phong nhận nhiệm vụ, đồng thời phụ trách một đoàn thể hoặc một nhóm công tác nào đó. Vì vậy, mỗi kỳ sinh hoạt chi bộ là mỗi lần thể hiện sự lãnh đạo tập thể thì mọi cá nhân đều có thể tự nhận phân công hoặc được phân công, kể cả bí thư, cấp ủy viên.

Câu hỏi 26: Bí thư chi bộ có vai trò, nhiệm vụ như thế nào trong sinh hoạt chi bộ?

Trả lời:

Chi bộ là đơn vị lãnh đạo và chiến đấu của Đảng ở cơ sở, là nơi gắn liền Đảng với quần chúng, nơi vận động và tổ chức quần chúng thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, nơi phản ánh kịp thời những ý kiến, kinh nghiệm và nguyện vọng của đảng viên và quần chúng lên cấp trên. Chi bộ còn là nơi trực tiếp quản lý đảng viên, giáo dục, bồi dưỡng, rèn luyện, nâng cao trình độ chính trị, tư tưởng, phẩm chất, năng lực công tác của đảng viên, là nơi kết nạp và sàng lọc đảng viên, nơi đào tạo cán bộ cho Đảng, nơi xuất phát để cử ra cơ quan lãnh đạo các cấp của Đảng.

** Vai trò của bí thư chi bộ:*

- Bí thư chi bộ là người đứng đầu chi ủy (trung tâm lãnh đạo của chi bộ giữa hai kỳ đại hội). Với tư cách đó, bí thư chi bộ chịu trách nhiệm trước chi ủy, đề xuất và tổ chức sinh hoạt, hoạt động lãnh đạo, chỉ đạo của chi ủy; thay mặt chi ủy thường ngày trực tiếp giải quyết mối quan hệ với các đảng viên trong chi bộ, với người phụ trách đơn vị và các đoàn thể; đồng thời giữ mối liên hệ chặt chẽ với cấp ủy cấp trên, trực tiếp là đảng ủy cơ sở.

Với trọng trách đó, phẩm chất chính trị, đạo đức, trình độ năng lực, tác phong lễ lối và sự mẫu mực của người bí thư chi bộ là một nhân tố cực kỳ quan trọng, trực tiếp tạo nên chất lượng, hiệu quả của hoạt động chi ủy, chi bộ.

- Bí thư chi bộ phải là hạt nhân trung tâm đoàn kết của chi ủy, chi bộ và toàn đơn vị; sự mẫu mực của bí thư chi bộ sẽ là tấm gương sáng thu phục, lôi cuốn quần chúng, đoàn kết, tập hợp quần chúng của đơn vị đi theo Đảng, tự giác, hăng hái thực hiện chủ trương, nghị quyết lãnh đạo của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

- Bí thư chi bộ là người đứng đầu chi bộ có vị trí, vai trò quan trọng đối với chất lượng sinh hoạt của chi bộ. Bí thư chi bộ tốt sẽ nâng cao chất lượng hoạt động của chi ủy. Từ đó, củng cố và nâng cao vai trò lãnh đạo và sức chiến đấu của chi bộ.

Bí thư chi bộ được lựa chọn qua bầu cử dân chủ trong đại hội chi bộ, là người đứng đầu và giữ trọng trách của chi bộ, là một thành viên trong chi ủy, đồng thời là một đảng viên trong chi bộ. Vì vậy, bí thư chi bộ phải nêu cao vai trò, trách nhiệm cá nhân trong việc thực hiện các công việc của chi bộ; phải tôn trọng sự lãnh đạo tập thể của chi ủy, chi bộ; phải gương mẫu chấp hành các chỉ thị, nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, các quyết định của tổ chức; phải cùng với chi ủy góp phần tích cực vào việc cụ thể hóa, vận dụng sáng tạo đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước ở cơ sở. Kiểm tra, giám sát việc thực hiện, bảo đảm cho chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước được chấp hành nghiêm chỉnh.

- Bí thư chi bộ có trách nhiệm đối với những công việc quan trọng và đa dạng về chính trị, kinh tế, tư tưởng, tổ chức, an ninh, quốc phòng,... ở cơ sở. Bí thư chi bộ không chỉ có trách nhiệm đối với công việc của Đảng, mà còn có trách nhiệm đối với các hoạt động của các tổ chức quần chúng, tổ chức kinh tế, xã hội cơ sở. Tính chất, nội dung, phạm vi của nhiệm vụ và trách nhiệm đối với công việc của chi bộ đòi hỏi đồng chí bí thư phải có những kiến thức cần thiết về nhiều lĩnh vực, phải có kinh nghiệm thực tiễn phong phú, đi sâu các mặt công tác cơ sở. Bí thư chi bộ phải nắm chắc kiến thức về

Đảng, về nghiệp vụ công tác đảng, về các vấn đề khác nhau trong hoạt động của đời sống xã hội, thậm chí cả cuộc sống riêng của mỗi đảng viên trong chi bộ. Khi tiến hành công việc, bí thư chi bộ căn cứ nguyên tắc tập trung dân chủ để giải quyết các vấn đề phù hợp với nguyện vọng chính đáng của đông đảo đảng viên.

Sức mạnh của bí thư chi bộ là biết cách thuyết phục và tạo sự nhất trí của mọi người vì công việc chung. Bí thư chi bộ là người tổ chức công tác tập thể, là trung tâm đoàn kết của chi bộ, tổ chức hợp lý các hoạt động của chi bộ. Điều cần có của bí thư chi bộ là sự nhạy bén với cái mới, có năng lực đổi mới, mạnh dạn, dũng cảm, quyết đoán, chủ động, sáng tạo và thật sự gương mẫu; hướng dẫn được cán bộ, đảng viên và quần chúng tạo ra bầu không khí lành mạnh, hăng say trong công tác.

- Bí thư chi bộ là người đại diện cho chi bộ trước quần chúng. Vì vậy, bằng phẩm chất, năng lực, phương pháp công tác và tác phong gương mẫu của bản thân thông qua hệ thống tổ chức đảng, tổ chức quần chúng, tổ chức kinh tế - xã hội mà bí thư chi bộ thường xuyên giữ vững mối liên hệ chặt chẽ với quần chúng.

Với những ý nghĩa đó, bí thư chi bộ có vai trò hết sức quan trọng và nhiều khi ở những thời điểm cụ thể, phức tạp, uy tín, năng lực, trình độ của bí thư chi bộ đóng vai trò quyết định trong việc làm ổn

định tình hình, chuyển biến tình hình thực tế của địa phương, đơn vị theo hướng tích cực.

** Nhiệm vụ của bí thư chi bộ:*

Xuất phát từ nhiệm vụ và phạm vi quyền hạn lãnh đạo của chi bộ, bí thư chi bộ phải nắm vững và thực hiện tốt các nhiệm vụ chủ yếu sau:

Một là, bí thư chi bộ có trách nhiệm đề xuất và tổ chức các hoạt động lãnh đạo, chỉ đạo của chi ủy, chi bộ; đồng thời trực tiếp làm công tác tư tưởng. Để thực hiện tốt trọng trách này, bí thư chi bộ phải:

- Căn cứ nhiệm vụ lãnh đạo của chi bộ, tình hình thực tế của đơn vị, sở trường của các chi ủy viên, bí thư chi bộ chủ động đề xuất với chi ủy, thống nhất phân công công tác cho từng chi ủy viên, tạo điều kiện thuận lợi để phát huy vai trò, trách nhiệm của từng chi ủy viên, nhất là chi ủy viên là cán bộ quản lý đơn vị, cán bộ đoàn thể.

- Bí thư chi bộ phải thường xuyên bám sát tình hình hoạt động lãnh đạo của chi ủy, tăng cường kiểm tra, đôn đốc và thiết thực giúp đỡ các chi ủy viên làm tốt nhiệm vụ được phân công, bảo đảm cho hoạt động lãnh đạo của chi bộ đạt chất lượng, hiệu quả, triển khai hiệu quả các chương trình, kế hoạch đề ra; đồng thời phát hiện, xử lý kịp thời những vấn đề nảy sinh, nếu có những vấn đề vượt quá khả năng, quyền hạn thì kịp thời báo cấp trên xử lý.

- Bí thư chi bộ phải luôn gương mẫu trong mọi việc, cả trong công tác và lối sống, lời nói và việc làm, thực sự là hạt nhân, trung tâm đoàn kết của tập thể chi ủy, chi bộ. Đó là nhân tố cực kỳ quan trọng, tạo nên sức mạnh chiến đấu, chất lượng hoạt động lãnh đạo của chi bộ.

Hai là, bí thư chi bộ chịu trách nhiệm trước chi ủy, chi bộ thường xuyên giữ mối quan hệ chặt chẽ với người đứng đầu cơ quan, đơn vị, bảo đảm thực hiện thắng lợi chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và mọi nhiệm vụ của đơn vị.

Trong điều kiện Đảng cầm quyền, mọi chủ trương, nghị quyết của Đảng đều phải được Nhà nước thể chế hóa, pháp lý hóa và thông qua hệ thống quản lý, điều hành các cấp chính quyền địa phương, khi đó nghị quyết của Đảng mới đi vào cuộc sống và thực hiện thắng lợi. Vì vậy, chất lượng quản lý, điều hành của tổ chức chính quyền các cấp là nhân tố cực kỳ quan trọng, bảo đảm chất lượng, hiệu quả lãnh đạo của Đảng. Giữ mối liên hệ chặt chẽ giữa cấp ủy đảng và chính quyền, giữa bí thư và người đứng đầu chính quyền là khâu quan trọng nhất trong quá trình đưa nghị quyết của Đảng vào cuộc sống.

Với ý nghĩa đó, bí thư chi bộ tất yếu phải củng cố và tăng cường mối quan hệ gắn bó chặt chẽ với

người đứng đầu cơ quan, đơn vị, đảm bảo cho sự lãnh đạo của chi bộ và việc quản lý, điều hành trong mọi nhiệm vụ được thống nhất.

Mối quan hệ giữa bí thư chi bộ và người đứng đầu cơ quan, đơn vị, không phải là mối quan hệ giữa lãnh đạo và phục tùng, mà là mối quan hệ trách nhiệm, tôn trọng, đoàn kết, giúp đỡ nhau, phát huy vai trò của nhau để hoàn thành nhiệm vụ của đơn vị.

Thực hiện mối quan hệ này, bí thư chi bộ phải xây dựng và bám sát quy chế hoạt động của chi ủy và người đứng đầu đơn vị, bảo đảm sự thống nhất trong mọi việc.

Bí thư chi bộ phải không ngừng học tập, trau dồi, nâng cao trình độ, kiến thức chuyên môn, nghiệp vụ và năng lực thực tiễn tham gia vào việc kiểm tra công tác của người đứng đầu đơn vị khi cần thiết.

Trong quá trình thực hiện mối quan hệ này, nếu bí thư chi bộ và người đứng đầu đơn vị chưa thống nhất ý kiến với nhau thì báo cáo lên cấp trên xin ý kiến xử lý. Trong những trường hợp khẩn cấp, đột xuất không thể chờ đợi bàn bạc thống nhất thì người phụ trách đơn vị chủ động quyết định, sau đó hai bên đều có trách nhiệm báo cáo lên cấp trên xin ý kiến. Đồng thời phải báo cáo với chi ủy hoặc chi bộ trong kỳ họp gần nhất.

Ngoài tình huống trên, trong mọi trường hợp, người phụ trách đơn vị đều phải bàn bạc thống nhất với bí thư chi bộ trước khi ra quyết định.

Ba là, bí thư chi bộ phải chủ trì việc chuẩn bị ra nghị quyết và tổ chức thực hiện nghị quyết của chi bộ.

Đảng ta lãnh đạo cách mạng bằng chủ trương, nghị quyết. Vì vậy, việc chuẩn bị nghị quyết, thông qua nghị quyết và tổ chức thực hiện nghị quyết là nội dung trọng yếu trong phương thức lãnh đạo của tổ chức đảng các cấp. Mặt khác, nguyên tắc hoạt động của Đảng là “tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách”, do đó bí thư chi bộ có trách nhiệm chủ trì việc chuẩn bị (dự thảo) nghị quyết, tổ chức thông qua nghị quyết và sau đó, triển khai thực hiện nghị quyết. Đây là nhiệm vụ cơ bản, quan trọng nhất của bí thư chi bộ. Muốn hoàn thành tốt trọng trách này, bí thư chi bộ phải nắm vững nội dung, tính chất của mỗi loại hình sinh hoạt mà chuẩn bị nội dung và vận dụng các hình thức, biện pháp tiến hành cho phù hợp. Quá trình ra nghị quyết đòi hỏi bí thư chi bộ phải huy động được sức mạnh của tập thể chi ủy, bảo đảm cho nghị quyết lãnh đạo của chi bộ thực sự là sản phẩm trí tuệ tập thể. Thông thường việc ra nghị quyết được tiến hành theo các bước sau:

- *Bước 1*, bí thư chi bộ chuẩn bị nội dung sinh hoạt chi ủy.

Chất lượng sinh hoạt chi ủy phụ thuộc rất lớn vào công tác chuẩn bị nội dung sinh hoạt của bí thư chi bộ. Để chuẩn bị tốt nội dung sinh hoạt chi ủy, đòi hỏi bí thư chi bộ phải bám sát tình hình đơn vị, sự chỉ đạo của cấp trên, nắm chắc những nội dung cốt lõi, trọng tâm của mỗi kỳ sinh hoạt để chuẩn bị nội dung đưa ra chi ủy thảo luận, quyết định.

- *Bước 2*, bí thư chi bộ chủ trì sinh hoạt chi ủy. Bí thư tuyên bố lý do, nêu mục đích, yêu cầu của buổi sinh hoạt, phân công người ghi biên bản. Bí thư trình bày những nội dung đã chuẩn bị, nêu rõ những vấn đề trọng tâm chi ủy cần tập trung thảo luận, quyết định. Bí thư điều khiển chi ủy dân chủ thảo luận đi đến thống nhất quan điểm, mục tiêu, các phương án thực hiện. Bí thư lắng nghe, tiếp thu, chọn lọc, tóm tắt, kết luận ý kiến thảo luận của chi ủy, ghi thành biên bản, lấy biểu quyết của chi ủy thông qua biên bản.

- *Bước 3*, chuẩn bị nội dung sinh hoạt thường kỳ của chi bộ.

Bí thư chi bộ chủ trì chuẩn bị, hoặc tùy theo nội dung sinh hoạt, bí thư có thể phân công chi ủy viên chuẩn bị.

- Bước 4, bí thư chi bộ chủ trì sinh hoạt chi bộ, ra nghị quyết.

** Vai trò, nhiệm vụ của cấp ủy trong sinh hoạt chi bộ:*

- Thống nhất nội dung sinh hoạt chi bộ.

- Đánh giá kết quả công tác lãnh đạo của chi bộ trong tháng, dự kiến nhiệm vụ trọng tâm của tháng tiếp theo.

- Xác định những nội dung trọng tâm cần trao đổi, thảo luận, biểu quyết tại chi bộ.

- Cho ý kiến về dự thảo nghị quyết (nếu có).

- Chi ủy phân công trách nhiệm cụ thể cho từng chi ủy viên, đảng viên tổ chức thực hiện nghị quyết.

- Chi ủy thường xuyên kiểm tra, đôn đốc, uốn nắn những sai sót, rút kinh nghiệm, động viên, biểu dương kịp thời.

Câu hỏi 27: Cấp ủy (đại diện cấp ủy) cấp trên có phải tham gia sinh hoạt của các chi bộ khu dân cư không?

Trả lời:

Thực hiện Nghị quyết số 26-NQ/TW ngày 19/5/2018 của Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII, ngày 06/6/2018, Bộ Chính trị ban hành Kế hoạch số 10-KH/TW về thực hiện Nghị quyết Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương khóa XII về tập

trung xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp, nhất là cấp chiến lược, đủ phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ. Kế hoạch số 10-KH/TW đã xác định rõ: “bí thư, phó bí thư, ủy viên ban thường vụ và cấp ủy viên dự sinh hoạt đối với chi bộ khu dân cư; đảng viên công tác tại xã, phường, thị trấn sinh hoạt đảng tại chi bộ khu dân cư”.

Như vậy, cấp ủy (đại diện cấp ủy) cấp trên phải tham gia sinh hoạt đảng tại các chi bộ khu dân cư.

V- CHUYỂN SINH HOẠT, MIỄN SINH HOẠT, ĐÌNH CHỈ SINH HOẠT ĐỐI VỚI ĐẢNG VIÊN

Câu hỏi 28: Khi nào đảng viên được chuyển sinh hoạt đảng?

Trả lời:

Khi thay đổi về nơi sống, học tập, làm việc hoặc nghỉ hưu, thôi việc, đảng viên được chuyển sinh hoạt đảng. Công tác chuyển sinh hoạt đảng được thực hiện theo quy định của Trung ương để đảm bảo việc quản lý đảng viên được chặt chẽ, nhanh chóng, thuận lợi, đáp ứng yêu cầu của nhiệm vụ chính trị và của công tác xây dựng Đảng; giúp cấp ủy đảng kịp thời nắm tình hình di chuyển của đảng viên, ngăn ngừa các phần tử xấu chui vào Đảng.

Các trường hợp cụ thể và thủ tục chuyển sinh hoạt đảng được quy định tại điểm 6.3 Quy định số 29-QĐ/TW ngày 25/7/2016 của Ban Chấp hành Trung ương về thi hành Điều lệ Đảng, cụ thể như sau:

1- Chuyển sinh hoạt đảng chính thức:

Đảng viên sẽ phải chuyển sinh hoạt đảng chính thức khi chuyển công tác sang đơn vị mới, nghỉ hưu, thôi việc hoặc thay đổi nơi cư trú lâu dài. Thủ tục chuyển sinh hoạt đảng trong trường hợp này như sau:

+ Trong thời hạn 60 ngày làm việc kể từ ngày có quyết định chuyển công tác, quyết định nghỉ hưu, thôi việc hoặc thay đổi nơi cư trú phải làm thủ tục chuyển sinh hoạt đảng tại chi bộ cũ.

+ Cấp ủy huyện có đảng viên chuyển đi làm thủ tục giới thiệu chuyển sinh hoạt đảng nếu đảng viên chuyển sinh hoạt đảng ra ngoài đảng bộ huyện, tỉnh; nếu là đảng viên của đảng bộ, chi bộ cơ sở thuộc tỉnh ủy thì ban tổ chức tỉnh ủy làm thủ tục này.

+ Trong vòng 30 ngày làm việc kể từ ngày giới thiệu chuyển đi, đảng viên phải xuất trình giấy giới thiệu sinh hoạt đảng với chi ủy nơi chuyển đến để được sinh hoạt đảng. Nếu quá thời hạn trên, đảng viên hoặc tổ chức đảng vi phạm phải

báo cáo lý do cụ thể để cấp ủy có thẩm quyền xem xét, xử lý theo quy định.

+ Hồ sơ của đảng viên được niêm phong và được mang đi để báo cáo với tổ chức đảng làm thủ tục giới thiệu và tiếp nhận sinh hoạt đảng.

+ Nếu đảng viên đang bị thanh tra, kiểm tra hoặc đang xem xét, giải quyết khiếu nại, tố cáo thì chưa chuyển sinh hoạt đảng chính thức.

2- Chuyển sinh hoạt đảng tạm thời:

Chuyển sinh hoạt đảng tạm thời được áp dụng khi đảng viên thay đổi nơi cư trú, nơi công tác trong thời gian từ 3 tháng đến dưới 1 năm, được cử đi học ở trong nước từ 3 tháng đến 2 năm, sau đó lại trở về đơn vị cũ.

Trong trường hợp này, đảng viên phải làm thủ tục giới thiệu sinh hoạt đảng tạm thời từ đảng bộ, chi bộ nơi đang sinh hoạt đến đảng bộ, chi bộ nơi công tác, học tập hoặc nơi cư trú mới.

Tại nơi sinh hoạt đảng bộ tạm thời, đảng viên không được tính vào đảng số, không có quyền biểu quyết, ứng cử và bầu cử nhưng vẫn đóng đảng phí tại đây.

3- Chuyển sinh hoạt đảng ra nước ngoài

+ Đảng viên dự bị sinh hoạt đơn lẻ ở ngoài nước, khi hết thời hạn dự bị phải làm bản tự kiểm điểm với tư cách đảng viên; cấp ủy trực tiếp quản lý đảng viên ở nước ngoài căn cứ nhận xét của cấp

ủy nơi đi và kiểm điểm của đảng viên để xét công nhận đảng viên chính thức.

+ Đối với những địa bàn ở ngoài nước có hoàn cảnh đặc biệt, không đủ 3 đảng viên chính thức để lập chi bộ thì có thể được thành lập chi bộ sinh hoạt dự bị, cấp ủy cấp trên chỉ định bí thư chi bộ.

4- Chuyển sinh hoạt đảng khi chuyển giao, thành lập mới, chia tách, sáp nhập chi bộ, đảng bộ.

Khi cấp có thẩm quyền quyết định chuyển giao, thành lập mới, chia tách hay sáp nhập một chi bộ, đảng bộ từ đảng bộ này sang đảng bộ khác trong hoặc ngoài đảng bộ tỉnh (và tương đương) thì cấp ủy cấp trên trực tiếp nơi có chi bộ, đảng bộ được chuyển đi có trách nhiệm làm thủ tục chuyển giao tổ chức và chuyển sinh hoạt đảng tập thể cho đảng viên; cấp ủy cấp trên trực tiếp nơi có chi bộ, đảng bộ được chuyển đến có trách nhiệm làm thủ tục tiếp nhận tổ chức và sinh hoạt đảng cho đảng viên.

5- Chuyển sinh hoạt đảng khi tổ chức đảng bị kỷ luật giải tán, bị giải thể.

Sau khi cấp ủy có thẩm quyền quyết định kỷ luật giải tán hoặc giải thể một chi bộ, đảng bộ thì trong thời hạn 30 ngày làm việc cấp ủy cấp trên trực tiếp của tổ chức đảng đó thu hồi hồ sơ, con dấu và làm thủ tục chuyển sinh hoạt đảng cho đảng viên.

Câu hỏi 29: Đảng viên phải làm gì khi chuyển sinh hoạt đảng?

Trả lời:

Theo Quy định số 29-QĐ/TW ngày 25/7/2016 của Ban Chấp hành Trung ương về thi hành Điều lệ Đảng và Hướng dẫn số 09-HD/BTCTW ngày 05/6/2017 của Ban Tổ chức Trung ương về nghiệp vụ công tác đảng viên khi chuyển sinh hoạt đảng, đảng viên phải thực hiện những việc sau:

- Viết bản tự kiểm điểm về ưu, khuyết điểm thực hiện nhiệm vụ đảng viên trong khoảng thời gian từ sau thời điểm kiểm điểm năm trước liên kê đến thời điểm chuyển sinh hoạt đảng.

- Xuất trình quyết định hoặc văn bản của cấp có thẩm quyền liên quan, bản tự kiểm điểm, đồng thời báo cáo chi ủy, chi bộ làm thủ tục chuyển sinh hoạt đảng chính thức (*trong vòng 60 ngày làm việc kể từ ngày có quyết định hoặc văn bản liên quan*) hoặc sinh hoạt đảng tạm thời đến đảng bộ mới.

- Phải bảo quản cẩn thận hồ sơ chuyển sinh hoạt đảng (*nếu mất giấy giới thiệu sinh hoạt đảng và hồ sơ thì phải báo cáo ngay với cấp ủy nơi đã làm thủ tục trước đó để cấp ủy xem xét và giới thiệu với cấp ủy cơ sở nơi chuyển đi xét, lập lại hồ sơ đảng viên và làm lại thủ tục chuyển sinh hoạt đảng*).

- Đảng viên phải xuất trình giấy giới thiệu và hồ sơ chuyển sinh hoạt đảng với đảng ủy cơ sở, chi

ủy nơi chuyển đến để được sinh hoạt đảng (*trong vòng 30 ngày kể từ ngày giới thiệu chuyển đi đối với chuyển sinh hoạt chính thức*).

Câu hỏi 30: Chi bộ phải làm gì khi chuyển sinh hoạt đảng cho đảng viên?

Trả lời:

Tại điểm 10.1.b Hướng dẫn số 01-HD/TW ngày 20/9/2016 của Ban Bí thư về một số vấn đề cụ thể thi hành Điều lệ Đảng và mục II.3.3 Hướng dẫn số 09-HD/BTCTW ngày 05/6/2017 khi chuyển sinh hoạt đảng cho đảng viên, chi ủy, chi bộ nơi đảng viên đang sinh hoạt và công tác trực tiếp làm thủ tục chuyển sinh hoạt đảng cho đảng viên, cụ thể gồm những việc sau:

- Tiếp nhận, kiểm tra quyết định hoặc văn bản của cấp có thẩm quyền cho đảng viên chuyển công tác, học tập, thay đổi nơi cư trú,...; hướng dẫn đảng viên làm các thủ tục liên quan khi chuyển sinh hoạt, đồng thời trực tiếp làm hồ sơ chuyển sinh hoạt đảng cho đảng viên.

- Chi ủy, chi bộ ghi nhận xét vào bản kiểm điểm của đảng viên và giao cho bí thư hoặc phó bí thư của cấp ủy ký.

- Kiểm tra hồ sơ chuyển sinh hoạt của đảng viên, viết giấy giới thiệu sinh hoạt đảng, chuyển đến đảng ủy bộ phận (nếu có) trước khi chuyển lên

đảng ủy cơ sở trực tiếp để tiến hành các thủ tục giới thiệu tiếp theo quy định.

(Quy trình đối với từng trường hợp chuyển sinh hoạt đảng được quy định cụ thể tại mục II.3.3 Hướng dẫn số 09-HD/BTCTW ngày 05/6/2017).

Câu hỏi 31: Chuyển sinh hoạt đảng chính thức ở trong nước được thực hiện theo quy trình như thế nào?

Trả lời:

Việc chuyển sinh hoạt đảng chính thức ở trong nước được quy định cụ thể tại mục II.3.3.1 Hướng dẫn số 09-HD/BTCTW ngày 05/6/2017 của Ban Tổ chức Trung ương:

- Sử dụng giấy giới thiệu sinh hoạt đảng chính thức (có 10 ô, nền hoa văn màu lá mạ in ký hiệu riêng của từng đảng bộ tỉnh và tương đương), quy ước là giấy giới thiệu sinh hoạt đảng “loại 10 ô”. Hồ sơ kèm theo khi chuyển sinh hoạt đảng chính thức gồm:

+ Phiếu đảng viên (khi đảng viên chuyển sinh hoạt đảng ra khỏi đảng bộ huyện và tương đương).

+ Thẻ đảng viên.

+ Hồ sơ đảng viên.

+ Bản tự kiểm điểm đảng viên, có nhận xét của chi bộ và cấp ủy cơ sở nơi giới thiệu đảng viên chuyển sinh hoạt đảng chính thức.

- Chi ủy (kể cả chi ủy cơ sở) nơi có đảng viên chuyển sinh hoạt đảng chính thức đi, sau khi kiểm tra quyết định của cấp có thẩm quyền cho đảng viên chuyển công tác, học tập, thay đổi nơi cư trú..., bản tự kiểm điểm và thẻ đảng của đảng viên, viết ô số 1 trong giấy giới thiệu sinh hoạt đảng “loại 10 ô” giới thiệu đảng viên đến cấp ủy cấp trên trực tiếp như: đảng ủy bộ phận hoặc đảng ủy cơ sở, hoặc ban thường vụ huyện ủy và tương đương (nếu chi bộ cơ sở trực thuộc đảng bộ huyện và tương đương), hoặc ban tổ chức tỉnh ủy và tương đương (nếu chi bộ cơ sở trực thuộc đảng bộ tỉnh và tương đương).

Chi bộ không có cấp ủy, khi đồng chí bí thư chuyển sinh hoạt đảng chính thức thì đồng chí bí thư được ký giấy chuyển sinh hoạt đảng (ô số 1).

- Đảng ủy bộ phận kiểm tra, viết ô số 2 giới thiệu đảng viên đến đảng ủy cơ sở.

- Đảng ủy cơ sở kiểm tra, viết nhận xét vào bản kiểm điểm của đảng viên; viết ô số 3 giới thiệu đảng viên đến cấp ủy cấp trên trực tiếp như: ban thường vụ huyện ủy và tương đương, hoặc ban tổ chức tỉnh ủy và tương đương (nếu đảng bộ cơ sở trực thuộc đảng bộ tỉnh và tương đương), làm đầy đủ thủ tục, niêm phong hồ sơ đảng viên (nếu đã được giao quản lý hồ sơ đảng viên) giao cho đảng viên báo cáo cấp ủy nơi đến.

- Ban thường vụ huyện ủy và tương đương kiểm tra, viết ô số 4 giới thiệu đảng viên đến cấp ủy cấp trên trực tiếp của tổ chức cơ sở đảng nơi đảng viên sẽ chuyển đến như: ban thường vụ huyện ủy và tương đương, hoặc ban tổ chức tỉnh ủy và tương đương (nếu tổ chức cơ sở đảng nơi đảng viên chuyển đến trực thuộc đảng bộ tỉnh và tương đương); kiểm tra đầy đủ các tài liệu trong hồ sơ đảng viên (hồ sơ kết nạp, phiếu đảng viên và các tài liệu liên quan khác), niêm phong hồ sơ đảng viên giao cho đảng viên mang theo; viết 2 phiếu báo chuyển sinh hoạt đảng, gửi bằng đường công văn (1 phiếu gửi cấp ủy cấp trên trực tiếp của tổ chức cơ sở đảng nơi đảng viên chuyển đến, 1 phiếu gửi cấp ủy cơ sở nơi đảng viên chuyển đến).

- Ban tổ chức tỉnh ủy và tương đương; cơ quan chính trị của đảng ủy quân khu, quân đoàn, quân chủng, binh chủng, các tổng cục và tương đương trong Đảng bộ Quân đội, Tổng cục Chính trị Công an nhân dân nơi đảng viên chuyển đi kiểm tra, viết ô số 5 giới thiệu đảng viên đến cấp ủy cấp trên trực tiếp của tổ chức cơ sở đảng nơi đảng viên sẽ chuyển đến như: ban thường vụ huyện ủy và tương đương, ban tổ chức tỉnh ủy và tương đương; kiểm tra và niêm phong hồ sơ đảng viên giao cho đảng viên mang theo; viết 2 phiếu báo chuyển

sinh hoạt đảng gửi theo đường công văn (1 phiếu đến cấp ủy cấp trên trực tiếp của tổ chức cơ sở đảng nơi đảng viên chuyển đến, 1 phiếu gửi cấp ủy cơ sở nơi đảng viên chuyển đến); viết ô số 6 để tiếp nhận và giới thiệu đảng viên về cấp ủy cấp dưới trực tiếp như: ban thường vụ cấp ủy cấp trên trực tiếp của cấp ủy cơ sở, hoặc đảng ủy cơ sở hoặc chi ủy cơ sở trực thuộc nơi đảng viên chuyển đến sinh hoạt; kiểm tra thu nhận quản lý toàn bộ hồ sơ đảng viên (nếu cấp ủy cơ sở đã được giao quản lý hồ sơ đảng viên thì niêm phong hồ sơ đảng viên giao cho đảng viên mang theo).

- Ban thường vụ huyện ủy và tương đương nơi đảng viên chuyển đến, kiểm tra, viết ô số 7 để tiếp nhận và giới thiệu đảng viên về cấp ủy cấp dưới trực tiếp như: đảng ủy cơ sở, hoặc chi ủy cơ sở nơi đảng viên chuyển đến sinh hoạt; kiểm tra, thu nhận quản lý hoặc chuyển hồ sơ đảng viên như trên.

- Đảng ủy cơ sở nơi đảng viên chuyển đến: kiểm tra, thu nhận hồ sơ đảng viên để quản lý (nếu được giao quản lý), viết ô số 8 để tiếp nhận và giới thiệu đảng viên về đảng ủy bộ phận (nếu có), hoặc chi ủy chi bộ nơi đảng viên chuyển đến sinh hoạt.

- Đảng ủy bộ phận nơi đảng viên chuyển đến, viết ô số 9 để tiếp nhận và giới thiệu đảng viên về chi ủy chi bộ nơi đảng viên chuyển đến sinh hoạt.

- Chi ủy (kể cả chi ủy cơ sở) viết ô số 10 tiếp nhận đảng viên về sinh hoạt và chuyển giấy giới thiệu sinh hoạt đảng của đảng viên lên đảng ủy cơ sở để quản lý theo quy định; nếu là chi ủy cơ sở thì trực tiếp quản lý giấy giới thiệu sinh hoạt đảng đó.

Câu hỏi 32: Chuyển sinh hoạt đảng chính thức ra ngoài nước và từ ngoài nước về được thực hiện như thế nào?

Trả lời:

Việc chuyển sinh hoạt đảng chính thức ở trong nước được quy định cụ thể tại mục II.3.3.c Hướng dẫn số 09-HD/BTCTW ngày 05/6/2017 của Ban Tổ chức Trung ương:

- Đối với đảng viên đi học (cả diện được cấp học bổng và tự túc), được cơ quan, đơn vị cử đi công tác, làm chuyên gia... (quy định chuyển sinh hoạt đảng này thay thế quy định chuyển sinh hoạt đảng đối với đảng viên đi học tự túc nêu tại điểm 9, Hướng dẫn số 30-HD/BTCTW ngày 09/02/2015 của Ban Tổ chức Trung ương hướng dẫn thực hiện Quy định số 228-QĐ/TW ngày 07/02/2014 của Ban Bí thư về nhiệm vụ của đảng viên và công tác quản lý đảng viên ở nước ngoài):

+ Sử dụng giấy giới thiệu sinh hoạt đảng ra ngoài nước (có 2 ô, nền hoa văn màu hồng đào), quy ước là giấy giới thiệu sinh hoạt đảng “loại 2 ô”.

+ Đảng ủy Ngoài nước: kiểm tra hồ sơ đảng viên chuyển sinh hoạt đảng từ tổ chức đảng trong nước chuyển đến, dùng giấy giới thiệu sinh hoạt đảng “loại 2 ô”, viết ô số 1 để tiếp nhận đảng viên và lưu giữ giấy giới thiệu sinh hoạt đảng đó cùng với toàn bộ hồ sơ của đảng viên; viết “Phiếu công tác chính thức ngoài nước” và thông báo danh sách đảng viên đó đến cấp ủy của ta ở ngoài nước nơi đảng viên đến theo dõi, quản lý theo quy định. Đảng viên ra ngoài nước báo cáo với cấp ủy nơi đến để được tiếp nhận sinh hoạt đảng và làm nhiệm vụ đảng viên.

Trong thời hạn 60 ngày làm việc kể từ ngày chuyển ra ngoài nước, đảng viên phải nộp “Phiếu công tác chính thức ngoài nước” cho cơ quan đại diện Việt Nam ở nước sở tại (cấp ủy nước) để được tiếp nhận sinh hoạt đảng. Đối với đảng viên dự bị, mang theo các văn bản photocopy: quyết định kết nạp đảng viên, bản tự kiểm điểm của đảng viên dự bị và bản nhận xét đảng viên dự bị của đảng viên chính thức được phân công giúp đỡ trong thời gian ở trong nước.

+ Khi đảng viên trở về nước, cấp ủy ở ngoài nước ghi nhận xét vào bản tự kiểm điểm của đảng viên trong thời gian ở ngoài nước, giao cho đảng viên để báo cáo với Đảng ủy Ngoài nước xét, làm thủ tục chuyển sinh hoạt đảng về trong nước.

+ Đảng ủy Ngoài nước căn cứ bản kiểm điểm của đảng viên và nhận xét của cấp ủy ở ngoài nước để viết tiếp vào ô số 2 giấy giới thiệu sinh hoạt đảng “loại 2 ô” của đảng viên để tiếp nhận và giới thiệu đảng viên đến cấp ủy cấp trên trực tiếp của tổ chức cơ sở đảng nơi đảng viên sẽ chuyển đến như: ban tổ chức tỉnh ủy và tương đương (nếu tổ chức cơ sở đảng nơi đảng viên về trực thuộc đảng bộ tỉnh và tương đương), hoặc ban thường vụ huyện ủy và tương đương, kiểm tra và niêm phong hồ sơ đảng viên giao cho đảng viên mang theo cùng với giấy giới thiệu sinh hoạt đảng chính thức của đảng viên lúc chuyển đi để báo cáo với cấp ủy nơi chuyển đến.

+ Các cấp ủy cấp trên của tổ chức cơ sở đảng và chi ủy chi bộ nơi đảng viên sẽ chuyển đến, sử dụng giấy giới thiệu sinh hoạt đảng chính thức của đảng viên lúc chuyển đi để làm tiếp thủ tục tiếp nhận đảng viên về sinh hoạt đảng tại chi bộ theo trình tự nêu ở việc chuyển sinh hoạt đảng chính thức ở trong nước nói trên.

Trường hợp đảng viên về nước, nhưng chưa có nơi tiếp nhận công tác thì Đảng ủy Ngoài nước làm thủ tục chuyển sinh hoạt đảng chính thức cho đảng viên về đảng bộ nơi cư trú, khi có quyết định nhận công tác, cấp ủy nơi đảng viên cư trú làm

thủ tục chuyển sinh hoạt đảng cho đảng viên đến đảng bộ nơi nhận công tác.

Trong thời gian đảng viên ở ngoài nước, nếu đảng viên được cơ quan chủ quản và đại sứ quán hoặc cơ quan đại diện của Nhà nước ta cho phép chuyển sang nước khác, thì cấp ủy nơi đảng viên chuyển đi ghi nhận xét vào bản tự kiểm điểm của đảng viên trong thời gian ở tại nước đó, giao cho đảng viên để báo cáo với cấp ủy nơi chuyển đến để tiếp tục sinh hoạt đảng và làm nhiệm vụ đảng viên, cấp ủy nơi đảng viên chuyển đi báo cáo danh sách đảng viên đó về Đảng ủy Ngoài nước để thông báo cho cấp ủy nơi đảng viên sẽ chuyển đến.

Trường hợp đảng viên đã làm xong thủ tục chuyển sinh hoạt đảng chính thức đến Đảng ủy Ngoài nước, nhưng lại có quyết định không ra ngoài nước nữa, thì Đảng ủy Ngoài nước viết vào ô số 6 giấy giới thiệu sinh hoạt đảng của đảng viên để tiếp nhận và giới thiệu đảng viên trở lại đảng bộ nơi giới thiệu đảng viên đi. Trường hợp đảng viên trở về tổ chức cơ sở đảng trực thuộc tỉnh ủy và tương đương thì Đảng ủy Ngoài nước không ghi vào ô số 6 giấy giới thiệu, làm công văn riêng theo hướng dẫn tại điểm 10.3.c, Hướng dẫn số 01-HD/TW để ban tổ chức tỉnh ủy và tương đương viết ô số 6 tiếp nhận và giới thiệu đảng viên trở lại đảng bộ nơi giới thiệu đi.

- Đối với đảng viên đi làm việc theo thời vụ, lưu động thường xuyên theo công trình hợp tác ở nước ngoài, không cắt biên chế ở cơ quan, doanh nghiệp... thì tổ chức đảng nơi cử đảng viên đi thành lập chi bộ hoặc tổ đảng sinh hoạt theo hệ thống tổ chức đảng của cơ quan, doanh nghiệp... và thông báo cho Đảng ủy Ngoài nước biết để cùng phối hợp quản lý.

- Đối với đảng viên đi lao động xuất khẩu ở ngoài nước:

+ Thực hiện các thủ tục chuyển sinh hoạt đảng theo quy trình chuyển sinh hoạt đảng chính thức trong nước từ chi bộ tới cấp ủy huyện và tương đương.

+ Cấp huyện và tương đương tiếp nhận, viết “Phiếu công tác chính thức ngoài nước” (mẫu số 3A-SHĐ) giao cho đảng viên báo cáo với cơ quan đại diện Việt Nam ở nước sở tại (cấp ủy nước) để được tiếp nhận, bố trí sinh hoạt đảng (đảng viên không phải qua Đảng ủy Ngoài nước); đồng thời gửi “Báo cáo danh sách đảng viên chuyển sinh hoạt chính thức ra ngoài nước” (mẫu số 3C-SHĐ) về Đảng ủy Ngoài nước để theo dõi và thông báo cho tổ chức đảng ở ngoài nước biết, tiếp nhận đảng viên đến sinh hoạt (*cấp huyện và tương đương giữ lại hồ sơ đảng viên và thẻ đảng viên đến khi đảng viên về nước thì chuyển sinh hoạt đảng về chi bộ nơi chuyển đi*).

- Đối với đảng viên dự bị, mang theo các văn bản photocopy: Quyết định kết nạp đảng viên, bản tự kiểm điểm của đảng viên dự bị và bản nhận xét đảng viên dự bị của đảng viên chính thức được phân công giúp đỡ trong thời gian ở trong nước.

+ Trong thời hạn 60 ngày làm việc kể từ ngày chuyển ra ngoài nước, đảng viên phải báo cáo, nộp “Phiếu công tác chính thức ra ngoài nước” cho cơ quan đại diện Việt Nam ở nước ngoài (cấp ủy nước) để được tiếp nhận, bố trí sinh hoạt đảng.

+ Khi về nước, đảng viên làm bản kiểm điểm trong thời gian ở ngoài nước, có xác nhận của đảng ủy hoặc chi ủy ngoài nước, trong thời hạn 30 ngày làm việc kể từ khi về nước, đảng viên phải báo cáo với cấp ủy huyện và tương đương nơi đã giới thiệu đảng viên ra ngoài nước để được tiếp nhận, giới thiệu về cấp ủy cơ sở bằng giấy giới thiệu sinh hoạt đảng lúc chuyển đi.

Câu hỏi 33: Việc chuyển sinh hoạt đảng cho tập thể đảng viên được thực hiện như thế nào?

Trả lời:

Khi cấp ủy có thẩm quyền quyết định thành lập mới, chia tách, hợp nhất hoặc sáp nhập tổ chức đảng thì cấp ủy cấp trên trực tiếp tiến hành

làm thủ tục chuyển giao tổ chức và chuyển sinh hoạt đảng tập thể cho đảng viên trong mỗi cấp. Việc thực hiện chuyển sinh hoạt đảng cho tập thể đảng viên được quy định tại điểm 10.5, Hướng dẫn số 01-HD/TW ngày 20/9/2016 của Ban Bí thư và mục II.3.3.3 Hướng dẫn số 09-HD/BTCTW ngày 05/6/2017 của Ban Tổ chức Trung ương, cụ thể như sau:

- *Đối với chi bộ trực thuộc đảng ủy cơ sở:*

+ Nếu trong phạm vi đảng bộ cơ sở, thì đảng ủy cơ sở ra quyết định chuyển giao tổ chức và đảng viên; chi ủy chi bộ nơi giao và nơi nhận lập biên bản bàn giao sổ danh sách đảng viên của chi bộ và cùng ký tên vào biên bản.

+ Nếu ngoài phạm vi đảng bộ cơ sở, thì đảng ủy cơ sở ra quyết định chuyển giao; đảng ủy cơ sở nơi nhận ra quyết định tiếp nhận tổ chức và đảng viên; đảng ủy cơ sở nơi giao và nơi nhận lập biên bản bàn giao sổ danh sách đảng viên của chi bộ, kèm theo hồ sơ đảng viên, ký tên, đóng dấu của cấp ủy nơi giao, nơi nhận vào trang đầu sổ danh sách đảng viên và biên bản bàn giao.

- *Đối với đảng bộ, chi bộ cơ sở:*

+ Nếu trong phạm vi đảng bộ huyện và tương đương thì cấp ủy huyện và tương đương ra quyết định chuyển giao tổ chức đảng và đảng viên, đảng ủy cơ sở nơi giao và nơi nhận lập biên bản bàn

giao sổ danh sách đảng viên của các chi bộ trực thuộc, kèm theo hồ sơ đảng viên, ký tên, đóng dấu của cấp ủy nơi giao, nơi nhận vào trang đầu sổ danh sách đảng viên và biên bản bàn giao.

+ Nếu ngoài phạm vi đảng bộ huyện và tương đương thì cấp ủy huyện và tương đương nơi chuyển giao ra quyết định chuyển giao tổ chức đảng và đảng viên; cấp ủy huyện và tương đương nơi tiếp nhận ra quyết định tiếp nhận. Ban tổ chức của cấp ủy huyện và tương đương nơi giao và nơi nhận lập biên bản bàn giao sổ danh sách đảng viên kèm theo hồ sơ đảng viên, ký tên, đóng dấu của ban tổ chức nơi giao và nơi nhận vào trang đầu sổ danh sách đảng viên và biên bản bàn giao.

- *Đối với đảng bộ huyện và tương đương:*

+ Trong phạm vi đảng bộ trực thuộc Trung ương:

Cấp ủy trực thuộc Trung ương ra quyết định chuyển giao tổ chức và đảng viên; ban tổ chức của cấp ủy nơi giao và nơi nhận lập biên bản bàn giao sổ danh sách đảng viên của tổ chức cơ sở đảng trực thuộc kèm theo hồ sơ đảng viên, ký tên, đóng dấu của ban tổ chức nơi giao và nơi nhận vào trang đầu sổ danh sách đảng viên và biên bản bàn giao.

+ Ngoài phạm vi đảng bộ trực thuộc Trung ương:

Cấp ủy trực thuộc Trung ương có đảng bộ huyện và tương đương được chuyển giao ra quyết

định chuyển giao tổ chức đảng và đảng viên; cấp ủy trực thuộc Trung ương nơi tiếp nhận ra quyết định tiếp nhận đảng bộ huyện và tương đương.

Ban tổ chức của cấp ủy trực thuộc Trung ương nơi giao và nơi nhận lập biên bản bàn giao sổ danh sách đảng viên của các tổ chức cơ sở đảng trực thuộc kèm theo hồ sơ đảng viên, ký tên, đóng dấu của ban tổ chức nơi giao, nơi nhận vào trang đầu sổ danh sách đảng viên và biên bản bàn giao.

- Đối với đảng bộ tỉnh và tương đương:

Sau khi có quyết định của Trung ương, tỉnh ủy (và tương đương) nơi trước khi chia tách hoặc sáp nhập ra quyết định chuyển giao tổ chức đảng và đảng viên gửi tỉnh ủy (và tương đương) được chia tách hoặc sáp nhập.

Ban tổ chức của các cấp ủy nêu trên lập biên bản bàn giao sổ danh sách đảng viên của các tổ chức cơ sở đảng trực thuộc kèm theo hồ sơ đảng viên, ký tên, đóng dấu của ban tổ chức nơi giao và nơi nhận.

Câu hỏi 34: Các thủ tục lập lại hồ sơ chuyển sinh hoạt đảng bị mất được thực hiện như thế nào?

Trả lời:

Việc lập lại hồ sơ chuyển sinh hoạt đảng bị mất được quy định tại mục II.3.4, Hướng dẫn số

09-HD/BTCTW ngày 05/6/2017 của Ban Tổ chức Trung ương về nghiệp vụ công tác đảng viên, cụ thể như sau:

- Đảng viên để mất giấy giới thiệu sinh hoạt đảng và hồ sơ chuyển sinh hoạt đảng phải thực hiện đầy đủ các nội dung tại điểm 10.3.a, Hướng dẫn số 01-HD/TW để báo cáo với cấp ủy cơ sở nơi đã giới thiệu chuyển sinh hoạt đảng đi.

- Cấp ủy cơ sở nơi đã giới thiệu đảng viên chuyển sinh hoạt đảng đi, kiểm tra kỹ lý do để mất hồ sơ chuyển sinh hoạt đảng nêu trong bản tường trình của đảng viên. Nếu thấy đảng viên quản lý không tốt để mất hồ sơ thì đảng viên phải kiểm điểm rõ khuyết điểm trước khi cho lập lại hồ sơ, việc lập lại hồ sơ bị mất như sau:

(1) Đảng viên viết lại lý lịch đảng viên, phiếu đảng viên và bản tự kiểm điểm theo quy định.

(2) Cấp ủy cơ sở thẩm tra, xác minh, chứng nhận lý lịch, phiếu đảng viên và ghi nhận xét vào bản tự kiểm điểm của đảng viên (chú ý: qua thẩm tra, xác minh thấy đảng viên khai không trung thực, phải xem xét thật kỹ lý do để mất hồ sơ, nếu thấy rõ hành vi để mất hồ sơ nhằm lược bỏ những nội dung đã ghi trong lý lịch trước đây với mục đích tư lợi thì tùy theo mức độ sai phạm để xử lý kỷ luật từ hình thức cảnh cáo đến khai trừ ra khỏi Đảng).

(3) Sao lại quyết định kết nạp đảng viên, quyết định công nhận đảng viên chính thức (do văn phòng cấp ủy có thẩm quyền đang lưu giữ).

(4) Làm lại thủ tục giới thiệu đảng viên chuyển sinh hoạt đến đảng bộ mới theo quy định.

(5) Tất cả các văn bản nêu trên (lý lịch đảng viên, phiếu đảng viên, bản tự kiểm điểm, bản tường trình, bản xác nhận của công an xã, phường hoặc quận, huyện... nơi bị mất hồ sơ chuyển sinh hoạt đảng; quyết định kết nạp đảng viên; quyết định công nhận đảng viên chính thức; giấy giới thiệu sinh hoạt đảng...) được lập thành mục lục hồ sơ và đưa vào trong hồ sơ lập lại của đảng viên.

- Đối với một số trường hợp đặc biệt, hồ sơ đảng viên bị hư hỏng do lũ lụt, hỏa hoạn... không thể khắc phục được, có xác nhận của cấp ủy quản lý hồ sơ đảng viên, công an xã, phường hoặc quận, huyện nơi xảy ra lũ lụt, hỏa hoạn... thì vận dụng quy trình, thủ tục nêu trên để lập lại hồ sơ đảng viên bị cháy, hỏng.

Câu hỏi 35: Chi bộ bị giải tán hoặc giải thể thì các đảng viên của chi bộ sinh hoạt thế nào?

Trả lời:

Chi bộ bị giải tán hoặc giải thể thì các đảng viên được chuyển sinh hoạt đảng, thực hiện theo nội

dụng tại điểm 10.3.d Hướng dẫn số 01-HD/TW ngày 20/9/2016 của Ban Bí thư và mục II.3.3.3 Hướng dẫn số 09-HD/BTCTW ngày 05/6/2017 của Ban Tổ chức Trung ương, cụ thể như sau:

- Đảng viên ở chi bộ trực thuộc đảng ủy cơ sở bị giải tán thì cấp ủy cơ sở làm thủ tục giới thiệu đảng viên đến nơi sinh hoạt mới.

Cấp ủy cơ sở căn cứ vào hồ sơ đảng viên viết ô số 1 trong giấy giới thiệu sinh hoạt đảng (loại 10 ô) không ký tên, không đóng dấu, viết tiếp vào ô số 3 để giới thiệu đảng viên đến đảng bộ mới theo trình tự, thủ tục nêu ở điểm 3.3.1.a Hướng dẫn số 09-HD/BTCTW để đảng viên được sinh hoạt đảng ở chi bộ nơi chuyển đến.

- Đảng viên ở đảng bộ, chi bộ cơ sở bị giải tán thì cấp ủy cấp trên trực tiếp của tổ chức cơ sở đảng căn cứ hồ sơ đảng viên giới thiệu đảng viên đến đảng bộ mới theo trình tự, thủ tục quy định để được tham gia sinh hoạt đảng.

Cấp ủy cấp trên trực tiếp của tổ chức cơ sở đảng căn cứ hồ sơ đảng viên viết ô số 1 trong giấy giới thiệu sinh hoạt đảng (loại 10 ô) không ký tên, không đóng dấu; viết tiếp ô số 4 (nếu cấp trên trực tiếp của tổ chức cơ sở đảng đó là cấp ủy huyện và tương đương) hoặc ô số 5 (nếu cấp trên trực tiếp của tổ chức cơ sở đảng đó là cấp ủy tỉnh và tương đương) để giới thiệu đảng viên đến đảng bộ mới

theo trình tự thủ tục nêu ở điểm 3.3.1.a Hướng dẫn số 09-HD/BTCTW để đảng viên được tham gia sinh hoạt đảng ở chi bộ nơi chuyển đến.

- Tổ chức đảng bị giải thể thì cấp ủy tổ chức đảng bị giải thể đó thực hiện việc chuyển sinh hoạt đảng cho đảng viên ngay sau khi có quyết định giải thể, sau khi giới thiệu đảng viên chuyển sinh hoạt đảng xong, thì giao nộp con dấu của cấp ủy theo quy định.

Câu hỏi 36: Những trường hợp nào đảng viên được miễn công tác và sinh hoạt đảng?

Trả lời:

Theo mục IV.1 Hướng dẫn số 09-HD/BTCTW ngày 05/6/2017 của Ban Tổ chức Trung ương, đảng viên được miễn công tác và sinh hoạt đảng trong những trường hợp sau:

- Đảng viên tuổi cao, sức yếu không thể tham gia sinh hoạt đảng được (có giấy xác nhận của cơ sở y tế có thẩm quyền).

- Do phải đi điều trị bệnh dài ngày hoặc điều trị bệnh ở xa nơi cư trú.

- Đảng viên ra nước ngoài làm nhiệm vụ đơn lẻ, vì việc riêng (du lịch, chữa bệnh, thăm thân nhân...); đảng viên đi lao động đơn lẻ, ở những vùng xa, không có tổ chức đảng hoặc điều kiện đi lại khó khăn, không thể tham gia sinh hoạt đảng.

- Đi làm việc lưu động ở các địa phương, đơn vị trong nước thời gian dưới 1 năm, việc làm không ổn định, hoặc ở những nơi chưa có tổ chức đảng, không có điều kiện trở về tham gia sinh hoạt chi bộ theo quy định.

- Đảng viên là cán bộ, công chức nghỉ công tác chờ đến tuổi nghỉ hưu theo chế độ quy định của Nhà nước có nguyện vọng được miễn sinh hoạt đảng trong thời gian nghỉ chờ quyết định nghỉ hưu.

- Đảng viên nữ trong thời gian nghỉ sinh con theo quy định của Bộ luật lao động có nguyện vọng miễn sinh hoạt đảng.

Câu hỏi 37: Thủ tục miễn sinh hoạt đảng cho đảng viên được thực hiện như thế nào?

Trả lời:

Theo mục IV.1 Hướng dẫn số 09-HD/BTCTW ngày 05/6/2017 của Ban Tổ chức Trung ương, thủ tục miễn sinh hoạt đảng cho đảng viên được thực hiện như sau:

- Trường hợp do tuổi cao sức yếu thì đảng viên tự làm đơn hoặc trực tiếp báo cáo với chi bộ xin giảm, miễn công tác và sinh hoạt đảng. Chi bộ xét, ra nghị quyết cho đảng viên được miễn công tác và sinh hoạt đảng (ghi sổ nghị quyết của chi bộ), chi ủy hoặc bí thư (phó bí thư) chi bộ báo cáo cấp ủy cấp trên trực tiếp biết.

- Trường hợp đảng viên xin miễn công tác và sinh hoạt đảng ngoài lý do trên thì đảng viên phải làm đơn nêu rõ lý do và thời gian xin miễn công tác và sinh hoạt đảng, báo cáo chi bộ. Chi bộ xét, ra nghị quyết đề nghị cấp ủy cơ sở xét, quyết định.

Câu hỏi 38: Thời hạn được miễn công tác và sinh hoạt đối với đảng viên là bao nhiêu?

Trả lời:

Thời hạn được miễn công tác và sinh hoạt đối với đảng viên được quy định cụ thể như sau:

- Theo mục IV.1 Hướng dẫn số 09-HD/BTCTW ngày 05/6/2017 của Ban Tổ chức Trung ương, quy định đối với đảng viên do tuổi cao, sức yếu thì chi bộ xét, ra nghị quyết cho đảng viên được miễn công tác và sinh hoạt đảng, khi đảng viên muốn trở lại công tác và sinh hoạt đảng thì tự làm đơn hoặc trực tiếp báo cáo với chi bộ xét, quyết định.

- Theo điểm 10.3 (10.3.a và 10.3.b) Hướng dẫn số 01-HD/TW ngày 20/9/2016 của Ban Bí thư quy định:

+ Đối với đảng viên do đi ra ngoài địa phương nơi cư trú (vì việc làm hoặc vì việc riêng) có lý do chính đáng thì chi bộ xét, đề nghị đảng ủy cơ sở cho đảng viên được tạm miễn sinh hoạt và công tác với thời gian dưới 12 tháng.

Trường hợp đảng viên cần tiếp tục đi thêm đợt mới, thì phải có đơn báo cáo với chi bộ để chi bộ xem xét, quyết định.

+ Đối với đảng viên nghỉ công tác chờ làm thủ tục nghỉ hưu, nếu có nguyện vọng thì được miễn sinh hoạt đảng trong thời gian nghỉ chờ quyết định nghỉ hưu.

Câu hỏi 39: Đảng viên được miễn công tác và sinh hoạt đảng có quyền, nghĩa vụ gì?

Trả lời:

Tại điểm 7.2 Quy định số 29-QĐ/TW ngày 25/7/2016 của Ban Chấp hành Trung ương quy định:

- Đảng viên được miễn công tác và sinh hoạt đảng có quyền:

+ Được dự đại hội đảng viên; được cung cấp thông tin theo quy định nếu đảng viên đó có yêu cầu.

+ Được xét tặng Huy hiệu Đảng khi có đủ tiêu chuẩn.

+ Được miễn đánh giá chất lượng đảng viên trong thời gian được miễn công tác và sinh hoạt đảng.

- Đảng viên được miễn sinh hoạt và công tác có nghĩa vụ:

+ Phải gương mẫu và vận động gia đình chấp hành chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và các quy định của địa phương;

+ Nếu vi phạm kỷ luật đảng thì xử lý kỷ luật như đối với đảng viên đang sinh hoạt theo quy định của Điều lệ Đảng.

Câu hỏi 40: Trường hợp nào đảng viên bị đình chỉ sinh hoạt đảng?

Trả lời:

Việc đình chỉ sinh hoạt đảng của đảng viên, đình chỉ sinh hoạt cấp ủy của cấp ủy viên, đình chỉ hoạt động của tổ chức đảng nhằm ngăn chặn hành vi gây trở ngại cho việc xem xét, kết luận của tổ chức đảng có thẩm quyền hoặc hành vi làm cho vi phạm trở nên nghiêm trọng hơn.

Đảng viên (kể cả cấp ủy viên) có dấu hiệu vi phạm nghiêm trọng kỷ luật đảng mà có hành vi cố ý gây trở ngại cho hoạt động của cấp ủy và công tác kiểm tra của Đảng hoặc bị cơ quan pháp luật có thẩm quyền ra quyết định truy tố, tạm giam thì phải đình chỉ sinh hoạt đảng.

Theo điểm 4.1, khoản 4, Điều 40 Quy định số 30-QĐ/TW ngày 26/7/2016 của Ban Chấp hành Trung ương thi hành Chương VII, Chương VIII Điều lệ Đảng về công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật của Đảng thì đảng viên (kể cả cấp ủy viên) bị đình chỉ sinh hoạt đảng trong các trường hợp sau:

- Có dấu hiệu vi phạm nghiêm trọng kỷ luật đảng mà có hành vi cố ý gây trở ngại cho hoạt

động của cấp ủy và công tác kiểm tra của Đảng hoặc bị cơ quan pháp luật có thẩm quyền ra quyết định truy tố, tạm giam.

- Có dấu hiệu vi phạm nghiêm trọng kỷ luật đảng mà có hành vi cố ý gây trở ngại cho hoạt động của cấp ủy và công tác kiểm tra của Đảng hoặc bị cơ quan có thẩm quyền ra quyết định khởi tố.

Câu hỏi 41: Khi bị đình chỉ sinh hoạt, đảng viên phải thực hiện nghĩa vụ gì?

Trả lời:

Theo điểm 4.3, khoản 4, Điều 40 Quy định số 30-QĐ/TW ngày 26/7/2016 của Ban Chấp hành Trung ương thi hành Chương VII, Chương VIII Điều lệ Đảng về công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật của Đảng thì khi bị đình chỉ sinh hoạt, đảng viên phải thực hiện nghĩa vụ sau:

- Phải chấp hành nghiêm chỉnh các yêu cầu của tổ chức đảng có thẩm quyền (tường trình sự việc, tự kiểm điểm về những vi phạm, thực hiện các nhiệm vụ được giao...).

- Được đề đạt ý kiến của mình nhưng không được lấy danh nghĩa tổ chức đảng hoặc danh nghĩa cấp ủy viên, danh nghĩa chức vụ đã bị đình chỉ để điều hành công việc.

VI- CHI BỘ SINH HOẠT TẠM THỜI VÀ ĐẢNG VIÊN SINH HOẠT TẠM THỜI

Câu hỏi 42: Chi bộ sinh hoạt tạm thời có nhiệm vụ gì?

Trả lời:

Tại điểm 6.3.2.d Quy định số 29-QĐ/TW ngày 25/7/2016 của Ban Chấp hành Trung ương, chi bộ sinh hoạt tạm thời có các nhiệm vụ sau:

- Lãnh đạo đảng viên trong chi bộ thực hiện nghị quyết của cấp ủy cấp trên.

- Quản lý đảng viên.

- Thu nộp đảng phí và thực hiện một số nhiệm vụ cụ thể do cấp ủy cấp trên giao.

Tại điểm 5.2 Hướng dẫn số 01-HD/TW ngày 20/9/2016 của Ban Bí thư, quy định trách nhiệm của chi bộ nơi sinh hoạt tạm thời đối với người vào Đảng và công nhận đảng viên chính thức như sau:

- Đối với kết nạp đảng viên:

- + Người đang trong thời gian xem xét kết nạp được cấp ủy đảng nơi làm việc chính thức giới thiệu đến, chi bộ cơ quan, đơn vị nơi sinh hoạt tạm thời của người vào Đảng cử đảng viên chính thức theo dõi, giúp đỡ. Khi đủ điều kiện, chi bộ gửi nhận xét về chi bộ nơi người xin vào Đảng công tác chính thức để xem xét kết nạp vào Đảng theo quy định.

+ Tiếp nhận đảng viên sinh hoạt tạm thời sau khi chi bộ nơi ban hành nghị quyết đề nghị kết nạp tổ chức kết nạp đảng viên và làm thủ tục giới thiệu đảng viên đến sinh hoạt đảng tạm thời.

- Đối với công nhận đảng viên chính thức: Khi đảng viên hết thời gian dự bị, chi bộ nơi sinh hoạt tạm thời của đảng viên dự bị thực hiện các thủ tục theo quy định tại điểm 4, Hướng dẫn số 01-HD/TW gửi về chi bộ nơi đảng viên sinh hoạt chính thức để xem xét công nhận đảng viên chính thức.

Câu hỏi 43: Những trường hợp nào đảng viên được chuyển sinh hoạt đảng tạm thời?

Trả lời:

Điểm 10.2.2 Hướng dẫn số 01-HD/TW ngày 20/9/2016 của Ban Bí thư quy định việc chuyển sinh hoạt đảng tạm thời được thực hiện đối với các trường hợp sau:

- Ở trong nước:

Đảng viên đi công tác, học tập, làm việc (kể cả công tác biệt phái), làm hợp đồng, thay đổi nơi cư trú ở trong nước; đảng viên là cán bộ, công nhân viên ở các doanh nghiệp, là xã viên các hợp tác xã vì không có việc làm phải về nơi cư trú nghỉ chờ việc làm... trong thời gian từ 3 tháng đến dưới 12 tháng; đảng viên được cử đi học ở các cơ sở đào tạo

trong nước từ 3 tháng đến 24 tháng, sau đó lại trở về đơn vị cũ.

- Ra ngoài nước:

Đảng viên đi công tác, học tập, lao động, chữa bệnh, đi thăm người thân ở nước ngoài... (được cơ quan có thẩm quyền của Nhà nước cho phép) từ 3 tháng đến dưới 12 tháng, sau đó lại trở về nước thì Đảng ủy Ngoài nước hướng dẫn thủ tục chuyển sinh hoạt tạm thời.

Câu hỏi 44: Đảng viên sinh hoạt tạm thời có nhiệm vụ và quyền hạn gì?

Trả lời:

Tại điểm 6.2.3.b Quy định số 29-QĐ/TW ngày 25/7/2016 của Ban Chấp hành Trung ương, quy định nhiệm vụ và quyền hạn của đảng viên sinh hoạt tạm thời như sau:

- Ở nơi sinh hoạt chính thức thì thực hiện đầy đủ nhiệm vụ và quyền theo quy định tại Điều 2 và Điều 3 Điều lệ Đảng; ở nơi sinh hoạt tạm thời thì trừ quyền biểu quyết, ứng cử và bầu cử.

- Nếu cần kéo dài thời hạn sinh hoạt đảng tạm thời, đảng viên phải báo cáo với cấp ủy đảng nơi đảng viên đang sinh hoạt tạm thời để xin gia hạn, đồng thời báo cáo với tổ chức đảng nơi sinh hoạt chính thức.

VII- SINH HOẠT ĐẢNG CỦA ĐẢNG VIÊN
ĐANG CÔNG TÁC Ở CƠ QUAN, DOANH NGHIỆP,
ĐƠN VỊ SỰ NGHIỆP (ĐẢNG VIÊN SINH HOẠT
THEO QUY ĐỊNH 76) VỚI CHI BỘ NƠI CƯ TRÚ

Câu hỏi 45: Đảng viên đang công tác ở cơ quan, doanh nghiệp, đơn vị sự nghiệp (đảng viên sinh hoạt theo Quy định 76) có phải sinh hoạt tại chi bộ nơi cư trú không?

Trả lời:

Mỗi đảng viên dù đang làm việc ở bất cứ cơ quan, đơn vị, tổ chức nào hay đã nghỉ hưu theo quy định của Nhà nước, kể cả không việc làm, không có nơi làm việc đều phải tham gia sinh hoạt và công tác ở một chi bộ nhất định, tức là đảng viên nào cũng phải thuộc đảng số, chịu sự quản lý của một chi bộ.

Theo Quy định số 76-QĐ/TW ngày 15/6/2000 của Bộ Chính trị về đảng viên đang công tác ở các cơ quan, doanh nghiệp, đơn vị sự nghiệp thường xuyên giữ mối liên hệ với chi ủy, đảng ủy cơ sở và gương mẫu thực hiện nghĩa vụ công dân nơi cư trú: Đảng viên đang công tác ở các cơ quan, doanh nghiệp, đơn vị sự nghiệp vừa thực hiện đúng quy định của Điều lệ Đảng về sinh hoạt đảng tại nơi làm việc; vừa có trách nhiệm “thường xuyên giữ mối liên hệ với chi ủy, đảng ủy cơ sở nơi cư trú”

nhằm gần gũi nhân dân, góp phần củng cố mối quan hệ mật thiết giữa Đảng và nhân dân; khắc phục những biểu hiện sống xa dân, thiếu trách nhiệm trong các công việc của dân nơi cư trú.

Như vậy, tuy đảng viên sinh hoạt theo Quy định 76 không phải là đảng viên thuộc đảng số của chi bộ nơi cư trú, không phải trực tiếp sinh hoạt và công tác tại chi bộ nơi cư trú nhưng cũng không đứng ngoài chi bộ nơi cư trú mà vẫn phải có mối liên hệ mật thiết, có trách nhiệm giữ mối liên hệ thường xuyên với chi ủy, đảng ủy nơi cư trú, tức là vẫn tham gia sinh hoạt với tư cách là một thành viên trong sự tương tác của một thể thống nhất hệ thống tổ chức Đảng.

Câu hỏi 46: Đảng viên đang công tác ở cơ quan, doanh nghiệp, đơn vị sự nghiệp (đảng viên sinh hoạt theo Quy định 76) tham gia sinh hoạt - giữ mối liên hệ với chi bộ nơi cư trú như thế nào?

Trả lời:

Đảng viên sinh hoạt theo Quy định 76 thực hiện vai trò, trách nhiệm của mình trong việc tham gia sinh hoạt - giữ mối liên hệ tại chi bộ nơi cư trú ở hai phương diện:

Thứ nhất, với tư cách là một công dân: Đảng viên sinh hoạt theo Quy định 76 phải gương mẫu

thực hiện nghĩa vụ công dân; tuyên truyền, vận động gia đình và nhân dân thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, các công tác xã hội ở nơi cư trú, các quy định của xóm, tổ dân cư...

Thứ hai, với tư cách là một đảng viên: Đảng viên sinh hoạt theo Quy định 76 cần tích cực tham gia các cuộc họp (nếu có) do đại diện cấp ủy cơ sở hoặc chi ủy nơi cư trú triệu tập; thông qua các cuộc họp hoặc hình thức khác đóng góp ý kiến với chi ủy, đảng ủy ở nơi cư trú về các công việc chung của địa phương.

Câu hỏi 47: Chi bộ nơi cư trú có trách nhiệm như thế nào trong việc tổ chức duy trì sinh hoạt - giữ mối liên hệ cho đảng viên đang công tác ở cơ quan, doanh nghiệp, đơn vị sự nghiệp (đảng viên sinh hoạt theo Quy định 76) với chi bộ nơi cư trú?

Trả lời:

Chi bộ nơi cư trú của đảng viên sinh hoạt theo Quy định 76 có trách nhiệm:

- Chủ động nắm số lượng đảng viên, họ tên, địa chỉ công tác... của từng đảng viên sinh hoạt theo Quy định 76 đang cư trú ở thôn, bản, tổ, khu dân cư... của mình.

- Định kỳ và khi cần thông báo cho đảng viên biết tình hình, nhiệm vụ của địa phương có liên quan để đảng viên sinh hoạt theo Quy định 76 nắm được thông tin, gương mẫu thực hiện, vận động gia đình và nhân dân thực hiện. Trong đó, mô hình gặp mặt đảng viên sinh hoạt theo Quy định 76 nhân dịp đầu năm, cuối năm hoặc khi có sự kiện quan trọng đang được nhiều nơi thực hiện và đạt hiệu quả tốt.

Câu hỏi 48: Chi bộ nơi cư trú làm gì khi đảng viên đang công tác ở cơ quan, doanh nghiệp, đơn vị sự nghiệp (đảng viên sinh hoạt theo Quy định 76) không tham gia sinh hoạt - thường xuyên giữ mối liên hệ với nơi cư trú?

Trả lời:

Khi đảng viên sinh hoạt theo Quy định 76 không tham gia sinh hoạt - thường xuyên giữ mối liên hệ với nơi cư trú, chi bộ nơi cư trú có thể định kỳ hằng năm hoặc khi cần thông báo với cấp ủy, chi bộ nơi đảng viên đang công tác về tình hình đảng viên thực hiện nhiệm vụ ở nơi cư trú; đề nghị biểu dương những đảng viên thực hiện tốt và góp ý kiến với những đảng viên chưa thực hiện tốt hoặc có thiếu sót, khuyết điểm ở nơi cư trú. Đồng thời kiến nghị biện pháp xử lý đảng viên đó.

Câu hỏi 49: Tổ chức đảng nơi đảng viên công tác cần làm gì để đảng viên thực hiện tốt việc giữ mối liên lạc với nơi cư trú?

Trả lời:

Đề đảng viên đang công tác ở cơ quan, doanh nghiệp, đơn vị sự nghiệp (đảng viên sinh hoạt theo Quy định 76) thực hiện tốt việc giữ mối liên hệ với nơi cư trú, chi bộ nơi đảng viên đang công tác cần thực hiện tốt một số nội dung cơ bản sau:

1- Chủ động liên hệ (bằng giấy giới thiệu của chi ủy hoặc đảng ủy cơ sở nơi làm việc, gặp gỡ trực tiếp) với chi ủy hoặc đảng ủy cơ sở nơi đảng viên cư trú.

Những đảng viên thường xuyên đi công tác xa nhà, lưu động hoặc có công tác đặc biệt thì cấp ủy, chi bộ nơi đảng viên công tác quy định cụ thể một cách sát hợp việc giới thiệu với tổ chức đảng nơi đảng viên cư trú.

2- Kiểm tra đảng viên thực hiện các nghĩa vụ công dân ở nơi cư trú. Biểu dương những đảng viên thực hiện tốt và nhắc nhở những đảng viên chưa thực hiện tốt các nhiệm vụ ở nơi cư trú.

3- Đại diện cấp ủy, chi bộ nơi đảng viên đang công tác định kỳ và khi cần thiết tiến hành việc trao đổi ý kiến với đại diện cấp ủy, chi bộ nơi đảng viên cư trú để nắm tình hình đảng viên thực hiện

việc giữ mối liên hệ với chi ủy, đảng ủy nơi cư trú và nghĩa vụ công dân nơi cư trú.

4. Kịp thời có biện pháp giáo dục, xử lý thích hợp khi đảng viên sinh hoạt theo Quy định 76 không thực hiện tốt nghĩa vụ, trách nhiệm của mình với nơi cư trú.

Phần III

XỬ LÝ MỘT SỐ TÌNH HUỐNG TRONG SINH HOẠT CHI BỘ

Câu hỏi 50: Tình huống trong sinh hoạt chi bộ là gì? Khi xử lý tình huống trong sinh hoạt chi bộ cần chú ý, đảm bảo những vấn đề cơ bản nào?

Trả lời:

Có nhiều cách tiếp cận, định nghĩa khác nhau về tình huống trong sinh hoạt chi bộ, song có thể hiểu rằng: Tình huống trong sinh hoạt chi bộ là những sự việc xảy ra một cách bất ngờ, ngoài nội dung chương trình sinh hoạt, ngoài dự kiến, sự chuẩn bị của người tổ chức buổi sinh hoạt, thậm chí là bất ngờ đối với cả người tham dự sinh hoạt; do cá nhân hoặc một số đảng viên đã chuẩn bị và cũng có thể bất chợt tạo nên, gây phức tạp, xáo trộn diễn biến buổi sinh hoạt, nếu không kịp thời giải quyết thỏa đáng sẽ gây ảnh hưởng xấu đến kết quả, chất lượng sinh hoạt và có thể là những hậu quả lớn hơn cho chi bộ; đòi hỏi phải có cách xử

lý đúng đắn, kịp thời để ngăn chặn và khắc phục hậu quả của nó.

Khi có tình huống xảy ra trong sinh hoạt chi bộ cần nhanh chóng xác định nội dung, phân loại tình huống (về vấn đề gì); chủ thể nào tạo ra tình huống, mục đích là gì? Căn cứ, cơ sở pháp lý nào để xử lý tình huống? Ai phù hợp để xử lý tình huống? Nên chọn người có chuyên môn vững, nhiều kinh nghiệm, uy tín cao để xử lý tình huống hoặc tham mưu để xử lý tình huống.

Khi xử lý tình huống phải dựa trên cơ sở và tuân thủ nghiêm túc các chủ trương, đường lối, nghị quyết, chỉ thị, quy định, các nguyên tắc... của Đảng, quy chế hoạt động của chi bộ. Cần xử lý kịp thời, triệt để; dám nói, dám bày tỏ chính kiến, dám ủng hộ cái đúng, dám phê phán cái sai, dám làm, dám chịu trách nhiệm. Nhưng cũng phải linh hoạt, sáng tạo, khéo léo; phải công tâm, khách quan, lắng nghe ý kiến của đảng viên; tranh thủ được trí tuệ, kinh nghiệm của các đảng viên có trách nhiệm vào quá trình xử lý tình huống.

Thông qua xử lý tình huống góp phần giáo dục, rèn luyện, nâng cao nhận thức, kinh nghiệm công tác cho đội ngũ cán bộ, đảng viên; nhằm củng cố, tăng cường sự đoàn kết thống nhất trong chi bộ; nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu, xây dựng chi bộ vững mạnh.

Câu hỏi 51: Tại buổi sinh hoạt của Chi bộ X, sau khi công bố quyết định xóa tên khỏi danh sách đảng viên, chi bộ đề nghị đảng viên bị xóa tên nộp lại thẻ đảng viên nhưng đảng viên không đồng ý vì cho rằng thẻ đảng là giấy tờ cá nhân, không phải nộp. Ý kiến đó của đảng viên có được chấp nhận không? Từ tình huống này rút ra kinh nghiệm gì?

Trả lời:

Theo điểm 7.1.c Hướng dẫn số 01-HD/TW ngày 20/9/2016 của Ban Bí thư về *Một số vấn đề cụ thể thi hành Điều lệ Đảng* và mục II.2.e Hướng dẫn số 09-HD/BTCTW ngày 05/6/2017 của Ban Tổ chức Trung ương về nghiệp vụ công tác đảng viên: Đảng viên bị khai trừ, xóa tên và đưa ra khỏi Đảng bằng các hình thức khác thì chi bộ có trách nhiệm thu lại thẻ đảng nộp lên cấp ủy cấp trên trực tiếp.

Như vậy, đảng viên bị xóa tên khỏi danh sách đảng viên có trách nhiệm nộp lại thẻ đảng cho chi bộ. Tuy nhiên, có trường hợp đảng viên chấp hành, nhưng có trường hợp đảng viên không chấp hành hoặc viện lý do khác như đã mất thẻ đảng để không nộp lại thẻ đảng. Vì vậy, bí thư chi bộ, chi ủy chi bộ cần phải khéo léo tuyên truyền, vận động đảng viên bị xóa tên nộp lại thẻ đảng theo quy định. Đồng thời định kỳ hằng năm, chi bộ phải kiểm tra, kiểm soát thẻ đảng viên; nhất là

khi có dấu hiệu, căn cứ thực hiện kỷ luật khai trừ đảng hay xóa tên đảng viên bằng các hình thức khác thì vận động, yêu cầu đảng viên trình thẻ đảng và chi bộ phối hợp với cấp ủy cấp trên giữ lại thẻ đảng của đảng viên.

Câu hỏi 52: Tại buổi sinh hoạt của Chi bộ B, sau khi bí thư chi bộ thông báo đảng viên A của chi bộ đã từ trần (đồng chí A không vi phạm kỷ luật, không xin ra khỏi Đảng). Vì hiềm khích cá nhân, đảng viên C đề nghị chi bộ xóa tên đồng chí A trong danh sách đảng viên của chi bộ và thu hồi lại thẻ đảng viên của đảng viên A để chi bộ quản lý. Trong chi bộ có 2 nhóm ý kiến: *Thứ nhất*, thực hiện theo đề nghị của đồng chí C; *thứ hai*, không thực hiện theo ý kiến của đồng chí C. Vậy ý kiến nào đúng? Vì sao?

Trả lời:

Không thực hiện theo đề nghị của nhóm thứ nhất, tức không xóa tên đồng chí A trong danh sách đảng viên và không thu hồi lại thẻ đảng viên. Vì: Theo các quy định, hướng dẫn của Đảng: đảng viên khi từ trần được đưa vào danh sách đảng viên từ trần, hồ sơ đảng viên được chuyển lên cấp ủy cấp trên cơ sở quản lý. Trong đó, thẻ đảng viên là chứng nhận quan trọng của đảng viên, được phát khi đảng viên đã được công nhận đảng viên

chính thức. Điểm 7 Hướng dẫn số 01-HD/TW ngày 20/9/2016 của Ban Bí thư về một số vấn đề cụ thể thi hành Điều lệ Đảng quy định: Đảng viên từ trần, gia đình của đảng viên đó được giữ lại thẻ đảng viên.

Như vậy, dù đồng chí A đã từ trần nhưng vẫn là đảng viên, không bị xóa tên trong danh sách đảng viên mà được đưa vào danh sách đảng viên từ trần. Chi bộ không được thu lại thẻ đảng viên của đồng chí A.

Chi bộ cần tuyên truyền, giáo dục nâng cao tình đồng chí đoàn kết, thương yêu nhau, đồng thời nắm vững các quy định, hướng dẫn của Đảng về công tác đảng viên nói riêng và xây dựng Đảng nói chung cho đồng chí C và các đảng viên trong chi bộ.

Câu hỏi 53: Do một số đảng viên đang công tác ở cơ quan, doanh nghiệp, đơn vị sự nghiệp cư trú trên địa bàn chưa chấp hành tốt quy định của địa phương, nhiều đảng viên của chi bộ nơi cư trú đề nghị chi ủy triệu tập các đảng viên đó ra sinh hoạt, yêu cầu viết kiểm điểm, tổ chức phê bình trước chi bộ. Ý kiến như vậy có được không?

Trả lời:

Ý kiến trên có nội dung phù hợp, có thể thực hiện được; nhưng có nội dung cần xem xét để có cách làm đúng đắn, hiệu quả.

Theo Điều 1, Điều 2 Quy định số 76-QĐ/TW ngày 15/6/2000 của Bộ Chính trị về đảng viên đang công tác ở các cơ quan, doanh nghiệp, đơn vị sự nghiệp thường xuyên giữ mối liên hệ với chi ủy, đảng ủy cơ sở và gương mẫu thực hiện nghĩa vụ công dân nơi cư trú: đảng viên có trách nhiệm thường xuyên giữ mối liên hệ với chi ủy, đảng ủy cơ sở nơi cư trú...; gương mẫu thực hiện nghĩa vụ công dân; tuyên truyền, vận động gia đình và nhân dân thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, các công tác xã hội ở nơi cư trú, các quy định của xóm, tổ dân cư. Đồng thời, tích cực tham gia các cuộc họp do đảng ủy, chi ủy nơi cư trú triệu tập. Trong khi đó, tự phê bình và phê bình là nguyên tắc, quy luật phát triển của Đảng, là việc phải làm thường xuyên của mỗi tổ chức đảng và đảng viên.

Vì vậy, khi đảng viên đang công tác ở cơ quan, doanh nghiệp, đơn vị sự nghiệp chưa chấp hành tốt các quy định của địa phương, chi ủy nơi cư trú được triệu tập ra dự họp chi bộ, thực hiện góp ý, phê bình các đảng viên đó. Tuy nhiên, đảng viên sinh hoạt theo Quy định số 76-QĐ/TW không phải là đảng viên thuộc chi bộ nơi cư trú nên không có thẩm quyền yêu cầu đảng viên viết kiểm điểm. Song chi ủy chi bộ nơi cư trú có thể thông báo và kiến nghị với cấp ủy, chi bộ nơi đảng viên đang công tác để có biện pháp nhắc nhở, xử lý đảng viên chưa thực hiện tốt nhiệm vụ ở nơi cư trú.

Câu hỏi 54: Sau 10 ngày nhận quyết định chuyển công tác sang đảng bộ huyện khác, đảng viên B báo cáo chi ủy chi bộ nơi công tác cho chuyển sinh hoạt đảng nhưng cả đồng chí bí thư và phó bí thư chi bộ đi công tác 2 ngày nữa mới về. Để tạo điều kiện nhanh chóng cho đảng viên B, bí thư chi bộ gọi điện về giao cho đồng chí chi ủy viên làm thủ tục, ký phiếu chuyển sinh hoạt đảng cho đảng viên B và chuyển lên cho đảng ủy cơ sở, đảng ủy cơ sở cho rằng không đúng và yêu cầu làm lại. Bên nào đã làm chưa đúng? Cách khắc phục như thế nào?

Trả lời:

- Theo điểm 6.3.1.a Quy định số 29-QĐ/TW ngày 25/7/2016 của Ban Chấp hành Trung ương về thi hành Điều lệ Đảng: “Đảng viên được cấp có thẩm quyền quyết định chuyển công tác sang đơn vị mới... thì trong thời hạn 60 ngày làm việc kể từ ngày quyết định có hiệu lực... phải làm thủ tục chuyển sinh hoạt đảng chính thức”. Như vậy, đồng chí B đã thực hiện đúng quy định.

- Theo điểm 10.1.b Hướng dẫn số 01-HD/TW ngày 20/9/2016 của Ban Bí thư về một số vấn đề cụ thể thi hành Điều lệ Đảng: “Chi ủy, chi bộ trực tiếp làm thủ tục giới thiệu, ghi nhận xét vào bản kiểm điểm của đảng viên và giao cho bí

thư hoặc phó bí thư của cấp ủy ký giấy giới thiệu sinh hoạt đảng”.

Tình huống trên cho thấy, đồng chí B đã thực hiện theo đúng quy định về chuyển sinh hoạt đảng. Vấn đề sai sót chính là ở chi ủy chi bộ nơi đồng chí B sinh hoạt, cụ thể là: Trong khi thời hạn chuyển sinh hoạt đảng của đồng chí B còn khá dài (50 ngày) mà bí thư chi bộ đã gọi điện về yêu cầu chuyển sinh hoạt đảng cho đồng chí B là không cần thiết, có biểu hiện vội vàng; đặc biệt việc giao việc - ủy quyền cho đồng chí chi ủy viên ký phiếu chuyển sinh hoạt đảng là không đúng quy định; mặt khác, đồng chí chi ủy viên cũng thực hiện thủ tục, ký phiếu chuyển sinh hoạt đảng cho đồng chí B là vượt quá thẩm quyền của bản thân. Vì vậy, đảng ủy cơ sở yêu cầu làm lại thủ tục chuyển sinh hoạt đảng cho đồng chí B là đúng.

Cách khắc phục sai sót của chi ủy và bí thư chi bộ là: đợi bí thư, phó bí thư chi bộ về sẽ làm lại thủ tục chuyển sinh hoạt đảng cho đảng viên B, trong đó chi ủy họp thống nhất nội dung nhận xét, đánh giá vào bản kiểm điểm đảng viên; phải là bí thư hoặc phó bí thư chi bộ ký giấy giới thiệu sinh hoạt đảng cho đồng chí B, sau đó giao cho đồng chí B chuyển các giấy tờ lên đảng ủy cơ sở (văn phòng đảng ủy) để tiếp tục làm thủ tục chuyển sinh hoạt đảng theo quy định.

Câu hỏi 55: Chi bộ khu dân cư A có 2 đồng chí làm đơn xin miễn công tác và sinh hoạt, trong đó 1 đảng viên tuổi cao, sức yếu, không đi lại được và 1 đảng viên trẻ đi làm kinh tế tại tỉnh khác 4 - 5 tháng mới về, sau khi họp xét, chi bộ quyết định cho 2 đảng viên đó được miễn công tác và sinh hoạt, sau đó báo cáo đảng ủy cơ sở. Chi bộ làm như vậy có đúng không?

Trả lời:

- Theo Điều 7 Điều lệ Đảng và điểm 7.1 Quy định số 29-QĐ/TW ngày 25/7/2016 của Ban Chấp hành Trung ương về thi hành Điều lệ Đảng: Đảng viên tuổi cao, sức khỏe yếu, không thể tham gia sinh hoạt đảng được, tự làm đơn hoặc trực tiếp báo cáo với chi bộ xin giảm, miễn công tác và sinh hoạt đảng, chi bộ xem xét, quyết định. Chi ủy hoặc bí thư chi bộ báo cáo cấp ủy cấp trên trực tiếp biết.

- Ngoài ra, theo mục IV.1.2 Hướng dẫn số 09-HD/BTCTW ngày 05/6/2017 của Ban Tổ chức Trung ương về nghiệp vụ công tác đảng viên: Đảng viên đi làm việc lưu động ở các địa phương, đơn vị trong nước thời gian dưới 1 năm, việc làm không ổn định, không có điều kiện trở về tham gia sinh hoạt chi bộ theo quy định được xem xét cho miễn công tác và sinh hoạt. Quy trình, thủ tục như sau:

+ Đảng viên phải làm đơn nêu rõ lý do và thời gian xin miễn công tác và sinh hoạt đảng, báo cáo chi bộ.

+ Chi bộ xét, ra nghị quyết đề nghị cấp ủy cơ sở xét, quyết định.

+ Đảng ủy cơ sở xét, quyết định.

Như vậy, việc chi bộ họp xét, quyết định cho cả 2 đảng viên đó được miễn công tác và sinh hoạt là sai. Thẩm quyền của chi bộ chỉ được xét, quyết định cho miễn công tác và sinh hoạt đối với trường hợp đảng viên tuổi cao, sức yếu; trường hợp đảng viên đi làm kinh tế tại tỉnh khác phải báo cáo đảng ủy cơ sở xem xét quyết định.

Câu hỏi 56: Đảng viên L đã được 50 năm tuổi đảng, nhưng do không chấp hành chủ trương của tỉnh về giải phóng mặt bằng làm đường giao thông nên chi bộ biểu quyết không làm thủ tục tặng Huy hiệu Đảng cho đảng viên L. Chi bộ làm như vậy có đúng không?

Trả lời:

Theo Hướng dẫn số 09-HD/BTCTW ngày 05/6/2017 của Ban Tổ chức Trung ương về nghiệp vụ công tác đảng viên, quy định về quy trình xét tặng Huy hiệu Đảng đối với chi bộ như sau: Chi bộ xét, nếu có đủ tiêu chuẩn quy định tại điểm 27.3.a Quy định số 29-QĐ/TW và điểm 18 Hướng dẫn số 01-HD/TW thì đề nghị cấp ủy cấp trên xem xét tặng Huy hiệu Đảng.

Tiêu chuẩn để tặng Huy hiệu Đảng: *Một là*, có đủ số năm tuổi đảng theo quy định (gồm các mức: 30 năm, 40 năm, 45 năm, 50 năm, 55 năm, 60 năm, 65 năm, 70 năm, 75 năm, 80 năm, 85 năm, 90 năm tuổi đảng trở lên). *Hai là*, giữ gìn được tư cách đảng viên. Tư cách của người đảng viên được thể hiện ở chỗ phải đặt lợi ích của Tổ quốc, của giai cấp công nhân và nhân dân lao động (lợi ích chung) lên trên lợi ích cá nhân; chấp hành nghiêm chỉnh Cương lĩnh chính trị, Điều lệ Đảng, các nghị quyết, chỉ thị của Đảng và pháp luật của Nhà nước; tích cực tham gia công tác quần chúng, công tác xã hội nơi làm việc và nơi ở; tuyên truyền, vận động gia đình và nhân dân thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước...

Đảng viên L tuy đã đủ số năm tuổi đảng (50 năm) để tặng Huy hiệu Đảng nhưng không thực hiện giải phóng mặt bằng làm đường giao thông, tức là không vì lợi ích chung; không thực hiện chủ trương, nghị quyết, kế hoạch... của cấp ủy, chính quyền việc làm đường giao thông; không tích cực, gương mẫu tham gia phong trào quần chúng, công tác xã hội nơi ở (giải phóng mặt bằng làm đường)... đã vi phạm tư cách, nhiệm vụ của người đảng viên. Vì vậy, Chi bộ họp xét, biểu quyết đề nghị cấp ủy cấp trên không tặng Huy hiệu Đảng cho đồng chí L là đúng thẩm quyền và trách nhiệm.

Câu hỏi 57: Đảng viên C năm nay 79 tuổi, đã được miễn công tác và sinh hoạt đảng, còn 11 tháng nữa là đủ 55 năm tuổi đảng. Đảng viên C luôn chấp hành tốt chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, quy định của địa phương, quy chế của chi bộ. Do bệnh nặng, sức khỏe yếu nên đảng viên C làm đơn đề nghị được tặng huy hiệu Đảng trước thời hạn. Khi thảo luận tại chi bộ, có hai nhóm ký kiến: *Thứ nhất*, đồng ý đề nghị cấp có thẩm quyền tặng Huy hiệu 55 năm tuổi đảng trước hạn cho đảng viên C. *Thứ hai*, không đồng ý, vì cho rằng xin trước hạn nhiều quá, thậm chí đồng chí C đã được miễn công tác và sinh hoạt thì không xét tặng Huy hiệu Đảng. Ý kiến nào đúng?

Trả lời:

- Theo điểm 27.3.a Quy định số 29-QĐ/TW ngày 25/7/2016 của Ban Chấp hành Trung ương về thi hành Điều lệ Đảng và điểm 18.1 Hướng dẫn số 01-HD/TW ngày 20/9/2016 của Ban Bí thư về một số vấn đề cụ thể thi hành Điều lệ Đảng: đảng viên giữ gìn được tư cách đảng viên, bị bệnh nặng có thể được xét tặng Huy hiệu Đảng sớm, nhưng thời gian xét tặng sớm không được quá một năm so với thời gian quy định.

- Theo điểm 7.2 Quy định số 29-QĐ/TW ngày 25/7/2016 của Ban Chấp hành Trung ương về thi

hành Điều lệ Đảng: đảng viên được miễn công tác và sinh hoạt đảng được xét tặng Huy hiệu Đảng khi có đủ tiêu chuẩn.

Đối chiếu các quy định trên, tuy đảng viên C đã được miễn công tác và sinh hoạt đảng, còn 11 tháng nữa mới đủ 55 năm tuổi đảng nhưng đang bệnh nặng và đã có đơn xin tặng Huy hiệu Đảng trước thời hạn, đồng thời bản thân luôn chấp hành tốt chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, quy định của địa phương, quy chế của chi bộ thì hoàn toàn đủ điều kiện được đề nghị xét tặng Huy hiệu Đảng trước hạn.

Như vậy, nhóm ý kiến thứ nhất là đúng. Chi bộ cần tuyên truyền nâng cao nhận thức cho đảng viên; kịp thời ghi nhận, giải quyết đúng chế độ nhận Huy hiệu Đảng cho đảng viên hoạt động cách mạng lâu năm, giữ gìn được tư cách đảng viên để giáo dục, động viên các đảng viên khác.

Câu hỏi 58: Quân chúng Q (đã có vợ) được chi bộ làm thủ tục kết nạp đảng, chi ủy yêu cầu quân chúng ghi rõ họ và tên, năm sinh, nơi sinh, quê quán, nơi cư trú, nghề nghiệp, thành phần giai cấp, lịch sử chính trị đối với: ông, bà nội ngoại; bố, mẹ đẻ (hoặc người nuôi dưỡng từ nhỏ); bố, mẹ vợ; cô, dì, chú, bác (anh, chị, em ruột của bố, mẹ đẻ); anh, chị, em ruột của bản thân và của vợ; các con vào

trong sổ lý lịch của người xin vào Đảng. Yêu cầu đó có đúng không?

Trả lời:

Theo một số quy định, hướng dẫn trước đây thì trong sổ lý lịch của người xin vào Đảng phải khai nhiều nội dung về hoàn cảnh gia đình như tình huống trên. Tuy nhiên, theo mục I.1.3 Hướng dẫn số 09-HD/BTCTW ngày 05/6/2017 của Ban Tổ chức Trung ương về nghiệp vụ công tác đảng viên, trong lý lịch của người xin vào Đảng, phần hoàn cảnh gia đình không phải ghi cô, dì, chú, bác (anh, chị, em ruột của bố, mẹ đẻ); đối với ông, bà nội ngoại, anh, chị, em ruột của bản thân và của vợ, các con cũng không phải ghi chi tiết các nội dung theo yêu cầu của chi ủy. Vì vậy, yêu cầu trên của chi ủy trong việc ghi lý lịch của người xin vào Đảng là chưa chính xác, có nội dung thiếu, có nội dung không cần thiết.

Phần hoàn cảnh gia đình trong lý lịch của người xin vào Đảng cần ghi như sau:

- Đối với ông, bà, nội ngoại: Ghi rõ họ tên, năm sinh, quê quán, nơi cư trú, nghề nghiệp, lịch sử chính trị của từng người.

- Cha, mẹ đẻ (hoặc người nuôi dưỡng từ nhỏ); cha, mẹ vợ (hoặc cha, mẹ chồng); vợ (hoặc chồng): Ghi rõ họ và tên, năm sinh, nơi sinh, quê quán; nơi cư trú, nghề nghiệp, thành phần giai cấp, lịch sử chính trị của từng người qua các thời kỳ:

+ Về thành phần giai cấp: ghi rõ thành phần giai cấp trước Cách mạng Tháng Tám năm 1945, trong cải cách ruộng đất năm 1954 (ở miền Bắc) hoặc trong cải tạo công, nông, thương nghiệp năm 1976 ở các tỉnh, thành phố phía Nam từ Quảng Trị trở vào như: cố nông, bần nông, trung nông, phú nông, địa chủ, công chức, viên chức, dân nghèo, tiểu thương, tiểu chủ, tiểu tư sản, tư sản... (nếu có sự thay đổi thành phần giai cấp cần ghi rõ lý do). Nếu thành phần gia đình không được quy định ở các thời điểm nêu trên và hiện nay thì bỏ trống mục này.

+ Về lịch sử chính trị của từng người: Ghi rõ đã tham gia tổ chức cách mạng; làm công tác và giữ chức vụ gì? Tham gia hoạt động và giữ chức vụ gì trong tổ chức chính quyền, đoàn thể, đảng phái nào... của đế quốc hoặc chế độ cũ? Hiện nay, những người đó làm gì? Ở đâu? Nếu đã chết thì ghi rõ lý do chết, năm nào? Tại đâu?

- Anh chị em ruột của bản thân, của vợ (hoặc chồng); các con: Ghi rõ họ tên, năm sinh, nơi cư trú, nghề nghiệp, hoàn cảnh kinh tế, việc chấp hành chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước của từng người.

Câu hỏi 59: Nhiều năm trước, mặc dù có cuộc sống, thu nhập ổn định nhưng muốn vươn lên làm giàu, đảng viên A đã viết đơn xin ra khỏi Đảng để tập trung kinh doanh và

đã được cấp có thẩm quyền quyết định cho ra khỏi Đảng. Nay kinh tế vững vàng, quần chúng A có nguyện vọng được trở lại đứng trong hàng ngũ của Đảng. Xét nguyện vọng của quần chúng A và nhiều ủng hộ lớn về vật chất của quần chúng A đối với địa phương, chi bộ dự kiến tổ chức họp để xét kết nạp Đảng lại đối với quần chúng A. Vậy chi bộ nên quyết định như thế nào?

Trả lời:

Lý do quần chúng A trình bày có vẻ hợp lý, đặc biệt với nhiều đóng góp lớn về vật chất cho địa phương... sẽ dễ làm rung động, tranh thủ được tình cảm và thuyết phục được nhiều đoàn thể, đảng viên, thậm chí cả chi bộ để ủng hộ việc kết nạp Đảng lại cho quần chúng A.

Tuy nhiên, theo điểm 3.5.2 Quy định số 29-QĐ/TW ngày 25/7/2016 của Ban Chấp hành Trung ương về thi hành Điều lệ Đảng quy định: “Không xem xét, kết nạp lại những người trước đây ra khỏi Đảng vì lý do: Tự bỏ sinh hoạt đảng; làm đơn xin ra Đảng (trừ trường hợp vì lý do gia đình đặc biệt khó khăn); gây mất đoàn kết nội bộ nghiêm trọng; bị kết án vì tội tham nhũng; bị kết án về tội nghiêm trọng trở lên”.

Phân tích trường hợp của đồng chí A cho thấy, tại thời điểm đồng chí A làm đơn xin ra khỏi Đảng không phải vì “gia đình đặc biệt khó khăn”, ngược

lại còn có thu nhập ổn định nên không thuộc đối tượng được kết nạp lại.

Đồng thời, đối chiếu tư cách của người đảng viên là suốt đời phấn đấu cho mục đích, lý tưởng của Đảng; vững vàng trước những khó khăn, thử thách... vậy mà trong điều kiện “cuộc sống và thu nhập ổn định”, lúc đó đồng chí A lại tự viết đơn xin ra khỏi Đảng để tập trung làm kinh tế - một hành động có lý trí, có tính toán khi rời bỏ Đảng.

Vì vậy, chi bộ cần xem xét lại tư cách cũng như động cơ xin kết nạp Đảng lại của quần chúng A. Đây cũng là tinh thần của Chỉ thị số 28-CT/TW ngày 21/01/2019 của Ban Chấp hành Trung ương về nâng cao chất lượng kết nạp đảng viên và rà soát, sàng lọc đưa những đảng viên không đủ tư cách ra khỏi Đảng.

Từ quy định và phân tích trên, chi bộ không nên làm thủ tục kết nạp Đảng lại đối với quần chúng A. Tuy nhiên, chi bộ, các tổ chức ở địa phương cần ghi nhận, biểu dương, khen thưởng những đóng góp của quần chúng; vận động quần chúng tiếp tục tích cực tham gia xây dựng địa phương; định hướng quần chúng tham gia để trở thành hội viên tốt trong các tổ chức, đoàn thể.

Câu hỏi 60: Tại buổi sinh hoạt tháng 3/2019 của chi bộ P, có đảng viên nêu quan điểm: Cần phải sàng lọc, đưa những đảng viên không đủ tư cách ra khỏi Đảng. Ngay

lập tức, Chi bộ có nhiều ý kiến tranh luận, trong đó có một nhóm ý kiến cho rằng, làm như thế là sai chủ trương, gây chia rẽ mất đoàn kết chi bộ. Vậy ý kiến nào đúng?

Trả lời:

Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đảng ta luôn xác định, đoàn kết thống nhất là truyền thống quý báu, là nguyên tắc cơ bản trong tổ chức và sinh hoạt của Đảng. Người căn dặn: “Các đồng chí từ Trung ương đến các chi bộ cần phải giữ gìn sự đoàn kết nhất trí của Đảng như giữ gìn con người của mắt mình”¹.

Nhưng như thế không có nghĩa là không mạnh tay xử lý những trường hợp vi phạm; không dám đưa những đảng viên không còn đủ tư cách, những đảng viên có đạo đức, phẩm chất kém ra khỏi Đảng. Ngược lại, đó còn là biện pháp, quyết tâm chính trị của Đảng ta để xây dựng bộ máy trong sạch, vững mạnh. Đặc biệt, ngày 21/01/2019, Ban Chấp hành Trung ương đã ban hành Chỉ thị số 28-CT/TW về nâng cao chất lượng kết nạp đảng viên và rà soát, sàng lọc đưa những đảng viên không đủ tư cách ra khỏi Đảng, trong đó yêu cầu các cấp ủy, tổ chức đảng: “Thực hiện nghiêm túc công tác rà soát, sàng lọc

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.15, tr.611.

đảng viên; kiên quyết, kịp thời đưa những đảng viên không còn đủ tư cách ra khỏi Đảng”.

Vì vậy, ý kiến: “cần phải sàng lọc, đưa những đảng viên không đủ tư cách ra khỏi Đảng” tại chi bộ vừa đúng với chủ trương chung, vừa cập nhật Chỉ thị số 28-CT/TW của Đảng; đồng thời đó cũng chính là giải pháp cần thiết để chỉnh đốn, nâng cao chất lượng đảng viên, tăng cường sự đoàn kết và xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh.

Câu hỏi 61: Để tiết kiệm thời gian, Chi bộ K thống nhất 4 tháng 1 lần tổ chức sinh hoạt chuyên đề, sinh hoạt chuyên đề được thực hiện lồng ghép với sinh hoạt thường kỳ. Quyết định này nhận được sự đồng tình của nhiều đảng viên trong chi bộ. Cách làm này có phải là sự đổi mới, vận dụng đúng không?

Trả lời:

Đảng ta khuyến khích các cấp ủy và tổ chức đảng đổi mới nội dung, mô hình, phương thức hoạt động, tức là vận dụng các nguyên tắc, quy định, hướng dẫn chung vào điều kiện, hoàn cảnh cụ thể của từng địa phương, đơn vị; đồng thời sáng tạo, đề xuất nội dung, cách làm mới để nâng cao chất lượng công tác. Tuy nhiên, những vận dụng và sáng tạo này phải tuân thủ các nguyên tắc của

Đảng và không phải sự vận dụng, sáng tạo nào cũng đúng đắn, mang lại hiệu quả cao.

Trong trường hợp trên, mặc dù quyết định “4 tháng 1 lần tổ chức sinh hoạt chuyên đề, sinh hoạt chuyên đề được thực hiện lồng ghép với sinh hoạt thường kỳ” của Chi bộ K nhận được sự tán đồng của nhiều đảng viên trong chi bộ, nhưng đây là một quyết định, một sự vận dụng không đúng. Vì theo mục II.2.2 Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW ngày 06/7/2018 của Ban Tổ chức Trung ương một số vấn đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ: Mỗi quý ít nhất một lần chi bộ tổ chức sinh hoạt một chuyên đề. Không tổ chức sinh hoạt chuyên môn lồng ghép với sinh hoạt chi bộ. Việc tổ chức sinh hoạt chuyên đề không thay thế sinh hoạt chi bộ thường kỳ.

Kể cả nếu trong trường hợp Chi bộ K có khó khăn, đặc thù riêng thì phải báo cáo, xin phép cấp ủy cấp trên cho ý kiến mới được thực hiện. Ở đây Chi bộ K đã thống nhất và quyết định thay đổi về chế độ sinh hoạt mà chưa được sự đồng ý của cấp trên có thẩm quyền là sai.

Câu hỏi 62: Theo quy chế, Chi bộ P họp thường kỳ vào ngày 3 hằng tháng. Ngày 01/4/2019, Chi bộ tổ chức sinh hoạt chuyên đề, kết thúc buổi sinh hoạt, bí thư chi bộ thông báo lịch sinh hoạt thường kỳ tháng

này của chi bộ vào 19 giờ 30 phút, thứ tư, ngày 03/4/2019. Nhiều đảng viên đề nghị “vừa sinh hoạt chuyên đề là được rồi, không phải sinh hoạt thường kỳ tháng này nữa”. Tình huống này nên xử lý thế nào?

Trả lời:

Theo Điều lệ Đảng và các quy định, hướng dẫn của Đảng về sinh hoạt chi bộ thì chi bộ phải tổ chức họp (sinh hoạt) thường lệ (thường kỳ) mỗi tháng một lần. Mục II.1.2 Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW ngày 06/7/2018 của Ban Tổ chức Trung ương một số vấn đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ quy định: “Không tổ chức sinh hoạt chuyên môn lồng ghép với sinh hoạt chi bộ. Việc tổ chức sinh hoạt chuyên đề không thay thế sinh hoạt chi bộ thường kỳ; nếu chi bộ khó khăn về thời gian, địa điểm có thể kết hợp sinh hoạt chuyên đề với sinh hoạt chi bộ thường kỳ trong cùng một buổi, nhưng phải thực hiện lần lượt, sinh hoạt thường kỳ xong mới sinh hoạt chuyên đề hoặc ngược lại”.

Đồng chí bí thư chi bộ cần phải quán triệt cho đảng viên hiểu rõ nội dung Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW nêu trên, đồng thời không được thực hiện theo đề nghị của đảng viên về việc bỏ sinh hoạt thường kỳ tháng 4.

Nếu chi ủy và đảng viên thấy việc kết hợp giữa sinh hoạt chuyên đề và sinh hoạt thường kỳ vào

trong cùng một buổi là phù hợp với tình hình thực tiễn tại chi bộ (ở những buổi sinh hoạt sau) thì có thể thực hiện theo Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW nhưng phải bảo đảm thời gian sinh hoạt tối thiểu 120 phút. Đối với chi bộ có quá ít đảng viên thì báo cáo xin ý kiến cấp ủy có thẩm quyền quy định cụ thể thời gian sinh hoạt.

Câu hỏi 63: Nhận thấy nội dung các Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI, khóa XII của Đảng có ý nghĩa quan trọng trong xây dựng, chỉnh đốn Đảng, tháng 9/2018, Chi ủy Chi bộ P đặt vấn đề đưa vào thành nội dung sinh hoạt thường xuyên để chi bộ thảo luận. Nhiều ý kiến đồng tình với đề xuất của chi ủy. Nhưng cũng có nhiều ý kiến cho rằng: Các nghị quyết này đã được học tập, viết bài thu hoạch, bên cạnh đó thời gian sinh hoạt chi bộ không nhiều, còn những nội dung khác..., vì vậy, không nên đưa vào sinh hoạt thường kỳ, khi nào có đợt chỉ đạo của cấp trên thì học tập, sinh hoạt sau. Ý kiến như vậy có đúng không? Chi ủy sẽ quyết định như thế nào?

Trả lời:

Mục II.2 Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW ngày 06/7/2018 của Ban Tổ chức Trung ương một số vấn đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ quy

định: phải đưa việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; tự phê bình và phê bình theo tinh thần Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI, khóa XII trở thành nội dung thường xuyên trong sinh hoạt chi bộ. Nội dung cụ thể trong sinh hoạt là:

- Đánh giá việc thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay, Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ gắn với thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh.

- Đảng viên, nhất là người đứng đầu liên hệ, đánh giá việc thực hiện nội dung đã cam kết theo Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII; về những điều đảng viên không được làm và trách nhiệm nêu gương theo quy định của Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị.

Vì vậy, ý kiến không nên đưa vào sinh hoạt thường kỳ, khi nào có đợt chỉ đạo của cấp trên thì học tập, sinh hoạt sau là không phù hợp. Chi ủy cần quán triệt để đảng viên nắm được nội dung Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW và các quy định,

hướng dẫn khác của Đảng về sinh hoạt chi bộ, trên cơ sở đó quán triệt và tổ chức đưa nội dung học tập, thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI và Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII gắn với Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh vào sinh hoạt thường xuyên của chi bộ.

Câu hỏi 64: Chi bộ K1 tổ chức sinh hoạt chuyên đề “Nhận diện và phòng, chống biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong chi bộ”. Sau khi tuyên bố lý do, cử thư ký; thông báo tình hình đảng viên dự sinh hoạt; thông báo nội dung, chương trình và xác định mục đích, yêu cầu buổi sinh hoạt chuyên đề, bí thư chi bộ giới thiệu đồng chí E - đảng viên của chi bộ, cựu giảng viên giỏi trường chính trị tỉnh lên trình bày chuyên đề sinh hoạt. Khi đồng chí E chuẩn bị lên thực hiện nhiệm vụ thì có đảng viên trong chi bộ đứng lên phản đối, theo đảng viên đó thì việc triển khai chuyên đề sinh hoạt là trách nhiệm của bí thư hoặc phó bí thư chi bộ, đồng chí E không đủ thẩm quyền triển khai. Tình huống này xử lý thế nào?

Trả lời:

Theo các quy định, hướng dẫn của Đảng về sinh hoạt chi bộ thì chi ủy, trực tiếp là bí thư, phó bí thư chi bộ có trách nhiệm chuẩn bị và tổ chức, chủ trì (chủ tọa) các buổi sinh hoạt chi bộ, kể cả sinh hoạt thường kỳ và sinh hoạt chuyên đề. Tuy nhiên, cần phân biệt giữa người phụ trách, chủ trì hội nghị hay buổi sinh hoạt chi bộ với người được phân công thực hiện một hay một số nội dung, kể cả những nội dung quan trọng của hội nghị, buổi sinh hoạt đó.

Mục II.1 Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW ngày 06/7/2018 của Ban Tổ chức Trung ương về một số vấn đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ hướng dẫn một số nội dung, cách thực hiện sinh hoạt chuyên đề của chi bộ như sau:

1. Về công tác chuẩn bị sinh hoạt

- Hằng năm, chi bộ xây dựng kế hoạch sinh hoạt chuyên đề để tổ chức thực hiện và báo cáo cấp ủy cấp trên trực tiếp theo dõi, chỉ đạo.

- Chi bộ phân công đảng viên có khả năng biên tập, am hiểu nội dung liên quan đến chuyên đề chuẩn bị bằng văn bản. Đối với chi bộ do điều kiện khó khăn không thể chuẩn bị chuyên đề sinh hoạt bằng văn bản, cấp ủy cấp trên trực tiếp chỉ đạo, hướng dẫn cách thức sinh hoạt nhưng phải bảo đảm chất lượng.

- Bí thư chi bộ trao đổi về mục đích, yêu cầu, nội dung, phương pháp thực hiện chuyên đề với

đảng viên được phân công. Dự thảo chuyên đề phải được chi ủy hoặc bí thư chi bộ thông qua và gửi cho đảng viên trước khi tổ chức sinh hoạt.

2. Về các bước sinh hoạt chi bộ

a) Mở đầu

- Tuyên bố lý do, giới thiệu đại biểu (nếu có).
- Cử thư ký ghi biên bản sinh hoạt chi bộ.
- Thông báo tình hình đảng viên: số đảng viên có mặt, vắng mặt (có lý do, không có lý do).
- Thông qua nội dung, chương trình sinh hoạt chi bộ.

b) Tiến hành sinh hoạt

- Bí thư chi bộ nêu mục đích, yêu cầu buổi sinh hoạt chuyên đề.
- Đảng viên được phân công chuẩn bị trình bày dự thảo chuyên đề.
- Các đảng viên phát biểu, nêu nhận thức của cá nhân đối với chuyên đề và tác dụng của chuyên đề đối với bản thân; liên hệ với chi bộ, cơ quan, đơn vị, địa phương; trao đổi, đóng góp ý kiến để hoàn thiện dự thảo chuyên đề.
- Đảng viên được phân công chuẩn bị chuyên đề tiếp thu ý kiến tham gia để hoàn thiện. Chuyên đề sau khi hoàn thiện phải gửi đảng viên trong chi bộ (chi bộ đông đảng viên có thể gửi tới tổ đảng) để nghiên cứu, học tập và báo cáo cấp ủy cấp trên trực tiếp.

c) Kết thúc: Bí thư chi bộ đánh giá việc chuẩn bị, chất lượng của chuyên đề; ý nghĩa, tác dụng

của chuyên đề đối với chi bộ, đảng viên. Kết luận các nội dung cần tiếp thu để bổ sung, hoàn thiện dự thảo chuyên đề.

Hướng dẫn trên cho thấy, chi bộ (thông qua chi ủy, bí thư chi bộ) được phép phân công cho đảng viên (có thể là bí thư, phó bí thư hoặc đảng viên trong chi bộ) miễn là đồng chí đó có khả năng thực hiện tốt nhiệm vụ để chuẩn bị và triển khai chuyên đề sinh hoạt của chi bộ. Từ đó, có thể khẳng định, việc đồng chí bí thư Chi bộ K1 phân công cho đồng chí E, cựu giảng viên giỏi trường chính trị tỉnh chuẩn bị và triển khai chuyên đề sinh hoạt “Nhận diện và phòng, chống biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong chi bộ” không những đúng theo quy định mà còn phù hợp với chuyên môn, sở trường của đảng viên, đảm bảo cho việc thực hiện đó đạt chất lượng, hiệu quả tốt. Bí thư chi bộ sau khi phân tích, giải thích cho đảng viên biết các quy định, hướng dẫn trên của Đảng về sinh hoạt chi bộ, tiếp tục mời đồng chí E lên thực hiện nhiệm vụ và điều hành buổi sinh hoạt theo quy định.

Câu hỏi 65: Tại buổi sinh hoạt kiểm điểm, đánh giá, xếp loại chất lượng chi bộ và đảng viên năm 2018 của Chi bộ V, dựa trên kết quả nổi bật của tập thể chi bộ và từng đảng viên, chi bộ đã biểu quyết bằng hình thức giơ tay

và quyết định xếp loại như sau: 50/50 đảng viên hoàn thành tốt nhiệm vụ, trong đó có 10 đảng viên hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ; Chi bộ đạt hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ. Cách xếp loại chi bộ và đảng viên như vậy đã đúng chưa? cần thay đổi gì không?

Trả lời:

Hướng dẫn số 16-HD/BTCTW ngày 24/9/2018 của Ban Tổ chức Trung ương về kiểm điểm, đánh giá, xếp loại chất lượng hàng năm đối với tổ chức đảng, đảng viên và tập thể, cá nhân cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp có nhiều vấn đề mới so với các hướng dẫn trước đây, trong đó ngoài nội dung kiểm điểm, đánh giá thì cách xếp loại cũng rất khác, đáng chú ý là:

- Có nhiều chủ thể tham gia vào quá trình đánh giá, xếp loại tổ chức đảng, đảng viên và tập thể lãnh đạo, quản lý.

- Thẩm quyền quyết định việc xếp loại chất lượng tổ chức đảng là của cấp ủy, ban thường vụ cấp ủy cấp trên trực tiếp.

- Thẩm quyền quyết định việc xếp loại chất lượng đảng viên là của cấp ủy tổ chức cơ sở đảng (đảng ủy cơ sở, chi ủy cơ sở (bí thư nơi không có chi ủy)).

- Hình thức xếp loại cho tổ chức đảng và đảng viên là bỏ phiếu kín.

Như vậy, cách xếp loại chi bộ và đảng viên năm 2018 của Chi bộ V như trên là không đúng: *Thứ nhất* là sai hình thức (biểu quyết giờ tay). *Thứ hai* là sai thẩm quyền (chi bộ không có thẩm quyền quyết định xếp loại cho đảng viên trong chi bộ và tự xếp loại chi bộ). Cần thay đổi từ hình thức biểu quyết giờ tay sang hình thức bỏ phiếu kín (theo mẫu); thay việc quyết định xếp loại chi bộ và đảng viên sang đề nghị cấp ủy cấp trên xếp loại cho chi bộ và đảng viên trong chi bộ.

Đồng thời, để thực hiện tốt việc kiểm điểm, đánh giá, xếp loại chất lượng hàng năm đối với tổ chức đảng, đảng viên và tập thể, cá nhân cán bộ lãnh đạo, quản lý thì các cấp ủy, tổ chức đảng và mỗi đảng viên cần phải nghiên cứu thật kỹ, nắm thật chắc Hướng dẫn số 16-HD/BTCTW ngày 24/9/2018 của Ban Tổ chức Trung ương và hướng dẫn cụ thể của các cấp ủy, cơ quan chuyên môn các cấp về nội dung này.

Câu hỏi 66: Tại buổi sinh hoạt thường kỳ của Chi bộ H, sau khi thực hiện xong các nội dung đã đề ra, có đảng viên phản ánh: “ngày hôm qua công an bắt quả tang đảng viên V của Chi bộ H buôn bán, tiêu thụ thực phẩm bẩn, làm nhiều học sinh bị ngộ độc, dư luận đang rất bức xúc”, vì vậy đề nghị chi bộ tiếp tục họp, xem xét xử lý kỷ luật ngay đảng viên V để làm gương. Không khí trở nên căng

thắng, nhiều người đồng tình hưởng ứng việc xét kỷ luật ngay đảng viên V. Là người điều hành cuộc họp, đồng chí sẽ xử lý thế nào? Có cho chi bộ tiếp tục họp xét kỷ luật đảng viên V không?

Trả lời:

Bí thư chi bộ nên bình tĩnh, khéo léo thực hiện như sau:

* Tiếp thu phản ánh, kiến nghị của đảng viên. Khẳng định mọi đảng viên vi phạm kỷ luật của Đảng, pháp luật của Nhà nước sẽ bị xử lý theo quy định. Trường hợp của đồng chí V cũng sẽ phải xem xét và nếu vi phạm thì sẽ kỷ luật nghiêm túc theo kết luận của cơ quan có thẩm quyền.

* Tuy nhiên, cần khẳng định và quán triệt:

- Nội dung, chương trình sinh hoạt do chi ủy chuẩn bị được chi bộ thông qua đã hoàn thành.

- Việc xem xét thi hành kỷ luật đảng viên là nội dung lớn, quan trọng. Theo Quy định số 30-QĐ/TW ngày 26/7/2016 của Ban Chấp hành Trung ương thi hành Chương VII và Chương VIII Điều lệ Đảng về công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật của Đảng; Quy định số 102-QĐ/TW ngày 15/11/2017 của Bộ Chính trị về xử lý kỷ luật đảng viên vi phạm... việc kỷ luật đảng viên phải được thực hiện theo quy trình chặt chẽ. Trong đó:

+ Phải căn cứ (chờ) đánh giá, kết luận của cơ quan chuyên môn (công an, tòa án...) về tính chất,

mức độ vi phạm của đồng chí V như thế nào: chưa đến mức bị xử lý hình sự hoặc bị xử lý hình sự với mức án thấp hơn án phạt cải tạo không giam giữ; hay vi phạm đến mức bị truy cứu trách nhiệm và bị tòa tuyên án tù hình phạt cải tạo không giam giữ trở lên... để thực hiện hoặc cần thiết phải phối hợp với cơ quan chuyên môn tiến hành kỷ luật cho phù hợp. Thậm chí phải đình chỉ sinh hoạt đảng đối với đồng chí V để phục vụ quá trình điều tra, truy tố, xét xử (nếu có).

+ Về quy trình kỷ luật đảng viên phải thực hiện một số nội dung cơ bản như: Chi ủy gặp gỡ, hướng dẫn đảng viên viết kiểm điểm; đảng viên trình bày kiểm điểm trước chi bộ; chi bộ thảo luận, góp ý, kết luận về vi phạm của đảng viên; chi bộ bỏ phiếu xem xét kỷ luật (có hay không kỷ luật); bỏ phiếu kỷ luật (kỷ luật ở mức độ nào). Trước khi quyết định kỷ luật, đại diện tổ chức đảng có thẩm quyền nghe đảng viên vi phạm trình bày ý kiến. Chi bộ chỉ được kỷ luật mức khiển trách, cảnh cáo; mức cao hơn (cách chức, khai trừ) phải đề nghị cấp có thẩm quyền xem xét quyết định...

Vì vậy, chi bộ không thể tiếp tục họp để xét kỷ luật ngay đồng chí V được; khẳng định việc kỷ luật đồng chí V phải tiến hành theo quy trình, quy định, hướng dẫn của Đảng về thi hành kỷ luật đảng viên và được tổ chức vào buổi sinh hoạt khác. Nếu đồng chí V có mặt tại buổi sinh hoạt, đồng chí

bí thư có thể bước đầu phê bình việc làm của đồng chí V; yêu cầu đồng chí V chuẩn bị viết tường trình, kiểm điểm; thống nhất lịch làm việc của chi ủy đối với đồng chí V để phục vụ cho quá trình xem xét thi hành kỷ luật. Sau đó kết thúc buổi sinh hoạt.

Câu hỏi 67: Tại buổi sinh hoạt thường kỳ của Chi bộ K, một số đảng viên đứng lên đề nghị được chất vấn tại hội nghị đối với đồng chí bí thư và chi ủy về phương pháp làm việc và kết quả công tác trong tháng. Do bị chất vấn đột xuất, nội dung nhạy cảm nên đồng chí bí thư tỏ ra lúng túng, sau khi suy nghĩ, đồng chí cho giải lao để hội ý chi ủy. Tình huống này nên xử lý thế nào?

Trả lời:

Chất vấn và trả lời chất vấn nhằm phát huy dân chủ, nâng cao trách nhiệm và năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của các tổ chức đảng và đảng viên, góp phần ngăn chặn, phòng ngừa vi phạm trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao và giữ gìn phẩm chất đạo đức, lối sống của đảng viên; nhằm tăng cường sự đoàn kết thống nhất trong Đảng. Điều lệ Đảng và Quy chế chất vấn trong Đảng xác định: Đảng viên có quyền chất vấn hoạt động của cấp ủy, ban thường vụ cấp ủy, đảng viên trong phạm vi cấp ủy, ban thường vụ cấp ủy đảng bộ mà mình là thành viên và phải chịu trách

nhiệm về nội dung chất vấn của mình. Tổ chức đảng, đảng viên là đối tượng chất vấn có trách nhiệm trả lời chất vấn và phải chịu trách nhiệm về nội dung trả lời chất vấn của mình.

Tuy nhiên, theo Quy chế chất vấn trong Đảng (ban hành kèm theo Quyết định số 158-QĐ/TW ngày 12/5/2008 của Bộ Chính trị), Hướng dẫn số 15-HD/UBKTTW ngày 14/7/2008 của Ủy ban Kiểm tra Trung ương hướng dẫn thực hiện Quyết định số 158-QĐ/TW về ban hành Quy chế chất vấn trong Đảng: Chất vấn được tiến hành tại hội nghị cấp ủy, ban thường vụ cấp ủy bằng hình thức hỏi trực tiếp hoặc bằng văn bản; không áp dụng trong đại hội đảng các cấp, hội nghị đảng bộ, chi bộ. Người chất vấn gửi ý kiến chất vấn trước khi tổ chức hội nghị từ 3 đến 5 ngày để ban tổ chức hội nghị hoặc người chủ trì hội nghị xem xét, quyết định việc tổ chức trả lời chất vấn.

Vì vậy tình huống trên có thể thực hiện bằng các phương án sau:

- *Thứ nhất*, nếu sau khi hội ý chi ủy đã nắm chắc nội dung để trả lời câu hỏi của đảng viên thì bí thư nên trả lời, làm rõ những thắc mắc, băn khoăn của đảng viên.

- *Thứ hai*, nếu không chắc chắn trong việc trả lời (ngại, tránh trả lời) có thể viện dẫn các quy định trên về Quy chế chất vấn trong Đảng để từ chối chất vấn, kết thúc cuộc họp. Phương án này

có thể làm mất uy tín, giảm niềm tin và tạo bức xúc đối với bí thư và chi ủy.

- *Thứ ba*, tiếp thu câu hỏi của đảng viên nhưng thông báo các quy định về Quy chế chất vấn trong Đảng: không thực hiện chất vấn tại cuộc họp của chi bộ, nếu đảng viên có đề nghị sẽ xin ý kiến chi ủy về việc tổ chức hội nghị chất vấn tại chi ủy theo quy định.

Câu hỏi 68: Tháng 10/2018, Chi bộ A tổ chức lễ kết nạp đảng cho 1 quần chúng ưu tú; chuyển đảng chính thức 2 đảng viên dự bị và tháng đó không tổ chức thêm một buổi sinh hoạt chi bộ nào khác. Có ý kiến cho rằng, chi bộ không tổ chức sinh hoạt chi bộ tháng 10/2018. Ý kiến đó đúng hay không?

Trả lời:

Xét ở phạm vi rộng, lễ kết nạp đảng cũng là một hoạt động, một buổi sinh hoạt đảng của chi bộ; trong khi đó chi bộ chuyển đảng chính thức cho 2 đảng viên dự bị, tức là đã tổ chức họp xét, làm thủ tục chuyển đảng cho 2 đảng viên đó, như vậy đó cũng là sinh hoạt chi bộ. Vấn đề là chi bộ xét chuyển đảng chính thức cho 2 đảng viên dự bị trong buổi sinh hoạt thường kỳ hay sinh hoạt chuyên đề về công tác phát triển đảng? Nhưng dù ở hình thức nào thì đó cũng là sinh hoạt chi bộ.

Vì vậy, nói chi bộ không tổ chức sinh hoạt tháng 10/2018 là không đúng.

Nhưng nếu chi bộ tổ chức 1 buổi sinh hoạt chuyên đề về phát triển đảng gồm lễ kết nạp đảng viên, sau đó xét chuyển đảng chính thức cho 2 đảng viên dự bị và tháng đó không tổ chức thêm 1 buổi sinh hoạt chi bộ nào khác, thì có thể nói tháng đó chi bộ không tổ chức sinh hoạt thường kỳ.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. *Điều lệ Đảng Cộng sản Việt Nam*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2016.
2. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương khóa XII*, Văn phòng Trung ương Đảng, Hà Nội, 2016.
3. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2016.
4. V.I. Lênin: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2005, tr.8.
5. Quy định số 76-QĐ/TW ngày 15/6/2000 của Bộ Chính trị về việc đảng viên đang công tác ở các cơ quan, doanh nghiệp, đơn vị sự nghiệp thường xuyên giữ mối liên hệ với chi ủy, đảng ủy cơ sở và gương mẫu thực hiện nghĩa vụ công dân nơi cư trú.
6. Chỉ thị số 10-CT/TW ngày 30/3/2007 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ.

7. Hướng dẫn số 09-HD/BTCTW ngày 02/3/2012 của Ban Tổ chức Trung ương về nội dung sinh hoạt chi bộ.
8. Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh.
9. Quyết định số 29-QĐ/TW ngày 25/7/2016 của Ban Chấp hành Trung ương về thi hành Điều lệ Đảng.
10. Hướng dẫn số 01-HD/TW ngày 20/9/2016 của Ban Bí thư một số vấn đề cụ thể thi hành Điều lệ Đảng.
11. Hướng dẫn số 09-HD/BTCTW ngày 05/6/2017 của Ban Tổ chức Trung ương về nghiệp vụ công tác đảng viên.
12. Kết luận số 18-KL/TW ngày 22/9/2017 của Ban Bí thư về tiếp tục đẩy mạnh thực hiện Chỉ thị số 10-CT/TW của Ban Bí thư khóa X về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ trong tình hình mới.
13. Quy định số 132-QĐ/TW ngày 08/3/2018 của Bộ Chính trị về việc kiểm điểm và đánh giá, xếp loại chất lượng hằng năm đối với tập thể, cá nhân trong hệ thống chính trị.
14. Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW ngày 06/7/2018 của Ban Tổ chức Trung ương một số vấn đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ.

15. Hướng dẫn số 16-HD/BTCTW ngày 24/9/2018 của Ban Tổ chức Trung ương kiểm điểm, đánh giá, xếp loại chất lượng hàng năm đối với tổ chức đảng, đảng viên và tập thể, cá nhân cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp.
16. Quy định số 08-QĐi/TW ngày 25/10/2018 của Ban Chấp hành Trung ương về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, trước hết là Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Ban Bí thư, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương.
17. Chỉ thị số 28-CT/TW ngày 21/01/2019 của Ban Bí thư về nâng cao chất lượng kết nạp đảng viên và rà soát, sàng lọc đưa những đảng viên không đủ tư cách ra khỏi Đảng.

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
<i>Lời Nhà xuất bản</i>	5
 <i>Phần I</i>	
NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VỀ SINH HOẠT CHI BỘ	7
Câu hỏi 1: Hãy cho biết vị trí, vai trò của chi bộ và các loại hình chi bộ?	7
Câu hỏi 2: Thế nào là sinh hoạt chi bộ? Tại sao phải duy trì tổ chức sinh hoạt chi bộ?	12
Câu hỏi 3: Hãy cho biết mục đích, ý nghĩa, yêu cầu của sinh hoạt chi bộ?	16
Câu hỏi 4: Căn cứ những tiêu chí nào để đánh giá một buổi sinh hoạt chi bộ tốt?	21
Câu hỏi 5: Nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ là gì? Những yếu tố nào quyết định chất lượng sinh hoạt chi bộ?	23
Câu hỏi 6: Nguyên tắc tập trung dân chủ được thể hiện như thế nào trong sinh hoạt chi bộ?	25
	153

Câu hỏi 7:	Những điểm mới của Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW ngày 06/7/2018 của Ban Tổ chức Trung ương về một số vấn đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ so với Hướng dẫn số 09-HD/BTCTW ngày 02/3/2012 của Ban Tổ chức Trung ương về nội dung sinh hoạt chi bộ là gì?	31
------------	--	----

Phần II

NGHIỆP VỤ VỀ SINH HOẠT CHI BỘ THEO QUY ĐỊNH HIỆN HÀNH

I- Nội dung, quy trình sinh hoạt chi bộ thường kỳ

Câu hỏi 8:	Chi bộ sinh hoạt thường kỳ tập trung vào những nội dung chủ yếu nào?	38
Câu hỏi 9:	Công tác chuẩn bị đối với sinh hoạt chi bộ thường kỳ được thực hiện như thế nào?	41
Câu hỏi 10:	Quy trình (cách thức) tổ chức sinh hoạt thường kỳ của chi bộ được tiến hành như thế nào?	42
Câu hỏi 11:	Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh có phải là nội dung bắt buộc trong sinh hoạt thường xuyên của chi bộ không?	44
Câu hỏi 12:	Cho biết những nội dung chủ yếu về tư tưởng, đạo đức, phong cách	

	Hồ Chí Minh được tổ chức học tập, quản trịệt trong sinh hoạt chi bộ?	45
Câu hỏi 13:	Quy trình, cách thức thực hiện nội dung học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong sinh hoạt chi bộ được quy định như thế nào?	47
II-	Nội dung, quy trình sinh hoạt chi bộ chuyên đề, bất thường	49
Câu hỏi 14:	Khi nào chi bộ tiến hành sinh hoạt chuyên đề hoặc sinh hoạt bất thường?	49
Câu hỏi 15:	Chi bộ nên lựa chọn nội dung nào để tổ chức sinh hoạt chuyên đề?	50
Câu hỏi 16:	Công tác chuẩn bị sinh hoạt chuyên đề của chi bộ được thực hiện như thế nào?	51
Câu hỏi 17:	Quy trình (cách thức) tổ chức sinh hoạt chuyên đề của chi bộ được tiến hành như thế nào?	52
Câu hỏi 18:	Nội dung, quy trình (cách thức) tổ chức sinh hoạt bất thường của chi bộ được quy định như thế nào?	54
Câu hỏi 19:	Có thể lồng ghép sinh hoạt chuyên đề hoặc sinh hoạt bất thường với sinh hoạt thường kỳ của chi bộ được không?	55
III-	Nội dung sinh hoạt cơ bản của các loại hình chi bộ	56
Câu hỏi 20:	Cho biết những nội dung sinh hoạt cơ bản của loại hình chi bộ thôn, xóm, ấp, bản, tổ dân phố... là gì?	56

Câu hỏi 21: Cho biết những nội dung sinh hoạt cơ bản của loại hình chi bộ trong cơ quan hành chính, đơn vị sự nghiệp là gì?	57
Câu hỏi 22: Cho biết những nội dung sinh hoạt cơ bản của loại hình chi bộ trong các doanh nghiệp là gì?	59
Câu hỏi 23: Cho biết những nội dung sinh hoạt cơ bản của loại hình chi bộ trong lực lượng vũ trang là gì?	61
IV- Vai trò, trách nhiệm của các chủ thể trong sinh hoạt chi bộ	62
Câu hỏi 24: Tại sao đảng viên phải sinh hoạt ở một chi bộ nhất định?	62
Câu hỏi 25: Đảng viên có trách nhiệm, nghĩa vụ như thế nào trong sinh hoạt chi bộ?	65
Câu hỏi 26: Bí thư chi bộ có vai trò, nhiệm vụ như thế nào trong sinh hoạt chi bộ?	68
Câu hỏi 27: Cấp ủy (đại diện cấp ủy) cấp trên có phải tham gia sinh hoạt của các chi bộ khu dân cư không?	77
V- Chuyển sinh hoạt, miễn sinh hoạt, đình chỉ sinh hoạt đối với đảng viên	78
Câu hỏi 28: Khi nào đảng viên được chuyển sinh hoạt đảng?	78
Câu hỏi 29: Đảng viên phải làm gì khi chuyển sinh hoạt đảng?	82
Câu hỏi 30: Chi bộ phải làm gì khi chuyển sinh hoạt đảng cho đảng viên?	83

Câu hỏi 31: Chuyển sinh hoạt đảng chính thức ở trong nước được thực hiện theo quy trình như thế nào?	84
Câu hỏi 32: Chuyển sinh hoạt đảng chính thức ra ngoài nước và từ ngoài nước về được thực hiện như thế nào?	88
Câu hỏi 33: Việc chuyển sinh hoạt đảng cho tập thể đảng viên được thực hiện như thế nào?	93
Câu hỏi 34: Các thủ tục lập lại hồ sơ chuyển sinh hoạt đảng bị mất được thực hiện như thế nào?	96
Câu hỏi 35: Chi bộ bị giải tán hoặc giải thể thì các đảng viên của chi bộ sinh hoạt thế nào?	98
Câu hỏi 36: Những trường hợp nào đảng viên được miễn công tác và sinh hoạt đảng?	100
Câu hỏi 37: Thủ tục miễn sinh hoạt đảng cho đảng viên được thực hiện như thế nào?	101
Câu hỏi 38: Thời hạn được miễn công tác và sinh hoạt đối với đảng viên là bao nhiêu?	102
Câu hỏi 39: Đảng viên được miễn công tác và sinh hoạt đảng có quyền, nghĩa vụ gì?	103
Câu hỏi 40: Trường hợp nào đảng viên bị đình chỉ sinh hoạt đảng?	104
Câu hỏi 41: Khi bị đình chỉ sinh hoạt, đảng viên phải thực hiện nghĩa vụ gì?	105

VI- Chi bộ sinh hoạt tạm thời và đảng viên sinh hoạt tạm thời	106
Câu hỏi 42: Chi bộ sinh hoạt tạm thời có nhiệm vụ gì?	106
Câu hỏi 43: Những trường hợp nào đảng viên được chuyển sinh hoạt đảng tạm thời?	107
Câu hỏi 44: Đảng viên sinh hoạt tạm thời có nhiệm vụ và quyền hạn gì?	108
VII- Sinh hoạt đảng của đảng viên đang công tác ở cơ quan, doanh nghiệp, đơn vị sự nghiệp (đảng viên sinh hoạt theo Quy định 76) với chi bộ nơi cư trú	109
Câu hỏi 45: Đảng viên đang công tác ở cơ quan, doanh nghiệp, đơn vị sự nghiệp (đảng viên sinh hoạt theo Quy định 76) có phải sinh hoạt tại chi bộ nơi cư trú không?	109
Câu hỏi 46: Đảng viên đang công tác ở cơ quan, doanh nghiệp, đơn vị sự nghiệp (đảng viên sinh hoạt theo Quy định 76) tham gia sinh hoạt - giữ mối liên hệ với chi bộ nơi cư trú như thế nào?	110
Câu hỏi 47: Chi bộ nơi cư trú có trách nhiệm như thế nào trong việc tổ chức duy trì sinh hoạt - giữ mối liên hệ cho đảng viên đang công tác ở cơ quan, doanh nghiệp, đơn vị sự nghiệp (đảng viên sinh hoạt theo Quy định 76) với chi bộ nơi cư trú?	111

- Câu hỏi 48: Chi bộ nơi cư trú làm gì khi đảng viên đang công tác ở cơ quan, doanh nghiệp, đơn vị sự nghiệp (đảng viên sinh hoạt theo Quy định 76) không tham gia sinh hoạt - thường xuyên giữ mối liên hệ với nơi cư trú? 112
- Câu hỏi 49: Tổ chức đảng nơi đảng viên công tác cần làm gì để đảng viên thực hiện tốt việc giữ mối liên lạc với nơi cư trú? 113

Phần III

XỬ LÝ MỘT SỐ TÌNH HUỐNG TRONG SINH HOẠT CHI BỘ 115

- Câu hỏi 50: Tình huống trong sinh hoạt chi bộ là gì? Khi xử lý tình huống trong sinh hoạt chi bộ cần chú ý, đảm bảo những vấn đề cơ bản nào? 115
- Câu hỏi 51: Tại buổi sinh hoạt của Chi bộ X, sau khi công bố quyết định xóa tên khỏi danh sách đảng viên, chi bộ đề nghị đảng viên bị xóa tên nộp lại thẻ đảng viên nhưng đảng viên không đồng ý vì cho rằng thẻ đảng là giấy tờ cá nhân, không phải nộp. Ý kiến đó của đảng viên có được chấp nhận không? Từ tình huống này rút ra kinh nghiệm gì? 117
- Câu hỏi 52: Tại buổi sinh hoạt của Chi bộ B, sau khi bí thư chi bộ thông báo đảng viên A của chi bộ đã từ trần

(đồng chí A không vi phạm kỷ luật, không xin ra khỏi Đảng). Vì hiềm khích cá nhân, đảng viên C đề nghị chi bộ xóa tên đồng chí A trong danh sách đảng viên của chi bộ và thu hồi lại thẻ đảng viên của đảng viên A để chi bộ quản lý. Trong chi bộ có 2 nhóm ý kiến: *Thứ nhất*, thực hiện theo đề nghị của đồng chí C; *thứ hai*, không thực hiện theo ý kiến của đồng chí C. Vậy ý kiến nào đúng? Vì sao?

118

Câu hỏi 53: Do một số đảng viên đang công tác ở cơ quan, doanh nghiệp, đơn vị sự nghiệp cư trú trên địa bàn chưa chấp hành tốt quy định của địa phương, nhiều đảng viên của chi bộ nơi cư trú đề nghị chi ủy triệu tập các đảng viên đó ra sinh hoạt, yêu cầu viết kiểm điểm, tổ chức phê bình trước chi bộ. Ý kiến như vậy có được không?

119

Câu hỏi 54: Sau 10 ngày nhận quyết định chuyển công tác sang đảng bộ huyện khác, đảng viên B báo cáo chi ủy chi bộ nơi công tác cho chuyển sinh hoạt đảng nhưng cả đồng chí bí thư và phó bí thư chi bộ đi công tác 2 ngày nữa mới về. Để tạo điều kiện nhanh chóng cho đảng viên B, bí thư chi bộ gọi điện

về giao cho đồng chí chi ủy viên làm thủ tục, ký phiếu chuyển sinh hoạt đảng cho đảng viên B và chuyển lên cho đảng ủy cơ sở, đảng ủy cơ sở cho rằng không đúng và yêu cầu làm lại. Bên nào đã làm chưa đúng? Cách khắc phục như thế nào?

121

Câu hỏi 55: Chi bộ khu dân cư A có 2 đồng chí làm đơn xin miễn công tác và sinh hoạt, trong đó 1 đảng viên tuổi cao, sức yếu, không đi lại được và 1 đảng viên trẻ đi làm kinh tế tại tỉnh khác 4 - 5 tháng mới về, sau khi họp xét, chi bộ quyết định cho 2 đảng viên đó được miễn công tác và sinh hoạt, sau đó báo cáo đảng ủy cơ sở. Chi bộ làm như vậy có đúng không?

123

Câu hỏi 56: Đảng viên L đã được 50 năm tuổi đảng, nhưng do không chấp hành chủ trương của tỉnh về giải phóng mặt bằng làm đường giao thông nên chi bộ biểu quyết không làm thủ tục tặng Huy hiệu Đảng cho đảng viên L. Chi bộ làm như vậy có đúng không?

124

Câu hỏi 57: Đảng viên C năm nay 79 tuổi, đã được miễn công tác và sinh hoạt đảng, còn 11 tháng nữa là đủ 55 năm tuổi đảng. Đảng viên C luôn

161

chấp hành tốt chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, quy định của địa phương, quy chế của chi bộ. Do bệnh nặng, sức khỏe yếu nên đảng viên C làm đơn đề nghị được tặng huy hiệu Đảng trước thời hạn. Khi thảo luận tại chi bộ, có hai nhóm ký kiến: *Thứ nhất*, đồng ý đề nghị cấp có thẩm quyền tặng Huy hiệu 55 năm tuổi đảng trước hạn cho đảng viên C. *Thứ hai*, không đồng ý, vì cho rằng xin trước hạn nhiều quá, thậm chí đồng chí C đã được miễn công tác và sinh hoạt thì không xét tặng Huy hiệu Đảng. Ý kiến nào đúng?

126

Câu hỏi 58: Quân chúng Q (đã có vợ) được chi bộ làm thủ tục kết nạp đảng, chi ủy yêu cầu quân chúng ghi rõ họ và tên, năm sinh, nơi sinh, quê quán, nơi cư trú, nghề nghiệp, thành phần giai cấp, lịch sử chính trị đối với: ông, bà nội ngoại; bố, mẹ đẻ (hoặc người nuôi dưỡng từ nhỏ); bố, mẹ vợ; cô, dì, chú, bác (anh, chị, em ruột của bố, mẹ đẻ); anh, chị, em ruột của bản thân và của vợ; các con vào trong sổ lý lịch của người xin vào Đảng. Yêu cầu đó có đúng không?

127

Câu hỏi 59: Nhiều năm trước, mặc dù có cuộc sống, thu nhập ổn định nhưng muốn vươn lên làm giàu, đảng viên A đã viết đơn xin ra khỏi Đảng để tập trung kinh doanh và đã được cấp có thẩm quyền quyết định cho ra khỏi Đảng. Nay kinh tế vững vàng, quần chúng A có nguyện vọng được trở lại đứng trong hàng ngũ của Đảng. Xét nguyện vọng của quần chúng A và nhiều ủng hộ lớn về vật chất của quần chúng A đối với địa phương, chi bộ dự kiến tổ chức họp để xét kết nạp Đảng lại đối với quần chúng A. Vậy chi bộ nên quyết định như thế nào?

129

Câu hỏi 60: Tại buổi sinh hoạt tháng 3/2019 của chi bộ P, có đảng viên nêu quan điểm: Cần phải sàng lọc, đưa những đảng viên không đủ tư cách ra khỏi Đảng. Ngay lập tức, Chi bộ có nhiều ý kiến tranh luận, trong đó có một nhóm ý kiến cho rằng, làm như thế là sai chủ trương, gây chia rẽ mất đoàn kết chi bộ. Vậy ý kiến nào đúng?

131

Câu hỏi 61: Để tiết kiệm thời gian, Chi bộ K thống nhất 4 tháng 1 lần tổ chức sinh hoạt chuyên đề, sinh hoạt

chuyên đề được thực hiện lồng ghép với sinh hoạt thường kỳ. Quyết định này nhận được sự đồng tình của nhiều đảng viên trong chi bộ. Cách làm này có phải là sự đổi mới, vận dụng đúng không?

133

Câu hỏi 62: Theo quy chế, chi bộ P họp thường kỳ vào ngày 3 hằng tháng. Ngày 01/4/2019, Chi bộ tổ chức sinh hoạt chuyên đề, kết thúc buổi sinh hoạt, bí thư chi bộ thông báo lịch sinh hoạt thường kỳ tháng này của chi bộ vào 19 giờ 30 phút, thứ tư, ngày 03/4/2019. Nhiều đảng viên đề nghị “vừa sinh hoạt chuyên đề là được rồi, không phải sinh hoạt thường kỳ tháng này nữa”. Tình huống này nên xử lý thế nào?

134

Câu hỏi 63: Nhận thấy nội dung các Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI, khóa XII của Đảng có ý nghĩa quan trọng trong xây dựng, chỉnh đốn Đảng, tháng 9/2018, Chi ủy Chi bộ P đặt vấn đề đưa vào thành nội dung sinh hoạt thường xuyên để chi bộ thảo luận. Nhiều ý kiến đồng tình với đề xuất của chi ủy. Nhưng cũng có nhiều ý kiến cho

rằng: Các nghị quyết này đã được học tập, viết bài thu hoạch, bên cạnh đó thời gian sinh hoạt chi bộ không nhiều, còn những nội dung khác..., vì vậy, không nên đưa vào sinh hoạt thường kỳ, khi nào có đợt chỉ đạo của cấp trên thì học tập, sinh hoạt sau. Ý kiến như vậy có đúng không? Chi ủy sẽ quyết định như thế nào?

136

Câu hỏi 64: Chi bộ K1 tổ chức sinh hoạt chuyên đề “Nhận diện và phòng, chống biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong chi bộ”. Sau khi tuyên bố lý do, cử thư ký; thông báo tình hình đảng viên dự sinh hoạt; thông báo nội dung, chương trình và xác định mục đích, yêu cầu buổi sinh hoạt chuyên đề, bí thư chi bộ giới thiệu đồng chí E - đảng viên của chi bộ, cựu giảng viên giỏi trường chính trị tỉnh lên trình bày chuyên đề sinh hoạt. Khi đồng chí E chuẩn bị lên thực hiện nhiệm vụ thì có đảng viên trong chi bộ đứng lên phản đối, theo đảng viên đó thì việc triển khai chuyên đề sinh

165

hoạt là trách nhiệm của bí thư hoặc phó bí thư chi bộ, đồng chí E không đủ thẩm quyền triển khai. Tình huống này xử lý thế nào?

138

Câu hỏi 65: Tại buổi sinh hoạt kiểm điểm, đánh giá, xếp loại chất lượng chi bộ và đảng viên năm 2018 của Chi bộ V, dựa trên kết quả nổi bật của tập thể chi bộ và từng đảng viên, chi bộ đã biểu quyết bằng hình thức giơ tay và quyết định xếp loại như sau: 50/50 đảng viên hoàn thành tốt nhiệm vụ, trong đó có 10 đảng viên hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ; Chi bộ đạt hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ. Cách xếp loại chi bộ và đảng viên như vậy đã đúng chưa? cần thay đổi gì không?

141

Câu hỏi 66: Tại buổi sinh hoạt thường kỳ của Chi bộ H, sau khi thực hiện xong các nội dung đã đề ra, có đảng viên phản ánh: “ngày hôm qua công an bắt quả tang đảng viên V của Chi bộ H buôn bán, tiêu thụ thực phẩm bẩn, làm nhiều học sinh bị ngộ độc, dư luận đang rất bức xúc”, vì vậy đề nghị chi bộ tiếp tục họp, xem xét xử lý kỷ luật ngay đảng viên V để làm gương. Không khí trở nên căng thẳng,

- nhiều người đồng tình hưởng ứng việc xét kỷ luật ngay đảng viên V. Là người điều hành cuộc họp, đồng chí sẽ xử lý thế nào? Có cho chi bộ tiếp tục họp xét kỷ luật đảng viên V không? 143
- Câu hỏi 67: Tại buổi sinh hoạt thường kỳ của Chi bộ K, một số đảng viên đứng lên đề nghị được chất vấn tại hội nghị đối với đồng chí bí thư và chi ủy về phương pháp làm việc và kết quả công tác trong tháng. Do bị chất vấn đột xuất, nội dung nhạy cảm nên đồng chí bí thư tỏ ra lúng túng, sau khi suy nghĩ, đồng chí cho giải lao để hội ý chi ủy. Tình huống này nên xử lý thế nào? 146
- Câu hỏi 68: Tháng 10/2018, Chi bộ A tổ chức lễ kết nạp đảng cho 1 quần chúng ưu tú; chuyển đảng chính thức 2 đảng viên dự bị và tháng đó không tổ chức thêm một buổi sinh hoạt chi bộ nào khác. Có ý kiến cho rằng, chi bộ không tổ chức sinh hoạt chi bộ tháng 10/2018. Ý kiến đó đúng hay không? 148
- Tài liệu tham khảo* 150

Chịu trách nhiệm xuất bản
Q. GIÁM ĐỐC - TỔNG BIÊN TẬP
PHẠM CHÍ THÀNH

Chịu trách nhiệm nội dung
PHÓ GIÁM ĐỐC - PHÓ TỔNG BIÊN TẬP
PGS.TS. VŨ TRỌNG LÂM

Biên tập nội dung:	ThS. PHẠM NGỌC BÍCH ThS. VÕ TÚ OANH ThS. ĐÀO QUỲNH HOA
Trình bày bìa:	ĐƯỜNG HỒNG MAI
Chế bản vi tính:	NGUYỄN QUỲNH LAN
Sửa bản in:	NGUYỄN THANH PHƯƠNG
Đọc sách mẫu:	OANH - HOA

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA SỰ THẬT, Số 6/86 Duy Tân, Cầu Giấy, Hà Nội
ĐT: 080 49221, Fax: 080 49222, Email: suthat@nxbctqg.vn, Website: www.nxbctqg.vn

TÌM ĐỌC SÁCH CỦA NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA SỰ THẬT

HÀ VĂN THUẬT (Chủ biên)

TÀI LIỆU HƯỚNG DẪN ĐẠI HỘI CHI BỘ

NGÔ ĐỨC TÍNH (Chủ biên)

**HỎI ĐÁP VỀ CÔNG TÁC ĐẢNG Ở CƠ SỞ
CÓ ĐỒNG ĐỒNG BÀO THEO ĐẠO**

NGUYỄN ĐỨC HÀ

**MỘT SỐ VẤN ĐỀ VỀ XÂY DỰNG ĐẢNG
Ở XÃ, PHƯỜNG, THỊ TRẤN**

SÁCH KHÔNG BÁN